

Augšdaugavas Novada Vēstis

PAŠVALDĪBA UN UZŅĒMĒJI CĪNĀS PAR KŪDRAS NOZARES PASTĀVĒŠANU

2021. gada septembrī Nīcgālē norisinājās Augšdaugavas novada Attīstības komitejas izbraukuma sēde, kuras laikā komitejas locekļi tikās ar kūdras ieguves uzņēmuma SIA "Laflora" valdes priekšsēdētāju Uldi Ameriku un citiem uzņēmuma pārstāvjiem, lai iepazītos ar uzņēmuma plāniem Nīcgales kūdras purvā. Uzņēmums vēlas attīstīt kūdras pārstrādes rūpnīcu Nīcgālē, kur plāno ražot dārkopības kūdras produktus, kā arī celtniecības, siltumizolācijas, iekštelpu apdares materiālus no kūdras.

"Nīcgālē tiek plānots ražot vairāk nekā 100 dažādu substrātu variantu. Kopā ar SIA "Laflora" tiek plānots piedalīties ES Degradēto teritoriju projektā, kura ietvaros varētu izveidot izcilības un zinātnes centru, kurā tiktu aprobētas jaunās tehnoloģijas," teic Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Vitālijs Aizbalts.

Šo projektu mērķis būs modernizēt kūdras nozari, izstrādājot jaunus kūdras izmantošanas veidus, vienlaicīgi palielinot saražotā produkta pievienoto vērtību.

Vēl viens no projektiem Nīcgālē paredz siltumnīcu kompleksa izbūvi jaunstādu audzēšanai. Tajā varētu atrasties līdz 4 siltumnīcām 2–5 ha platībā, kur audzētu vasaras puķes, dārzeņus, meža stādus.

Uzņēmums nākotnē vēlas īstenot arī vēja parka būvniecību, lai ar zaļo enerģiju nodrošinātu pašpatēriņu kūdras produktu ražotnē, un, iespējams, arī tuvākos uzņēmējus. Kopējās indikatīvās investīcijas pēc uzņēmuma aplēsēm varētu sasniegt vairāk nekā 21 mlj. eiro, bet pirmais no projektiem jeb kūdras pārstrādes ražotne varētu izmaksāt ap 5 mlj. eiro. Attīstot minētos projektus, rastos vairāki desmiti darba vietu.

ES zaļais kurss apdraud visu nozari

Ņemot vērā valdošās tendences Rietumeiropā un galvenokārt Vācijā, vēl pirms pieciem gadiem uzņēmumā SIA "Laflora" sāka pievērst uzmanību tam, ko Eiropas ierēdņi saprot ar klimatneitralitātes jēdzienu. Līdz ar to uzņēmums izstrādāja savu konceptuālo pieeju, kādā veidā pieņemt izaicinājumu klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai. Kūdras ieguve ir sensitīvs temats Rietumeiropā, jo tur tā savulaik aktīvi tika izmantota apkurei. Lielākās pilsētas Eiropā – Londona, Parīze, un pat valstis, kā Nīderlande, kādreiz bija viens vienīgs kūdras purvs. Šīs valstis ir izstrādājušas kūdras purvus un ir uzbūvējušas savu labklājību. Baltijā, jo īpaši Latvijā, situācija ir atšķirīga. Šajā reģionā kūdras ieguve jau

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

no Hercoga Jēkaba laikiem, taču ne tik lielos apjomos. Padomju laikā kūdras izmantoja gan kā kurināmo, gan arī rožu audzēšanai. Lielā atšķirība ir tajā, ka pie mums ir izcili saglabājusies daba un arī neizstrādāto kūdras purvu apjoms ir palicis milzīgs.

Klimatneitralitāte savukārt nozīmē, ka, saražojot noteiktu daudzumu emisiju, tās ir jākompensē. Uzņēmums to plāno veikt ar vēja parkiem, mežu stādīšanu u.c. Galu galā pagājušogad Eiropas parlaments apstiprināja klimatneitralitātes stratēģiju, un Eiropas Komisijai bija jāķeras pie tā realizācijas. "Te mēs nonākam pie tā lielā "trakuma", kur būtībā kūdras ieguve tiek iekļauta samazinājuma sektorā. Mums absolūti nepamatoti pārmet lielas emisijas no kūdras ieguves," teic SIA "Laflora" valdes priekšsēdētājs Uldis Ameriks, "tās valstis, kuras pie sevis ir pilnīgi izstrādājušas kūdras purvus, tagad vēlas tos saglabāt citu valstu teritorijā." Jāteic, ka Latvijā kūdras ieguve notiek tikai mazajā daļā no visiem esošiem purviem.

Eiropas zaļā kursa Taksonomijas regula nosaka nozares, kuras ir "zaļas", "ne tik zaļas" vai arī "pavisam nav zaļas". Kūdra politisko iemeslu dēļ zaļā kursa dokumentos ir kļuvusi par fosilo resursu, enerģētiskā izpratnē. Pēc būtības kūdras ieguve tiek vienādota ar akmeņoglēm. 2020. gadā tika izveidots vesels mehānisms, kā atteikties no fosilajiem enerģētiskiem resursiem. Tajā tika izteikts uzteikums Igaunijas degslāneklim, Polijas akmeņoglēm un Latvijas kūdrai. Pat tika iezīmēta konkrēta naudas summa – 192 miljoni eiro pārejai no fosilajiem enerģijas resursiem. Taksonomijas regulā tika noteikts, ka mītrāji ir jāsaudzē un nekāda saimnieciskā darbība tur nevar tikt veikta.

Latvijas enerģētiskā drošība

Pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā Zaļā kursa paradigma ieguva pavisam jaunu skatījumu. Ilgtspējīgās attīstības diskursā, kurš valdīja līdz šim, kā prioritārais virziens tika izvirzīts vides jautājums, tad sekoja ekonomiskie un sociālie aspekti. Patlaban domas jau ir mainījušās un vairāk pievērš uzmanību ekonomiskiem un enerģētiskiem aspektiem. "Tas, kas iepriekš likās neiespējams, šobrīd notiek. Arī Sacīmas komisijas sēdē izskanēja viedokļi, ka ir kardināli jāmaina pieeja. Mans viedoklis ir, ka Latvijai ir jābūt savai elastībai un ir pilnīgi jāmaina pieeja finansēšanas mērķiem. Jādomā, kā nodrošināt enerģētisko pašpietiekamību," atzīmē U. Ameriks. Ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt to, lai Latvija nebūtu atkarīga no ārējiem enerģētiskiem resursiem. Iespējams, ilgtermiņā kūdrai jāatjauno izmantošanas statuss kā vietējam resursam, jo kūdra nekad nav bijusi fosilais

SIA "Laflora" valdes priekšsēdētājs Uldis Ameriks

Kūdras ieguves process

Nīcgales kūdras purvs

enerģijas avots, bet gan lēni atjaunojamais. pieejams savs resurss, kurš ir saglabājies ļoti lielā apjomā." "Mēs zinām, kādi ir rēķini, cik maksā gāze. Latgalei absolūti pietiekošā apmērā ir

Turpinājums 4. lpp. ►►►

■ UKRAINAS ATBALSTAM

ŠPOĢOS IEDZĪVOTĀJI VIENOJĀS ATBALSTAM UKRAINAS TAUTAI

2. martā, plkst. 18.00 Špoģos un Ilūkstē norisinājās akcija Ukrainas atbalstam. Cilvēki visā Latvijā vienojās vienlaicīgā atbalsta mītiņā, tādējādi paužot atbalstu un solidaritāti Ukrainai, tās cīņā pret Krievijas militāro agresiju un cīņā par valsts neatkarības saglabāšanu. Krievijas uzbrukums Ukrainai ir uzbrukums visai Eiropai, tās vērtībām, tāpēc visiem spēkiem ir jānosargā Ukrainas un visas Eiropas turpmākā neatkarība.

Višķu pagastā tauta pulcējās laukumā pie Špoģu vidusskolas, rokās turot plakātus ar dažādiem saukļiem: “Līksna atbalsta Ukrainu”, “Stand with Ukraine”, “Karam nē”. Daudzi bija atnākuši ar Ukrainas karodziņiem. Klātesošajiem tika izdalītas arī lentītes un sirsnīgas, kuras varēja piespraust pie apģērba. Pie skolas ieejas tika izvietots izgaismots plakāts ar saukli “Augšdaugavas novads - par mieru un brīvību Ukrainā!”.

Pasākumu atklāja ar Latvijas valsts himnu, kuru kopā ar klātesošajiem izpildīja koris “Latgale” un ansamblis “Koransa”.

Ar ievadrunu uzstājās deputāts Jānis Belkovskis. Viņš uzsvēra, ka 24. februārī pasaule attapās pavisam citā realitātē, jo Krievijas režīms bija uzsācis militāro operāciju pret kaimiņvalsti – Ukrainu. “*Neticami, ka vienas slāvu tautas militāristi vērsa ieročus pret citas brāļu tautas pārstāvjiem Ukrainā,*” teic J. Belkovskis. Miermīļie Ukrainas iedzīvotāji dzestrajā februāra rītā pamodās no tanku, bruņumašīnu dzelzs ķēžu un šāvienu skaņas. Bija sācies Krievijas militāristu iebrukums Ukrainā. “*Kā mēs justos, ja apšaudītu, bombardētu, grautu vecāko Latvijas pilsētu Ludzu, Latvijas pērles – Siguldu vai Cēsis, mūsu galvaspilsētu Rīgu, vai daudznacionālo Daugavpili?*” Šķiet, ka agresoram nekas nav

neiespējams, nekas nav svēts, turpina deputāts. Apšaudīta un daļēji sagrauta otrā lielākā, daudznacionālā Ukrainas pilsēta Harkiva, kurā dzīvo aptuveni 40% krievu tautības cilvēku.

Jāņa Belkovska teikto papildināja Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Arvīds Kucins, piebilstot, ka agresoriem, kas iebruka Ukrainas zemē, tomēr nenāk viegli. Iebrucēji bija iecerējuši ātro karu, ar vieglu uzvaru. “*Gan mēs paši, gan visa pārējā pasaule ir pārsteigta par ukraiņu tautas varonību, saliedētību un izturību.*”

Višķu pagasta iedzīvotājs Jānis Strods atcerējās Barikāžu laikus. Nevienam nevarēja padomāt, ka pēc 30 gadiem atkal būs jāpulecējas, lai cīnītos par neatkarību. Daudzi no klātesošajiem mītiņa dalībniekiem bija liecinieki “perestroikai” un Atmodai, kad daudzas tautas atguva brīvību un neatkarību no padomju jūga. “*Līdz ar Latviju un Baltijas valstīm savu neatkarību atguva arī Ukraina, lai gan tās ceļš uz to bija daudz smagāks,*” atminas J. Strods.

Klātesošajiem tika atrādīts arī Ukrainas karogs, kas tika atvests no Donbasa. Uz tā ir redzami daudzi jo daudzi uzraksti, “*Liels padies*”, “*Дякуємо*”, “*мир вашей хаті*”, kurus atstāja bērni, kas 2014. gadā bija ieradušies Latvijā uz rehabilitāciju. Liela daļa no viņiem bija zaudējuši vecākus.

Pasākuma gaitā koris “Latgale” izpildīja brāļu Grašu dziesmu “Zeme, zeme”, Ukrainas valsts himnu, ukraiņu dziesmu “Рече та стогне Дніпр широкий”, “Daugav’s abas malas” u.c. patriotiskās dziesmas.

Špoģu vidusskolas audzēkņi lasīja ukraiņu dzejnieku dzejoļus, savukārt izskaņā skolas pagalmā mītiņa dalībnieki izveidoja vides instalāciju ar degošām svečēm sirds un vārda “Ukraina” formā.

Teksts un foto: Dainis Bitiņš

MĪTIŅŠ ILŪKSTĒ UKRAINAS ATBALSTAM

2. martā Ilūkstē, Vienības laukumā, notika atbalsta mītiņš Ukrainai. Uz to bija ieradušies gan ilūkstieši, gan pilsētas viesi no tuvākām pilsētām un pagastiem.

Atskatot Latvijas un Ukrainas valstu himnām, klātesošie ar karogiem un plakātiem rokās veltīja savas domas Ukrainai un ukraiņiem.

“*Pasauli ir pārņēmis sašutums. 21. gadsimtā, Eiropā, informācijas un tehnoloģiju laikmetā, izglītotu un garīgi attīstītu cilvēku sabiedrībā ir uzsāks nežēlīgs karš. Vēl pirms nedēļas ukraiņu ģimenes tāpat kā mēs baudīja mierīgu darbdienas vakaru ģimenes lokā savos siltajos mājokļos. Šodien viņi slēpjas pagrabos un metro stacijās, klausās, kā sprāgst bumbas, grūst mājas. Līst asinis, mirst bērni. Ik mirkli kāds zaudē savus tuviniekus. Tūkstošiem ģimeņu ir pametušas savas mājas, lai glābtos no nāves, lai glābtu savus bērnus. Tomēr, neskatoties uz nāves dvasu sejā, ukraiņu tauta demonstrē visai pasaulei neticamu varonību, dzimtenes, savu ģimeņu un brīvības mīlestību. Ukraiņu tauta šobrīd mirst kaujās par vērtībām, kas mums visiem ir svētas – dzimteni, brīvību, savu bērnu nākotni. Ukraiņu tauta izmisīgi vērsas pie visiem pasaules iedzīvotājiem – neesiet vienaldzīgi! Un mēs nedrīkstam palikt vienaldzīgi, jo vienaldzība ir līdzvērtīga noziegumam, tāpēc šajā brīdī visos Latvijas novados pulcējas cilvēki, lai paustu atbalstu Ukrainas tautai. Lai runātu par noziegumu pret cilvēci, lai pieprasītu kara izbeigšanu, lai sniegtu palīdzību,*” klātesošos uzrunāja pasākuma vadītāja Iveta Megne.

Mītiņā Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks, novada domes deputāts Maigurs Krievāns aicināja visus uz klusuma brīdi, pieminot tos Ukrainas sargus, kas nolikuši savas galvas par Ukrainu: “*Šodien ir tā reize, kad ir grūti atrast vārdus, grūti ir ko pateikt, jo ap sirdi ir ļoti smagi. Mēs dažreiz sūkstāmiem par savu ikdienu, esam neapmierināti, ka kaut kas ir*

slikti. Vakar noskatījies filmu par Ukrainu, kurā ģimene piecus gadus dzīvo bez elektrības un gāzes. Taču viņi saka: “*Viss būs kārtībā, mēs ticam savai valdībai, saviem bruņotajiem spēkiem, savai tautai!*”. Savulaik dienēju armijā kopā ar ukraiņu Juri Mandriku. Šajās dienās pārlasīju viņa vēstuli, ko viņš man rakstīja Atmodas laikā. Toreiz, kad no brīvas valsts atradāmies vien dažus soļus, viņš rakstīja: “*Jūs esat malači. Es lepojos ar jums! Es redzēju, kādi jūs bijāt cīnītāji un čaļi tur, tālajos Austrumos. Un es ticu, ka kādreiz arī Ukraina būs brīva un suverēna valsts.*” Tā arī notika, bet tagad kāds grib šo vēsturi pagriezt atpakaļ. Nebūsim vienaldzīgi, atbalstīsim domās, iespēju robežās Ukrainas varonīgo tautu un ticēsim viņu uzvarai!”

Savus atbalsta vārdus Ukrainai pauda arī Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks, novada domes deputāts Vitālijs Aizbalts: “*Kāds ir teicis tā, ka “ļauņiem ir jāpanāk, ka labie klusē un neko nedara”. Mēs nevaram klusēt, mēs nevaram stāvēt malā un neko nedarīt. Tās, kas notiek Ukrainā, ir jāsauc īstajos vārdos – Putins, viņa valdība un armija ir slepkavas. Vakar dienas pirmajā pusē Ukrainā gāja bojā, tika noslepkavoti sešpadsmit bērni. Tam nav un nevar būt nekāda attaisnojuma. Visi tie, kas atbalsta Putinu, viņa valdību, armiju ir līdzatbildīgi šajās slepkavībās. Skatoties notikumus Ukrainā, mani pārņem šausmas un reizē arī apbrīns, ko var paveikt viena*

tauta, kura cīnās par savu neatkarību, zemi, savām ģimenēm. Viņi cīnās arī par mums. Šobrīd lielā mērā arī mūsu brīvība ir atkarīga no tā, cik varonīgi būs ukraiņi. Šobrīd visa pasaule apbrīno to, kā ukraiņi pastāv par savu zemi. Nepaliksim malā, mums katram ir jāpalīdz Ukrainai! Būsim visi domās par Ukrainu. Gribētu lūgt visiem tiem, kuriem ir draugi, radi, paziņas Krievijā un Baltkrievijā – runāji, zvaniet, stāstiet patiesību, kas notiek Ukrainā. Šiem cilvēkiem tiek sniegta Kremļa propaganda. Viņi visu redz citām acīm. Aicinu uz tādu vienotību, kāda tā bija, kad veidojām Tautas fronti, stāvējām Baltijas ceļā, kad bijām barikādēs, nenobijāmiem puča laikā. Tikai tad mēs būsim brīvi, stipri un vienoti. Slava Ukrainai!”

Novada cilvēkus uzrunāja Augšdaugavas novada deputāte Gunta Okmane: “*Šodien esam sapulcējušies ļoti zīmīgā vietā. No abām pusēm mūs skauj dievnami – katoļu un luterāņu. Katoļu baznīca šodien sāk Lielo gavēni, ir Pelnu trešdiena. Pāvests ir teicis, ka visu Gavēni lūgsies par Ukrainu. Ik katram dzīvī ir bijuši brīži, kad, meklējot glābiņu, vērsām acis pret debesīm. Ticīgi vai neticīgi, mēs vērsāmiem uz augšu. Es domāju, ka visa pasaule ir šādā stāvoklī.*”

Noslēdzot uzrunu, G. Okmane aicināja visus klātesošos noskaitīt Tēvreizi: “*Lai arī kādas tautības cilvēki būtu, vienalga kādā valodā runātu, visi prot lūgt, kaut vai ar sirdi.*”

Tieši Lielajā Gavēnī visi lūdzās par

Ukrainu, vienojoties kopā ar dievlūdzcējiem, kas atradās Katoļu baznīcā – Svētajā Mīsē.

Pēc lūgšanas mītiņa dalībnieki noklausījās Ilūkstes Raiņa vidusskolas 12. klases skolnieces Vitas Ivanovas deklamēto ukraiņu dzejnieka Ivana Franko (1856 – 1916) dzejoļi “Es neesmu vainīgs, ka dziesma, ko dziedu, skumīgi skan”.

Mūsu novadā dzīvo daudz tautību pārstāvjus: latvieši, krievi, ukraiņi, baltkrievi, poļi. Mēs esam tik dzīves gudri, ka nešķirojam cilvēkus pēc tautībām, mēs iestājamies par cilvēcību, par dzīvību, par mieru. Uzrunu ukraiņu valodā klātesošajiem veltīja arī mūsu vidū dzīvojošs ukraiņu Aleksandrs Siņuks.

Atbalsta vārdus Ukrainas aizstāvjiem izteica bijušais Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Stefans Rāzna: “*Es ticu, ka ikviens cilvēks uz pasaules ir atklājis pasaules vislielāko ļaunumu – tā ir Krievija. Šodien mēs esam liecinieki tam, ka tā brūk, pēc laika tas arī piepildīsies. Krieviju vada prātā jucis prezidents, kuram nav nekādas cilvēcības, kurš alkst asinis un nežēlības, dzīvo melos. Mums visiem ir jāizsaka savs viedoklis par notiekošo Ukrainā. Mums ir jābūt modriem un uzmanīgiem, sevišķi tad, kad dosieties uz jaunajām vēlēšanām. Slava Ukrainai!*”

“*Spēks pret ļaunumu ir cilvēku vienotībā*” – klātesošie vienojās dziesmā “Daugav’s abas malas”. Mītiņa dalībniekiem pievienojās Ilūkstes kultūras un mākslas centra Lašu jauktā kora (vadītāja Maija Žigajeva) un Ilūkstes Bērnu un jauniešu centra vokālais ansamblis “Teklausies” (vadītāja Daina Paukste) dziedātāji. Muzikālo pavadījumu sniedza Ilūkstes Mūzikas un mākslas skolas pedagoges saksofoniste Oksana Šeršņova un pianiste Daina Paukste.

Cilvēki no līdzī paņemtajām svecitēm izveidoja sirdi – mīlestības simbolu. Lai svecīšu liesmiņas sūta gaišumu un siltumu Ukrainas tautai! Lai mūsu lūgšanas un gaišās domas piepildās!

Lai miers valda virs zemes - katrā valstī, katrā mājā un katrā ģimenē!

Teksts: Aija Piļka

ZIBAKCIJAS IETVAROS
SAVĀC UKRAINAS
KARAVĪRIEM
NEPIECIEŠAMĀS
LIETAS

4. martā Augšdaugavas novada pašvaldības darbinieku vidū tika uzsākta zibakcija **“Atbalsts Ukrainas aizstāvjiem”**, kuras ietvaros varēja ziedot Ukrainas karavīriem nepieciešamās lietas.

Tika savākta termoveļa, vīriešu apakšveļa, zeķes, vilnas zeķes.

Savāktās lietas piegādāja uz pagastu pārvaldēm, bet vēlāk - uz Augšdaugavas novada centrālo administrāciju. Attiecīgi iepakojot un sargrupējot, preces tiks nogādātas Ukrainā.

Šobrīd visa valsts un sabiedrība iesaistās palīdzības sniegšanā ukraiņiem. Svarīgi, lai

mūsu palīdzība atbilstu ukraiņu vajadzībām.

Augšdaugavas novada iedzīvotāji, kuriem nav vienaldzīgs karš Ukrainā, nav vienaldzīga mierīgo iedzīvotāju nežēlīgā

slepkavošana, būsim kopā ar tiem, kuri aizstāv Ukrainas tautu!

Teksts un foto: Dainis Bitiņš

ATBALSTĪSIM
UKRAINU!

Krievijas armija ir iebrukusi Ukrainā un pārkāpusi neatkarīgas valsts robežas. Ukrainai ir nepieciešams atbalsts! Mēs nedrīkstam bezspēcīgi noskatīties uz nežēlīgu un bezjēdzīgu uzbrukumu Ukrainai. Ikviens no mums var sniegt savu atbalstu.

Palīdzības sniegšana Ukrainas civiliedzīvotājiem

- Gribi palīdzēt Ukrainas civiliedzīvotājiem? Reģistrējies palidziukrainai.lv un ar tevi sazināsies NVO, kas zina labākos un drošākos veidus, kā palīdzēt!
- Zvani uz Valsts vienoto informatīvo tālruni “Palīdzība ukraiņiem Latvijā” **+37127380380**, lai saņemtu informāciju par iespējām veikt ziedojumus un sniegt atbalstu, piemēram, iesaistoties brīvprātīgajā darbā. Pa šo tālruni kara bēgļi no Ukrainas var saņemt centralizētu informāciju par pieejamo palīdzību un atbalstu Latvijā, piemēram, kā atrast nakstsmājas, saņemt nodarbinātības, psiholoģiskās palīdzības, juridiskā atbalsta, tulka, veselības aprūpes, sociālā atbalsta u.c. pakalpojumus.
- Esi uzņēmējs, kas vēlas nodrošināt humāno palīdzību Ukrainas civiliedzīvotājiem? Reģistrējies: ej.uz/HumanaPalidzibaUkrainai

Aizsardzības ministrija aicina ikvienu sniegt humāno atbalstu Ukrainas kara bēgļiem, sazinoties ar Latvijas Republikas Iekšlietu ministriju, kā arī sadarbojoties ar labdarības organizācijām “Ziedot.lv” un “www.redcross.lv”, kā arī nevalstisko organizāciju “www.ukraine-latvia.com”.

Ekonomikas ministrijas mājas lapā: www.em.gov.lv/lv ir uzskaitītas vairākas vietas, kur ikviens var norādīt savas individuālās palīdzības iespējas.

Ukrainas Nacionālā banka atvērusi kontu Ukrainas bruņoto spēku atbalstam, lai saņemtu pārvedumus no starptautiskajiem partneriem un donoriem -

PAŠVALDĪBA GATAVA
UZŅEMT BĒGLUS NO
UKRAINAS

Augšdaugavas novada pašvaldība ir gatava uzņemt kara bēgļus no Ukrainas. Pašlaik novadā ieradušās vairākas bēgļu ģimenes – Ilūkstē, Taborē, Eglainē un Subatē.

Darbu ar bēgļu uzņemšanu pašvaldībā koordinē šim nolūkam īpaši izveidota komisija. Tās vadītājas vietnieks, pašvaldības tehniskais direktors

Valērijs Ļaksa atzīst, ka pašvaldības primārā funkcija ir bēgļu izmitināšana un ēdināšana, reģistrēšana datu bāzē un tālākā koordinēšana, lai saņemtu uzturēšanās atļauju. No pirmās dienas tiek iesaistīts arī sociālais dienests, lai sadarbībā ar Sarkano krustu nodrošinātu visu nepieciešamo. Paralēli tiks risināts jautājums par bēgļu nodarbinātību un bērnu iekārtošanu skolās.

Augšdaugavas novadā noteiktas divas vietas bēgļu

izmitināšanai. Viena no tām ir dienesta viesnīca Višķos, kur var izmitināt 60 cilvēkus, kā arī Silenes skolas dienesta viesnīca ar 20 vietām. Ja būs pieprasījums pēc vairāk vietām, tiks apzinātas novada viesu mājas un izmantoti tukšie pašvaldības dzīvokļi.

Par palīdzības sniegšanas iespējām Augšdaugavas novadā var sazināties ar tehnisko direktoru Valēriju Ļaksu pa tālruni 29159495.

DEPUTĀTU PIENĒMŠANAS LAIKI

Augšdaugavas novada deputāti pieņem iedzīvotājus gan klātienē, gan Zoom platformā. Mājaslapu piekļuvei Zoom platformā meklējiet: augšdaugavasnovads.lv

Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Arvīds Kucins		
04.04.	Augšdaugavas novada pašvaldības ēka, Rīgas ielā 2, Daugavpili	10.00-12.00 14.00-18.00
Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja 1. vietnieks Aivars Rasčevskis		
19.04.	Augšdaugavas novada pašvaldības ēka, Rīgas ielā 2, Daugavpili	10.00-12.00 14.00-18.00
Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Vitālijs Aizbalts		
12.04.	Dvietes pagasta pārvalde	14.00-16.30
19.04.	Salienas pagasta pārvalde	14.00-16.30
Maigurs Krievāns		
05.04.	Ilūkstes pilsētas administrācijas ēka	09.00-13.00
Jānis Belkovskis		
04.04.	Višķu pagasta pārvalde	10.00-13.00
25.04.	Kalupes pagasta pārvalde	10.00-12.00
Viktors Jasiņavičs		
07.04.	Ilūkstes pilsētas administrācija	15.00-16.00
14.04.	Tiešsaistes Zoom platformā	15.00-17.00
21.04.	Eglaines pagasta pārvalde	15.30-16.30
28.04.	Maļinovas pagasta pārvalde	14.00-15.00
Pāvils Kveders		
26.04.	Eglaines pagasta pārvalde	15.30-17.30
Reinis Līcis		
12.04.	Ilūkstes pilsētas administrācija	15.30-17.30
26.04.	Eglaines pagasta pārvalde	15.30-17.30
Aleksejs Mackevičs		
07.04.	Tiešsaistes Zoom platformā	17.00-19.00
11.04.	Biķernieku pagasta pārvalde	15.30-16.30
14.04.	Tiešsaistes Zoom platformā	17.00-19.00
19.04.	Maļinovas pagasta pārvalde	15.30-16.30
25.04.	Tiešsaistes Zoom platformā	17.00-19.00
29.04.	Ilūkstes pilsētas administrācija	14.30-15.30
Dainis Millers		
20.04.	Tiešsaistes Zoom platformā	10.00-12.00
Gunta Okmane		
04.04.	Subates kultūras nams	12.00-14.00
26.04.	Tiešsaistes Zoom platformā	13.00-14.00
Dzintars Pabērzs		
11.04.	Tiešsaistes Zoom platformā	14.00-16.00
25.04.	Tiešsaistes Zoom platformā	14.00-16.00
Deniss Sarafaņuks		
20.04.	Tiešsaistes Zoom platformā	18.00-20.00
27.04.	Tiešsaistes Zoom platformā	18.00-20.00
Aleksandrs Sibircevs		
12.04.	Sventes vidusskola	16.00-18.00
26.04.	Medumi (Alejas ielā 20)	16.00-18.00
Regīna Tamane		
05.04.	Skrudalienas daudzfunkcionālais centrs	14.00-16.00
12.04.	Demenes pagasta pārvalde	14.00-16.00
19.04.	Krīzes centrs “Paspārne”, Kumbuļi	09.00-11.00

Deputātu pieņemšanas laiks var mainīties. Lūdzu sekotiet aktuālajai informācijai mājas lapā www.augšdaugavasnovads.lv sadaļā “Pašvaldība”->”Domes deputāti”

AUGŠDAUGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOMES LĒMUMI

2022. gada 3. martā ārkārtas sēdē pieņemts 1 lēmums:

• Noteica Augšdaugavas novada administratīvajā teritorijā 26 parakstu vākšanas vietas, lai nodrošinātu parakstu vākšanu tautas nobalsošanas ierosināšanai par apturētā likuma “Grozījumi Likumā par ostām” atcelšanu.

2022. gada 10. martā sēdē pieņemti 33 lēmumi:

- Izdeva saistošos noteikumus “Augšdaugavas novada Smilģīnu ezera licencētās makšķerēšanas nolikums”, “Nolikums par licencēto makšķerēšanu Viragnas ezerā”, “Nolikums par licencēto makšķerēšanu Sventes ezerā”, “Licencēto zemūdens medību nolikums Sventes ezerā”.
- Apstiprināja Augšdaugavas novada jaunatnes iniciatīvu projektu konkursa “Attīstī sevi!” izsludināšanu.
- Piešķīra Augšdaugavas novada pašvaldības līdzfinansējumu daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Nr.16, Kalkūnes iela, Kalkūni, Kalkūnes pagastā, Augšdaugavas novadā, dzīvokļu īpašniekiem energoefektivitātes pasākumu veikšanai.
- Nolēma nodot atsavināšanai zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4446 001 0173, Biķernieku pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4446 001 0234, Biķernieku pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4446 001 0487, Biķernieku pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4446 004 0139, Biķernieku pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4446 004 0283, Biķernieku pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4460 003 0518, Kalkūnes pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību “Grābekļi”, Kalkūnes pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4460 004 1131, Kalkūnes pagastā, Augšdaugavas novadā.

- Atļāva atsavināt nekustamo īpašumu “Baltkāja”, Kalkūnes pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību “17”, Daugava, Kalkūnes pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību “Mežmaļi”, Kalkūnes pagastā, Augšdaugavas novadā, nekustamo īpašumu “Medņi”, Sterikāni, Liksnas pagastā, Augšdaugavas novadā, nekustamo īpašumu “155”, Lūbaste 1, Liksnas pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību “169”, Lūbaste 1, Liksnas pagastā, Augšdaugavas novadā, nekustamo īpašumu “Zaļumi”, Nīcgale, Nīcgales pagastā, Augšdaugavas novadā, nekustamo īpašumu ar kadastra numuru 4488 001 0040, Sventes pagasts, Augšdaugavas novads, zemes vienību “Lādiņi”, Šēderes pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4492 001 0030, Tabores pagastā, Augšdaugavas novadā, nekustamo īpašumu “Rītiņi”, Tabores pagastā, Augšdaugavas novadā, zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4492 003 0480, Tabores pagastā, Augšdaugavas novadā, nekustamo īpašumu “Kalves”, Vabole, Vaboles pagastā, Augšdaugavas novadā.
- Atzina, ka rezerves zemes fondā ieskaitītā zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 4474 001 0444 3,50 ha platībā, kas atrodas Naujenes pagastā, Augšdaugavas novadā, ir piekritoša Augšdaugavas novada pašvaldībai un ierakstāma zemesgrāmatā uz Augšdaugavas novada pašvaldības vārda.
- Ieskaitīja rezerves zemes fondā zemes vienību “Zvindeliški” ar kadastra apzīmējumu 4446 002 0119 1,2796 ha platībā, kas atrodas Biķernieku pagastā, Augšdaugavas novadā un zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 4470 002 0445 0.05 ha platībā, kas atrodas „,71”, Spārīte, Maļinovas pagastā, Augšdaugavas novadā.
- Atzina, ka zemes vienība “Aleks” ar kadastra apzīmējumu 4446 003 0085 6,1766 ha platībā, kas atrodas Biķernieku pagastā, Augšdaugavas novadā, ir

Augšdaugavas novada pašvaldībai piekritošs starpgabals.

- Apstiprināja projekta „Fototehnikas un aprīkojuma iegāde Špoģu Mūzikas un mākslas skolai” realizēšanu Valsts Kultūrkapitāla fonda projektu konkursa mērķprogrammas “Vizuālās mākslas izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes uzlabošana” ietvaros.
- Apstiprināja projekta „Mūzikas instrumenta iegāde Špoģu Mūzikas un mākslas skolai” realizēšanu Valsts Kultūrkapitāla fonda projektu konkursa mērķprogrammas “Mūzikas un dejas mākslas izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes uzlabošana” ietvaros.

2022. gada 16. martā ārkārtas sēdē pieņemti 3 lēmumi:

- Pilnvaroja Augšdaugavas novada pašvaldības centrālo administrāciju iesniegt investīciju projektu “Pakalpojuma infrastruktūras attīstība, modernizējot Augšdaugavas novada pašvaldības siltumapgādes infrastruktūru un nodrošinot pāreju no fosilā kurināmā tehnoloģijām uz AER tehnoloģijām”.
 - Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2021.gada 9.decembra lēmumu Nr. 292 “Par likumprojekta „Par valsts meža zemes ar kadastra apzīmējumiem 4468 006 0510, 4468 006 0511 nodošanu bez atlīdzības Augšdaugavas novada pašvaldībai” iniciēšanu”.
 - Grozīja Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2021.gada 9.decembra lēmumu Nr.293 “Par lokālpilnvarojuma, kas groza Daugavpils novada teritorijas plānojumu Augšdaugavas novada Liksnas pagasta zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu Nr.44680060510 un Nr.44680060511, izstrādes uzsākšanu un darba uzdevuma apstiprināšanu”.
- Ar domes pieņemtajiem lēmumiem var iepazīties pašvaldības mājas lapā sadaļā „Publiskie dokumenti”.

UZNĒMĒJDARBĪBA

▶▶▶ no 1. lpp.

Pēc Vitālija Aizbalta teiktā, tas nebūtu prāta darbs sagraut nozari, kura ražo produkciju ar augstu pievienoto vērtību: *“Daudz kas ir mainījies pasaulē, kurā mēs dzīvojam tieši pēc 24. februāra.*

Man bija tikšanās ar zemkopības ministru Kasparu Gerhardu, kā arī ar VARAM ministru Artūru Tōmu Plešu, kur tikāmies kopā ar Latvijas kūdras ražotāju asociāciju. Saņēmām apstiprinājumu no abām ministrijām, ka kūdras nozare, ņemot vērā arī ES zaļo kursu, tomēr Latvijā attīstīsies.”

Latvijai svarīgākais aspekts ir drošība. Drošība ir ne tikai NATO bieži piesauktais “5. pants”, ieroči, lielgabali vai šautenes. Drošība ir arī cilvēku lojalitāte un attieksme pret valsti, kas ir īpaši svarīgi Latgalei. Kas notiks, ja aizvērs kādu kūdras rūpnīcu, kur darbojas 60 cilvēki? Iedzīvotāji pazaudēs iztikas avotu. Viņiem tiks pārsvītrotas nākotnes izredzes. Šādā gadījumā ne par kādu lojalitāti jau vairs nevaram runāt. Projekti, kas tiek plānoti Nīcgālē, ir jārealizē, lai uzlabotu situāciju drošības aspektā. *“Valsts pat varētu līdzfinansēt daļu projektu, lai varētu radīt papildus darba vietas, tādējādi radot sociālo pārliecību un mieru dvēselē,”* spriež U. Ameriks.

V. Aizbalts skaidro, ka Nīcgales projektu attīstība pašvaldībai dos papildus ienākumus Nekustamā īpašuma nodokļa un Iedzīvotāju ienākuma nodokļa aspektā: *“Patlaban šeit tiek nodarbināti ap 60 darbinieki, bet, realizējot iecerēto, tiktu radītas 100 jaunas labi apmaksātas darbavietas. Pagājušajā sezonā labākie darbinieki saņēma līdz 3000 eiro.”*

Šogad varēja redzēt esošās problēmas tajās pašvaldībās, kurās ir saslēgti līgumi ar gāzes piegādātājiem no Krievijas. Kūdru kopā ar šķeldu jau nākamajā sezonā varētu izmantot kā kurināmo, aizstājot importu.

Šķeldai pievienojot kūdru 30% apmērā no kopapjoma, var atrisināt siltuma piegādes resursu jautājumu, tādējādi samazinot arī iedzīvotāju rēķinus. Paši par sevi zaļā kursa mērķi nav slikti, taču būtu jāņem vērā arī aspekti, ka Latgale atrodas uz ES ārējās robežas, tādēļ šim reģionam ir jāizdara izņēmums, ļaujot izmantot arī kūdru. Pārrunās ar ES ierēdņiem Latvijai šāda pozīcija noteikti būtu jāliek uz galda, uzskata U. Ameriks. Tajā vietā, lai maksātu pabalstus par bezdarbu un trūcīgumu, Latvija varētu pelnīt, jo kūdras nozare ir eksportnozare. Latvijas kūdras produkti tiek piegādāti pa visu pasauli.

Kūdra ir vienīgā dabas kapitālsastāvdaļa Latvijas gadījumā, kura pieaug. Tas pārsvarā notiek neskartajos purvos. Ik gadu to kopapjoms pieaug ap 1,7 miljoniem tonnu gadā, ieņemot izstrādes apjomus, kas ir ap 1,2 miljoniem tonnu. Kūdrai ir plašs pielietojuma spektrs. Tā var kalpot kā ideāls izolācijas materiāls, to izmanto arī mūzikas ierakstu studijās skaņas absorbēšanai. Tiek veikti diezgan nopietni pētījumi par kūdras izmantošanu akumulatoros vai baterijās.

“Man ļoti patīk strādāt Latgalē. Man ir mērķis tomēr uzcelt šo rūpnīcu Nīcgālē, kopā ar izcilības centriem. Tā varētu pārtapt par “Nīcgales ieleju” (līdzīgi kā Silikona ieleja ASV), ar ko mēs varētu lepoties. Ticu, ka tas ir realizējams, bet par to ir jācīnās,” skaidro SIA “Laflora” valdes priekšsēdētājs. Līdzī tam varētu tapt arī vēja parks, kas ļautu ražot atjaunīgo enerģiju, sniedzot ieguldījumu zaļo mērķu sasniegšanā.

“Ja šodien mums ir jāizvēlas starp Zaļo kursu un Krievijas gāzi, tad manuprāt, ņemot vērā ģeopolitisko situāciju, būtu svarīgāk uz laiku atlikt šī kursa realizāciju. Nepieciešams aizstāt importējamo gāzi ar vietējo resursu – kūdru,” skaidro V. Aizbalts.

Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas Vides un

klimata apakškomisijas sēde

Kūdras radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanai Latvijā nepieciešams mainīt metodoloģiju, 22. martā Saeimas Vides un klimata apakškomisijas sēdē uzsvēra gan Latvijas Kūdras asociācijas, gan kūdras ieguves uzņēmuma “Laflora” pārstāvj.

Pēc ekspertu teiktā, aprēķinu metodoloģiju nepieciešams tuvināt Zviedrijas vai Somijas piemēram, kur emisijas tiek aprēķinātas uz produktu vai konkrētām ieguves platībām. Pašlaik Latvijā aprēķinos, ko veic Latvijas Valsts mežzinātnes institūts “Silava”, iekļautas arī tās teritorijas, kurās kūdras ieguve notikusi vēsturiski, tādējādi palielinot emisiju aprēķinu teritorijas par aptuveni 18 000 hektāru.

Tikmēr “Laflora” pārstāvis Jurgis Miežainis skaidroja, ka Latvijas kūdras uzņēmumi ir gatavi pielāgoties ES Zaļā kursa prasībām, taču tām jāskaidro ar Latvijas specifisko situāciju. Viņš arī piebilda, ka nozare ir gatava investēt pētījumos, ražošanas attīstībā un modernizācijā, taču attīstību traucē neziņa par kūdras nozares perspektīvām.

Latvijas Kūdras asociācijas un “Laflora” pārstāvji piebilda, ka ir būtiski sakārtot kūdras ieguves SEG emisiju aprēķināšanu, lai Latvija arī turpmāk varētu veiksmīgi eksportēt kūdras substrātu, piemēram, uz Nīderlandi, kuras ziedu dārzi lielā mērā atkarīgi arī no Latvijā ražotās produkcijas.

2020. gadā Latvijā tikai 1,4% no iegūtās kūdras izmantoja enerģētikā, kamēr teju visa atlikusī daļa iegūtās kūdras tika izmantota dārzkopībā.

Pašvaldība iet pretī uzņēmējam

Kā skaidro Attīstības pārvaldes vadītāja Vita Rūtiņa, gatavojoties jaunajam Eiropas Savienības fondu 2021. – 2027. gada plānošanas periodam, saimnieciskās

darbības attīstības sekmēšanai novada teritorijā ir ieplānotas vairākas projektu ieceres, t.sk. SIA “Laflora” attīstības iespējas, kuras pašvaldība ir iesniegusi iekļaušanai Latgales plānošanas reģionam attīstības plānošanas dokumentos, kā arī ir iestrādātas Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada jaunajos attīstības plānošanas dokumentos.

Lai nodrošinātu minētās saimnieciskās darbības attīstību, komersants ir vērsies novada domē ar lūgumu rast iespēju uzlabot pašvaldības autoceļa Vingri – Purvs (76-3) tehnisko stāvokli, kas savieno ražotnes vietu ar vietējās nozīmes autoceļu Joņupe – Keramzīta rūpnīca – Nīcgale.

2020. gada 27. februārī Daugavpils novada domes deputāti atbalstīja lēmumu papildināt sadarbības projektu ar Daugavpils pilsētas domi Nr. Nr.5.6.2.0/17/I/036 “Dienvidlatgales pašvaldību teritoriju pilsētvides revitalizācija ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanai” un iekļaut papildus aktivitātes Nīcgales pagasta degradētās teritorijas revitalizācijai. Projekta ietvaros tika veikta pašvaldības ceļa “Vingri-Purvs” pārbūve, tādējādi nodrošinot komersantiem, kuri plāno paplašināt savu saimniecisko darbību, atbilstošas kvalitātes publisko infrastruktūru. Kopumā pašvaldības ceļa pārbūvē investēti 319 970,40 eiro. 2021. gada septembrī ceļš ir pieņemts ekspluatācijā. Lielākie komersanti, kuriem šī publiskā infrastruktūra ir nepieciešama saimnieciskās darbības veikšanai, ir SIA “Jaundīķi” un SIA “Laflora”.

“Vēlreiz pateicos mūsu partneriem novada domē, jo līdz šim bijām ieguvuši lielu izpratni un atbalstu mūsu idejām, un pašvaldības uzbūvētais pievedceļš ir tikai pirmais posms,” teic U. Ameriks.

Teksts: Dainis Bitiņš

Foto no SIA "Laflora" arhīva

EKSPLUATĀCIJĀ PIEŅEMTA ILŪKSTES KAPLIČA

8. martā ekspluatācijā tika pieņemta Ilūkstes kapliča. 1986. gadā celto Ilūkstes kapliču bija skāris laika zobs, un līdz šim kapitālie ieguldījumi tajā netika veikti. Izvērtējot ēkas tehnisko un morālo stāvokli, savulaik tika pieņemts lēmums par tās atjaunošanu.

Atjaunotajā kapličā ir izstrādāts jauns risinājums saules gaismas iekļūšanai ēkā jeb dabiskajam apgaismojumam, izbūvēti jauni logi, tostarp jumta logi, nomainīts jumta segums.

Tāpat ēkā ir izbūvēta aukstuma telpa, kur uz laiku var novietot aizgājušo, bet iekštelpās tika veikts kosmētiskais remonts. Atjaunota arī ārējā fasāde.

Būvdarbu ietvaros veica arī teritorijas labiekārtošanas darbus. Tika izbūvēti jauni gājēju celiņi, veikta apzaļumošana. Papildus tika noasfaltēta Patversmes iela, kas iet gar kapiem.

Kapličas atjaunošanas, teritorijas labiekārtošanas un Patversmes ielas posma 0,185 km seguma atjaunošanas kopējās izmaksas ir 321 713, 18 eiro.

Teksts, foto: Dainis Bitiņš

DAUDZDZĪVOKĻU MĀJAI KALKŪNĒ PIEŠKIR ATBALSTU ENERGOEFEKTIVITĀTEI

10. marta Augšdaugavas novada pašvaldības domes sēdē deputāti atbalstīja priekšlikumu piešķirt līdzfinansējumu dzīvojamai mājai Kalkūnes ielā 16, Kalkūnos.

Dzīvokļu īpašnieki vēlas nomainīt jumta segumu, veikt bēniņu, ka arī gala sienu siltināšanu.

Darbu izmaksas sastāda 81 643 eiro (bez PVN), no tiem pašvaldības līdzfinansējums sastādīs 45 529 eiro (bez PVN). Lielākā summa tiks novirzīta jumta seguma nomainīšanai ar bēniņu siltināšanu (30 000 eiro) un gala sienu siltināšanai (11 449 eiro). Atlikušie līdzekļi tiek novirzīti ēkas energoaudita pārskata sagatavošanai un ēkas vienkāršotās renovācijas apliecinājuma kartes izstrādei.

Teksts un foto: Dainis Bitiņš

DONORU DIENĀ AUGŠDAUGAVAS NOVADĀ VĒROJAMA LIELA ATSAUCĪBA

14. martā Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas ēkā tika organizēta Donoru diena, aicinot pašvaldības centrālās administrācijas un pagastu darbiniekus ziedot asinis. Pasākumu organizēja Sociālais dienests sadarbībā ar Valsts Asinsdonoru centra Latgales filiāli.

Donoru diena notika par godu Vispasaules sociālā darba dienai, kas šogad tiek atzīmēta 15. martā. Asins ziedošanas akcijā iesaistījās arī vairums pašvaldības sociālo darbinieku, tādejādi savus profesionālos svētkus atzīmējot ar labumu sabiedrībai un aicinot arī citus sekot viņu labajam piemēram.

Sociālā dienesta vadītāja Anna Jegorova uzsver, ka šāds pasākums ir ļoti nozīmīgs, jo Daugavpils Reģionālā slimnīca regulāri caur medijiem uzrunā sabiedrību, aicinot ziedot asinis. *“Arī mēs nolēmām palīdzēt mūsu iedzīvotājiem, kam nepieciešamas donoru asinis pēc operācijas, dzemdībās, pie dažādām hroniskām saslimšanām, kur nepieciešami nevis medikamenti, bet tieši asinis. Un es esmu ļoti pateicīga par lielo atsaucību, jo cilvēku ir daudz. Tās nozīmē, ka no donoru puses ir liela sapratne un vēlme palīdzēt cilvēkiem.”*

Šādā formātā pašvaldībā donoru diena notika pirmo reizi. Ziedot asinis šajā dienā bija pieteikušies ap 50 donori, kas esot diezgan ievērojams skaits. Dažiem tā bija pirmā asins nodošanas reize, bet kādam aiz muguras jau liela pieredze kā donoram. Pati Anna Jegorova ziedojusi asinis jau 62 reizes. Ziedot asinis viņu motivē ilggadējā pieredze mediķa darbā, jo ikdienā bija jāstāpās ar situācijām, kad pacientiem bija nepieciešamas donoru asinis, ko nevar aizstāt ne ar kādiem medikamentiem. Ilgus gadus būdama arī Daugavpils un Ilūkstes Sarkanā krusta komitejas valdes locekle, viņa ar savu piemēru mudinājusi citus pievienoties donoru kustībai.

Arī šoreiz ikviens donors nāca ar pārliecību, ka dara labu darbu, palīdzot citiem. Daudziem asins ziedošana jau kļuvusi par dzīves neatņemamu sastāvdaļu, turklāt palīdz uzlabot arī paša veselību.

Pieredzējusi donore ir Dmenes pagasta sociālā darbiniece Reģina Tamane, kura kopš 1977. gada ziedojusi asinis jau 81 reizi.

Sociālajā jomā Reģina strādā jau 25 gadus, aiz muguras ir arī darba pieredze medicīnā. *“Strādājot slimnīcā, es redzēju, ka asinis ļoti vajadzīgas gan maziem, gan lieliem, īpaši cilvēkiem pēc operācijas. Asinis nevar nopirkt par naudu, tāpēc to ziedošana ir ļoti laba lieta.”*

Naujenes pagasta pārvaldes vadītāja Ināra Miglāne pirmo reizi kļuva par donoru, kad bija nepieciešama palīdzība pašas ģimenes loceklim, bet pamazām asins ziedošana kļuvusi par nepieciešamību. *“Tā ir pārliecība un prieks par to, ka tu vari kādam palīdzēt. Tās laikam man jau ir tāds pieradums, ja vajag, tad eju. Es nododu regulāri, vairākas reizes gadā. Šodien man jau ir 32. reize.”*

Novada sportists Sandris Šedis donoru pulciņam pievienojies salīdzinoši nesen un ziedojis asinis jau sesto reizi. Galvenais motīvs esot palīdzēt kādam, taču Sandris pārliecināts, ka būt donoram ir arī veselīgi, jo paša asinis tādejādi atjaunojas, bet sportistam tas esot īpaši ieteicams. *“Es aicinātu nebaidīties, iet nodot, pamēģināt un labu lietu izdarīt.”*

Iespējams, šāda formāta Donoru dienas rīkošana Augšdaugavas novadā kļūs par jaunu tradīciju, aicinot iesaistīties donoru kustībā arvien vairāk cilvēku.

Jāatgādina, ka ziedot asinis var tie, kam pašiem ir laba veselība un atbilstošs vecums.

Sīkāka informācija par asins ziedošanu www.donors.lv.

Teksts: Inese Minova

Foto: Dainis Bitiņš

EZERU KRASTU APSAIMNIEKOŠANĀ JĀIEVĒRO LIKUMDOŠANA!

Augšdaugavas novadā tika novērota tendence neievērot atsevišķas visiem zināmas prasības, kas skar būvniecību, labiekārtošanas darbu un žogu ierīkošanu ezera aizsardzības zonā.

Daudziem īpašumiem savstarpējās robežās ir ierīkoti žogi, turklāt tie ierīkoti līdz pat ūdens virsmai un vietām iesniedzas ezerā, lai gan ir zināms, ka atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām 10 m tauvas joslā nekāda būvniecība, tostarp žogu uzstādīšana, nav pieļaujama.

Aizliegta laivu piestātņu un laivu uzglabāšanas būvju (laivu garāžas) ierīkošana ezera teritorijā. Pārkāpumu gadījumos var tikt veikta pārbaude to atbilstībai normatīvo aktu prasībām un atbilstošo saskaņojumu saņemšanai no pašvaldības.

Speciālisti atzīst, ka vislielākā problēma ir zemes īpašnieku vēlme sakārtot savus krastus, veicot zemes virskārtas līdzināšanu un planēšanu, esošo koku un krūmu izciršanu, par ko Augšdaugavas novada pašvaldība informēs attiecīgos valsts dienestus pārbaudes veikšanai savas kompetences

ietvaros.

Gadījumā, ja zemes īpašniekiem ir radušās aizdomas par savas rīcības pareizību vai ir neskaidrības par plānotajām darbībām, var vērsties pie Augšdaugavas novada pašvaldības speciālistiem pēc konsultācijas un laikus novērst pretlikumīgas darbības, negaidot atbildīgo dienestu rīcību, vēl jo vairāk, nepakļaujot savu saimniecības budžetu administratīvā soda izdevumiem.

PAŠVALDĪBA

SOCIĀLĀS PROBLĒMAS VAR RISINĀT CIEŠĀ SADARBĪBĀ

9. martā notika Augšdaugavas novada Sociālā dienesta un biedrības “Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerības “Kaimiņi” kopīgi rīkotā pirmā “Apaļā galda” diskusija ar pašvaldības domes deputātiem un novada biedrībām “Vārds laukiem”. Pasākums notika Vīspasaules sociālā darba dienas priekšvakarā, lai runātu par aktuālām sociālām problēmām un kopīgi rastu iespējamus risinājumus. Iespējams, ir likts pamats jaunai tradīcijai tikties pie apaļā galda, lai kopīgi meklētu atbildes uz daudziem jautājumiem.

Diskusiju vadīja moderators Āris Ādleris, Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes loceklis. Pasākumā tika pārstāvētas vairākas biedrības – Daugavpils un Ilūkstes novada partnerība “Kaimiņi”, Višķu kopiena, invalīdu biedrība “Ildras”, Kalupes kopienu atbalsta centrs Vitražā, Dēmenes sociālā atbalsta centrs, apsaimniekotāju biedrība “SOS Latgale”, kā arī Latvijas Nieru slimnieku asociācija un Latvijas Sarkanais krusts.

Vairākkārt tika uzsvērtā biedrību nozīme un sadarbība ar pašvaldībām. Neskatoties uz reformām, jau ilgus gadus darbojas un īsteno projektus Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība “Kaimiņi”, ar kuras atbalstu notika arī šī diskusija.

Augšdaugavas novada pašvaldībai jau notiek cieša sadarbība ar biedrībām, ir izveidots biedrību atbalsta fonds un tiek sniegts atbalsts dažādu ideju īstenošanai. Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Aivars Rasčevskis uzsvēra, ka pašvaldība atbalsta visas kopienu iniciatīvas un cer uz sadarbību jaunā kvalitātē arī sociālajā jomā.

Izveidojot jauno Augšdaugavas novadu, tika apvienoti abu līdzšinējo novadu sociālie dienesti, ir izdevies saglabāt un pat paplašināt sociālo pakalpojumu loku, tie kļuvuši vēl pieejamāki iedzīvotājiem, piebilst Sociālo jautājumu komitejas priekšsēdētājs Aleksejs Mackevičs.

Taču priekšā vēl ir daudz jaunu izaicinājumu. Viens no tiem ir darbs ar Ukrainas bēgļiem. Pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Vitālijs Aizbalts atzīst, ka šajā jomā nepieciešama lielāka sadarbība starp valsti un pašvaldībām, konkrēti nosakot, ko uzņemsies valsts un kas jādara pašvaldībām. Taču tajā pat laikā nav jāaizmirst palīdzēt savējiem. “*Notikumi Ukrainā spējuši mobilizēt cilvēkus, lai sniegtu palīdzību Ukrainai. Taču kopienu uzdevums būtu mobilizēt iedzīvotājus, lai palīdzētu arī*

cilvēkiem tepat Latvijā, kuriem vajadzīgs atbalsts,” teica V. Aizbalts.

Diskusijas laikā tika aktualizētas dažādas problēmas, kas būtu steidzami jārisina, piemēram, nepieciešams motivēt iedzīvotājus pašiem uzlabot savu dzīvi, pilnveidoties, meklēt darbu, nevis paļauties tikai uz pabalstiem. Augšdaugavas novadā ir daudz ilgstošo pabalsta prasītāju, kuriem no tiem izveidojusies zināma atkarība un nav vēlmes pašam uzlabot situāciju. Sociālā dienesta vadītāja Anna Jegorova uzsvēra, ka novadā prioritāte ir mazināt šo atkarību, palīdzot cilvēkiem atgriezties darba tirgū, kā arī darbs ar ģimenēm. “*Plānots apzināt cilvēku vajadzības ar pārrunu, anketēšanas un interviju starpniecību, iesaistot šajā procesā sociālos darbiniekus. Tā paredzēts paveikt pirmajā pusgadā, lai nāktu klajā pie politiķiem ar konkrētām vajadzībām un iekļautu nepieciešamo nākamā gada budžetā,”* atzīst A. Jegorova. Viņa uzsvēra, ka daudzus jautājumus, kā ilgstošo bezdarbnieku atgriešanu darba tirgū, var risināt sadarbībā ar biedrībām un valsts institūcijām, piemēram Nodarbinātības valsts aģentūru.

No šī gada aktivizēta jauniešu darbība novadā, lai jauniešu biedrības vairāk iesaistītu sabiedriskajās aktivitātēs, mudinātu īstenot projektus, kas vērsti uz problēmu risināšanu konkrētā pagastā. Ik gadu pašvaldības saņem ievērojamu daudzumu biedrību pieteikumu, kas tiek rūpīgi vērtēti, atbalstot nozīmīgas idejas, kas veicina iedzīvotāju labklājību, piemēram, rotaļu laukumu izveidi, teritorijas sakārtošanu un labiekārtošanu, uzsvēra pašvaldības izpilddirektore Vanda Kezika. “*Nepieciešams arī pārdomāt vasaras nodarbinātību, lai tajā iesaistītu pēc iespējas vairāk jauniešu. Jo vairāk strādāsim ar jauniešiem un biedrībām, jo mazāk darba būs sociālajam dienestam palīdzības sniegšanā.”* Šajā sakarā no politiķu vidus izskanēja ierosinājums ieviest skolās darba audzināšanu, lai jauniešus no mazotnes radinātu strādāt.

Viena no akūtām problēmām sociālajā jomā ir kadru trūkums. Pašlaik 12 novada sociālie darbinieki ir pirmspensijas vecumā, bet atrast vietā jaunus speciālistus nav viegli, jo šo profesiju izvēlas retais. Diemžēl arī sociālā darba studijas ir par maksu, tāpēc kā iespējama risinājums tika minēta pašvaldības stipendijas piešķiršana studējošajiem un profesijas popularizēšana skolās, uzrunājot vidusskolēnus, kas vēl ir nākamās profesijas meklējumos.

Noslēdzoties diskusijai, Sociālā dienesta vadītāja Anna Jegorova atzina, ka visam pamatā ir sadarbība. “*Diskusija bija nepieciešama, lai uzzinātu vietējo politiķu*

viedokli par sociālā darba jomu, sociālo palīdzību un pakalpojumiem. Kopīgais ar biedrībām ir informēšana, konsultēšana un plāna veidošana katram individuāli, lai uzlabotu viņu situāciju.” Rīkojot tikšanās ar iedzīvotājiem, novada deputāti uzklaua cilvēku vajadzības, lai tālāk ar sociālo dienestu varētu izvērtēt, kāda palīdzība nepieciešama un kādi pakalpojumi jāveido. “*Biedrības ir resurss, ko var izmantot pakalpojuma veidošanā, taču sociālajam dienestam ir svarīgi saņemt atbalstu no deputātiem, vadības un biedrībām. Svarīga ir nodarbinātība, līdzdarbība un cilvēku motivācija, lai nepārvērstu pieaugušos cilvēkus par hroniskiem pabalsta saņēmējiem. Ir izaicinājums strādāt, lai ilgstošie pabalstu saņēmēji meklētu darbu, motivētu sevi pārmaiņām, lai būtu labums sabiedrībai un ģimenei. Jābūt sadarbībai starp valsti un pašvaldību,”* teic Sociālā dienesta vadītāja.

Augšdaugavas novada Sociālais dienests

sadarbībā ar biedrību “Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība “Kaimiņi” organizēja tikšanos pie “apaļā galda”, lai veicinātu komunikāciju starp vietējiem politiķiem, biedrībām, kopienu līderiem un Sociālo dienestu, stiprinot sadarbību, sapratni un risinājumu rašanu dažādiem izaicinājumiem. Tikšanās laikā diskutēja arī par sabiedrības līdzdalību, demokrātijas kultūru, kā ne tikai sadzirdēt, bet arī sadarboties ar nevalstisko organizāciju sektoru ilgtspējīgai teritorijas un sociālo pakalpojumu attīstībai.

Diskusija notika projekta “ES Dienvidlatgalē varu” ietvaros, kuru finansē Islande, Lihtenšteina un Norvēģija caur EEZ un Norvēģijas grantu programmu “Aktīvo iedzīvotāju fonds”.

Teksts: Inese Minova

Foto: Dainis Bitiņš

SĒLIJĀ UZSĀKTS DISKUSIJU CIKLS “POLITIKAS VIRTUVES”

Martā un aprīlī dažādās Sēlijas vietās plānotas klātienes diskusiju cikls “Politikas virtuves”, kurā valsts un pašvaldību speciālisti, uzņēmēji, nevalstisko organizāciju aktīvisti un kopienu līderi spriedīs, kā uzlabot dzīves kvalitāti Sēlijā.

“Politikas virtuvēs” tiks pārrunāta kultūrpolitika, ekonomika un lauku attīstība, valsts iekšējā un ārējā drošība, kā arī tūrisma politika Sēlijā. Savu dalību diskusijā pieteikuši arī 13. Saeimas deputāti, tādējādi runātāji pārstāvēs visus pilsoniskās sabiedrības līmeņus no augstākā likumdevēja līdz likumu izpildītājiem un to adresātiem jeb vienkāršajiem iedzīvotājiem.

Biedrības “Ūdenszīmes” valdes priekšsēdētāja Ieva Jātniece atgādina, ka šodien viss ir politika: “Kultūra, ekonomika un drošība ir politika. Lauku apdzīvotība ir politika. Spēja saprasties ir politika. Katrs mūsu izteiktais vārds, katra publikācija sociālajos tīklos ir politika. Pandēmijas periods ir radījis valsts un tās pilsoņu attālināšanos. Zinot, ka 2022. ir Saeimas vēlēšanu gads, empātija, sapratne un uzticība savai valstij ir tās vērtības, ko mēs vēlamies stiprināt šajā diskusiju ciklā. Pašreizējā karadarbība Eiropā mūs brīdina, ka šīs vērtības ir jāstiprina nekavējoties ar visiem iespējamajiem resursiem.”

Diskusijām pieteikti iespējami ikvienam interesentam vai savas jomas ekspertam. Dalībnieki aicināti izteikties atklāti, bet reizē cieņpilni un korekti. Savu dalību iespējams

pieteikt elektroniski vai pa tālruni 29548967. Kopīgi meklēsim labākos risinājumus Sēlijai, Latvijai un demokrātiskajai un civilizētajai pasaulei kopumā.

Pirmā no klātienes diskusijām notika jau martā, tika pārrunāta kultūra – kā panākt Sēlijas kultūras prestižu nacionālā līmenī, kā sadarboties reģionālā līmenī, kā veidot Nacionālas nozīmes kultūras norises Sēlijā un kādiem resursiem iespējams celt vietējās kultūras kvalitāti laukos.

Politikas virtuves notiks:

- **1. aprīlī pulksten 12.00 Kaldabruņā,** biedrības “Ūdenszīmes” Pļavas muzejā (Rubenes pagastā, Jekabpils novadā) – Politikas virtuve: Ekonomika un lauku attīstība;
- **22. aprīlī pulksten 12.00 Dēmenē,** Dēmenes pagasta pārvaldē (Brīgenes ielā 2,

Dēmenē, Augšdaugavas novadā) – Politikas virtuve: Valsts iekšējā un ārējā drošība;

- **29. aprīlī pulksten 14.00 Viesītē,** muzejā “Paula Stradiņa skola” (Peldu ielā 2) – Politikas virtuve: Ekonomika un lauku attīstība.

Projekts “Kopienas izaugsmes katalizators. Empātija” tiek īstenots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par tā saturu atbild “Sēlijas salu” vadošā nevalstiskā organizācija biedrība „Ūdenszīmes”.

Informāciju sagatavoja: Jānis Dzimtais, kopienu sadarbības tīkla “Sēlijas salas” sabiedrisko attiecību un tūrisma speciālists

INGŪNA SVARĀNE: “SOCIĀLAJĀ DARBĀ JĀBŪT CILVĒKMĪLESTĪBAI UN CIEŅAI”

Ik gadu martā visā pasaulē tiek svinēta sociālā darba diena. Augšdaugavas novada Sociālā dienesta vadītājas vietniecei Ingūnai Svarānei tie ir profesionālie svētki vairāk nekā 20 gadu garumā.

No agronoma par sociālo darbinieku

“Esmu pateicīga, ka esmu iekritusi šajā sfērā, jo man tā patīk. Tas bija laiks, kad veidojās sociālie dienesti un viss bija pilnīgi citādāks nekā šobrīd. Un, protams, tas bija laiks, kad radās vakance. Tā mani uzaicināja strādāt, tāpēc paldies tai dienai un tam cilvēkam,” saka Ingūna.

Sociālajā jomā Ingūna Svarāne nonāca ar agronoma diplomu, kas bija iegūts Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā. Tā īsti pastrādāt savā arodā viņa nepaguva, jo, studijām beidzoties, beidzās arī padomju saimniecību laiks, kolhozi izjuka. Ingūna tika uzaicināta strādāt toreizējā Bebrene lauksaimniecības tehnikumā par agronomijas pasniedzēju. *“Biju tīri nejauši tur iesviesta, nekad nebiju sapņojusi, jo skolotāja darbā jābūt saviem talantiem. Bet tā arī ir mana pieredze, un jebkura pieredze ir ieguvums.”*

Būdama lauku cilvēks, Ingūna agronoma zināšanas izmanto savā piemājas saimniecībā dzimtajā Bebrene pagastā. Savukārt darbs sociālajā jomā prasīja tālāku izglītošanos Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskolā “Attīstība”, lai iegūtu sociālā darbinieka diplomu. *“Mums bija ļoti liels kurss, bet gandrīz visi bija praktizējoši cilvēki. Tāpēc izveidojās paņiņas daudzās iestādēs. Tas bija pasākains laiks, īsta loterija,”* saka Ingūna.

Pirmā darba pieredze gūta kā sociālajam darbiniekam Bebrene pagastā. Deviņdesmitie gadi bija sociālā darba izveides laiks, kad vēl nav bijis īstas sapratnes, kas jādara. *“Daudzi uzskata, ka sociālie darbinieki tikai dala pabalstus, bet tā nav. Pabalsti ir būtiska, cilvēkiem nozīmīga daļa, bet nav svarīgākā, tikai viens no resursiem. Pa šiem gadiem ir auguši sociālie pakalpojumi. Pirmā bija aprūpe mājās, kā mācējām, tā organizējām. Bet pa šiem gadiem sociālā joma ir ļoti attīstījusies, sakārtojusies.”* Kad 2004. gadā izveidojās Ilūkstes novada sociālais dienests, Ingūna uzņēmās tā vadīšanu.

“Pie mums nāk cilvēki, kuriem ir kāda sāpe, neviens jau no labas dzīves pie mums nenāk. Neesmu liela runātāja, bet klausīties un sadzirdēt, manuprāt, māku,” saka Ingūna, kurai ikdienā nākas uzklaut cilvēkus, palīdzēt risināt viņu problēmas. Ar gadiem iemācījusies pārāk dziļi sirdī nelaist citu problēmas, jo tas veicina izdegšanu. *“Tagad saprotu, ka man vienkārši patīk darbs ar cilvēkiem.”*

Jāprot sadzirdēt un motivēt

Lai arī pati sociālā joma ir ļoti gājusi uz priekšu, tomēr cilvēku sociālās problēmas nav gājušas mazumā, un tā tas ir visā valstī. Viens no iemesliem ir cilvēku nespēja pārorientēties un dzīvot citādāk, uzskata Ingūna. Šajā nespējā tikt ar sevi galā iestigus 60. un 70. gados dzimuši paaudze, kam GMI pabalstu saņemšana zināmā mērā izveidojusi atkarību. *“Viņi nav pārāk motivēti. Nezinu, kam būtu jānotiek, lai šie cilvēki ļoti mainītos. Pēc būtības cilvēks ir slinks un nekas nenotiks, kamēr cilvēks pats negribēs mainīties,”* prāto Ingūna Svarāne.

Sociālie pakalpojumi attīstās, veidojas jauni, taču vēl esot daudz, ko darīt to pilnveidošanā. Svarīgi ir attīstīt preventīvo

darbu ar ģimenēm, savlaicīgi pamanīt bērna pamešanu novārtā, reizēm palīdzēt viņam dzīvot citādāk nekā viņa vecāki. Pozitīvais sociālajā darbā ir tas, ka, vērojot sabiedrību, ir iespēja analizēt sevi un savu rīcību, dota iespēja mācīties no citu kļūdām,” saka Ingūna. Viņasprāt ļoti liela nozīme ir savstarpējam attiecībām ģimenē, kur notiek bērna personības veidošanās. Bet Sociālais dienests viens nav cīnītājs, ir nepieciešama cieša sadarbība ar skolām, pirmsskolas izglītības iestādēm, lai problēmu pamanītu savlaicīgi. *“Mums noteikti vajag rūpīgi un ar steigu sakārtot atbalsta sistēmu ģimenēm ar bērniem, lai tās savlaicīgi stiprinātu. Šajā jomā vēl ir ļoti daudz darāmā.”*

Aktuāla problēma sabiedrībā esot apreibinošo vielu lietošanas atkarības, kam seko bezdarbs vai arī otrādi. Savukārt atkarības sarežģī un iznīcina cilvēka un līdzcivēku dzīves.

Kopumā vislielākā Sociālā dienesta klientu daļa esot ilgstošie pabalstu saņēmēji. *“Viņiem ir tiesības saņemt sociālās palīdzības pabalstus, pamata pabalsti nav lieli un tomēr nav arī vēlmes neko mainīt savā dzīvē.”*

Ir sāpīgi atteikt sociālo palīdzību cilvēkiem, kuriem tā ir nepieciešama, bet saskaņā ar normatīvajiem aktiem nepienākas,” saka Ingūna. Beidzamajā laikā Sociālā dienesta klientu loks esot audzis, jo paaugstināts trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis, būtiskas izmaiņas mājokļa pabalsta saņemšanā.

Jaunas iespējas jaunā novadā

Pērn, apvienojoties Daugavpils un Ilūkstes novadiem, izveidots jauns Augšdaugavas novads un apvienoti arī abu līdzšinējo novadu sociālie dienesti. Ingūna Svarāne atzīst, ka šī apvienošana noritējusi samērā raiti un pārdomāti, turklāt rezultātā ir ieguvums arī Ilūkstes puses ļaudīm.

“Mūsu dienests drīzāk tika pievienots nevis apvienots, pienācām klāt jau iepriekš rūpīgi izstrādātai sistēmai,” saka Ingūna. *“Ieguvums iedzīvotājiem ir atbalsts veselības aprūpē. Iepriekš par ārstēšanos jebkurā slimnīcā pašvaldība apmaksāja pensionāriem un personām ar invaliditāti noteiktu summu gadā, ja tika iesniegti čeki par ārstēšanos. No šī gada minēto grupu iedzīvotāji saņem mazāku rēķinu, jo četras diennaktis kompensē pašvaldība. Iepriekš Ilūkstes novadā nebija pabalsta onkoloģisko saslimšanu pacientiem un pabalsta personām ar invaliditāti kopš bērnības. Sociālie pakalpojumi ir saglabāti.”*

Pieprasīts ir mobilās brigādes pakalpojums. Ilūkstes mobilā brigāde divu aprūpētāju sastāvā pašlaik izbrauc divas reizes nedēļā uz Subates un Bebrene pusi, nodrošinot personām, kuras vecuma vai fiziska rakstura traucējumu dēļ nevar veikt ikdienas mājas darbus, pirmā līmeņa aprūpi - izmazgāt māju,

atnes malku, ūdeni, piegādāt produktus no veikala, medikamentus, aizvest izmazgāt veļu. Sociālā dienesta rīcībā ir mobilie kāpurķēžu pacelāji, un specializēts busiņš ar pacelāju, ir iespēja nodrošināt cilvēkiem ar smagiem kustību traucējumiem nokļūšanu uz ārstniecības iestādi, aprūpes institūciju, valsts un pašvaldības iestādēm.

Jauniem izaicinājumiem sociālais dienests gatavs ne tikai sakarā ar jauna novada izveidi, bet arī ar karu Ukrainā, jo jābūt gataviem uzņemt bēgļus. Ilūkstē jau ieradusies pirmie bēgļi, kuriem tiek nodrošināta dzīvesvieta, nepieciešamības gadījumā tiks sniegts psiholoģisks un materiāls atbalsts.

“Tas ir izaicinājums, un mums jābūt gataviem,” saka Ingūna.

Novadā ir gana aktīva audžuģimeņu kustība, labais piemērs ir Glaudānu saime, kur audžuģimenes ir divās paaudzēs. Ingūna Svarāne uzskata, ka tikai audžuģimenes pašas vislabāk var uzrunāt citas pievienoties audžuģimeņu pulkam. Pirms pandēmijas aktīvi darbojās audžuģimeņu atbalsta grupa, kas, cerams, tiks atjaunota.

Viena par diviem

Darbaspēka trūkums sociālajā jomā ir viena no akūtām problēmām, ko Ingūna dabūjusi izjust uz savas ādas, jo vienlaikus strādā arī par sociālo darbinieci Subatē, kur nav speciālista. Subatē gan pagaidām neviens nav izrādījis vēlmi strādāt, lai gan pašvaldība gatava nodrošināt dzīvesvietu. Viena no iespējām ir uzrunāt skolu jaunatni, ēnu dienā aicināt ēnot sociālos darbiniekus, raisīt interesi par šo jomu. *“Mana personīgā motivācija bija iespēja palīdzēt cilvēkiem. Bet vai tas spēs motivēt mūsdienu jauniešus?”* prāto Ingūna. Diemžēl sociālā darba studijas ir par maksu. Risinājums, iespējams, būtu iespēja jauniešiem segt studiju maksu. *“Taču sociālajā darbā nevar strādāt jebkurš. Ir jābūt pacietībai, līdzietībai un cieņai pret ikvienu cilvēku, jo nedrīkst pārnest un pāraudzīnāt, bet jāmeklē šajos cilvēkos viņu stiprās puses. Augstprātībai sociālajā jomā nav vietas.”*

Sociālā sfēra nav no vieglākajām un veicina ātrāku izdegšanu. Ingūna no izdegšanas patvērumu rod laukos un savā ģimenē, no kuras saņem spēcīgu atbalstu. Rušināšanās dārzā ir viņas vaļasprieks. *“Kaut ko iestādīt un septiņas reizes pārstādīt īstajā vietā,”* smejas Ingūna.

“Un man ir ļoti jauks kolektīvs, burvīgi, profesionāli, zinoši kolēģi un vienkārši labi cilvēki. Ģimene, mājas, kolēģi – tas viss stiprina.”

Saviem kolēģiem gribu novēlēt gandarījuma sajūtu par to, ko viņi dara. Ikvienam gribu novēlēt sapņot, jo sapņi materializējas, arī veselību, sirdsmieru un mieru.”

Teksts, foto: Inese Minova

KONKURSS

NOSLĒDZIES KONKURSS NAUJENE WIND 2022

Pavisam nesen notika V Starptautiskais pūšaminstrumentu spēles jauno izpildītāju konkurss “Naujene WIND 2022”. To rīko Naujenes Mūzikas un mākslas skola sadarbībā ar Augšdaugavas novada Kultūras pārvaldi un Daugavpils Universitāti.

Konkursa dalībnieki tika sadalīti klašu vecuma grupās: 1. klase, 2. - 4. klase un 5. - 7. klase. Šogad konkurss notika attālināti un pulcēja kopā ap 200 dalībnieku no daudzām valstīm, taču tas nemaz netraucēja starptautiskajai žūrijai baudīt ikkatra dalībnieka uzstāšanos. Visu konkursa dalībnieku uzstāšanos var aplūkot youtube.com platformā ar ierakstu Naujene WIND 2022, kā arī drīz būs pieejama konkursa apbalvošanas ceremonija.

Žūrija šogad 1. klašu grupā nolēma nepiešķirt GRAND PRIX balvu nevienam. Tomēr 2. - 4. klašu grupā GRAND PRIX saņēma Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skolas audzēkne Katrīna Eihentāle, 4. klase (ped. Sandra Briede), bet 5. - 7. klašu grupā GRAND PRIX ieguva Opoles F. Šopēna mūzikas skolas audzēknis Jakubs Paskovskis (Jakub Paskowski), 7. klase, pedagogs Jaceks Horniks (Jacek Hornik).

Naujenes Mūzikas un mākslas skola šim konkursam izvirzīja četrus audzēkņus, kuri sasniegta patīkamus rezultātus: Solvita Bizņa (ped. Voldemārs Skutāns) – III vieta, Agata Golovāne (ped. Voldemārs Skutāns) - II vieta, Aleksandrs Artemjevs (ped. Oksana Šeršņova) – III vieta un Anastasija Ņikitina (ped. Aleksejs Petrovs) - II vieta. Ļoti lepojami ar katru šī konkursa dalībnieku, izsakām lielu pateicību konkursa organizatoriem, visiem pedagogiem, koncertmeistariem, audzēkņu vecākiem, kuri, neskatoties uz divu gadu ilgušo pandēmiju, atrada iespēju piedalīties mūsu konkursā.

Vēlamies izteikt lielu pateicību Augšdaugavas novada pašvaldības domei un Daugavpils Universitātei par atbalstu mūsu konkursam. Novēlam turpmāko konkursa izaugsmi - ar katru gadu vairāk un spožāk.

Naujenes Mūzikas un mākslas skola

PIEMIŅAS PASĀKUMS

PIEMINOT LATVIJAS VĒSTURES TRAĢISKĀS LAPPUSES

25. martā visā Latvijā tika pieminēti 1949. gada traģiskie notikumi, kad 42 125 Latvijas iedzīvotāju tika izsūtīti mūža nometinājumā uz Sibīriju. Represijas skāra arī Latgales ļaudis, no bijušā Ilūkstes un Daugavpils apriņķa tika deportēti vairāki tūkstoši nevainīgu cilvēku. Viņu vidū bija māmiņas ar zīdaiņiem, bērni un sirmgalvj, kurus padomju vara uzskatīja par tautas ienaidniekiem.

Baltijas valstīs padomju okupantu vara īstenoja deportācijas akciju “Krusta banga”, kuras laikā no visas Baltijas tika izsūtīti 95 000 iedzīvotāju. Tas bija turpinājums jau 1941. gadā notikušajām deportācijām, kad no Latvijas tika izsūtīti vairāk nekā 15 400 iedzīvotāju.

Godinot komunistiskā terora upurus, notika aizlūgums arī Ilūkstes Vissvētākās Jaunavas Marijas Romas katoļu baznīcā un svētbrīdis pie pieminekļa represētajiem.

Tā laika traģisko notikumu aculiecinieku kļūst arvien mazāk, pamazām šo cilvēku atmiņas reizē ar pašiem aiziet mūžībā. Daži, kas izvesti, būdami vēl mazi bērni, vai jau dzimuši izsūtījumā, pulcējās piemiņas brīdī, lai noliktu ziedus un iedegtu sveces par tiem, kas neatgriezās no izsūtījuma. Godināt represētos ieradās arī bērnudārzu un skolu audzēkņi.

Uzrunājot klātesošos represētos, Augšdaugavas novada domes priekšsēdētāja vietnieks Vitālijs Aizbalts atzina, ka katrai paaudzei ir gadījies nest savu slogu, izcīnīt brīvību Latvijā, bet viņiem par nožēlu bija jādodas uz Sibīriju: *“Daudzas dzimtas to pieredzēja. Arī mans vectēvs bija šajos sarakstos. Paldies Dievam, viņš tajā laikā bija atstājis mājas un palika šeit, Latvijā, bet lopi, kūts un šķūnis tika pārvērsti par kolhoza īpašumu, arī 44 ha zemes tika atņemti. Tā okupanti izrēķinājās ar tiem, kas kopa un mīlēja savus laukus, mūsu mīlo Latviju. Šodien es noliecu galvu jūsu priekšā. Jūs esat izdarījuši to, bez kā droši vien nebūtu bijis 4. maijs un mēs šodien nedzīvotu brīvā Latvijā.”*

Viņš aicināja jauniešus aktīvi darboties jaunsardzē, stāties zemessardzē, jo tieši jauniešiem būs lemts nosargāt brīvību, par kuru cīnījušās iepriekšējās paaudzes.

Ir svarīgi nekad vairs nepiedzīvot šādus traģiskus notikumus un svarīgi ir tos nekad neaizmirst. Tāpēc Ilūkstes Rainas vidusskolas jaunieši tika aicināti uz tikšanos ar represētajiem, lai dzirdētu šos stāstus no tiem, kas paši piedzīvojuši deportācijas.

Katram represētajam ir savs skaudrs stāsts par ģimenes izvešanu. Viktors Jasiņavičs jau dzima izsūtījumā un par izvešanu zina stāstīt no vecāku atmiņām. Viņa vectēvs bijis turīgs zemnieks, tas arī bija par iemeslu ģimenes izsūtīšanai.

“Kā mani vecāki nonāca Sibīrijā? Blakus vectēvam dzīvoja viņa brālēns, kuram bija tikai 3,5 ha, viņš skaitījās nabags un strādāja pie vectēva. Vectēvs viņam deva graudus, zemi apstrādāja, palīdzēja kā radniekam. Kad ienāca Padomju savienības armija, daudzi cilvēki nonāca Sibīrijā, jo vai nu kāds kaimiņš vai radnieks “nostučēja”, un “ciemiņi” jau bija klāt, deva dažas stundas laika paņemt visu nepieciešamo un uzreiz taisnā ceļā uz turieni.”

Represiju laikā tika izšķirtas daudzas ģimenes, kāds palika Latvijā, cits nomira ceļā. Tikai daļai laimējās atgriezties dzimtenē. Stanislavs Krapāns savu māsu satika vien pēc atgriešanās no izsūtījuma. Viņš atzīst, ka vissāpīgāk bija tieši vecākiem, jo viņiem bija jāšķiras no mājām, no dzimtenes un tuviniekiem. *“1948. gada novembrī dzima māsa. Izveda 1949. gada martā, viņai bija trīs mēneši. Visus, kas bija šajā mājā – mammu, tēti, vecmammu, tanti un mazo māsiņu – aizveda uz Dvietes pagastmāju.*

Ziedu nolikšana Ilūkstē

Represētie tiekas pie pieminekļa izsūtītajiem

Tikšanās ar skolu jaunatni

Foto : Andžella Nartiša

Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Arvīds Kucins un Kalupes pagasta pārvaldes vadītāja Ināra Ūbele pie piemiņas akmens „Kalupiešiem 20.gadsimta cietušajiem un upuriem”

Okupanti teica: *“Ko atvedāt tās vecās tantes, nav vajadzīgas!” Tās palaida mājās,”* stāsta Stanislavs. Viņa vecmammai ļāva doties mājās, taču viņa paņēmusi līdzī arī mazmeitiņu, jo bija nobažījies, ka mazais bērns neizturēs tālo ceļu. Nevienam arī nav zinājis, kurp tieši viņus vedīs.

Pavisam mazs zēns būdams, uz Sibīriju tika izsūtīts Indras Madarnieces tēvs ar mammu. Viņi bija krituši nežēlastībā, jo mamma bija ieprecējusies leģionāra ģimenē. Vectēvs mazdēlam ielicis mētelīša kabatā zemes sauju, ko mamma piesegusi ar sava krekla strēmeli, lai pārbaudes laikā to neviens neizkratītu laukā. Šo zemes sauju viņi glabājuši visu izsūtījuma laiku un atveda mājās, lai izkaisītu uz tuvinieku kapu kopīgām.

“Zemes sauja, kurā nevar ne maizi iesēt, nevar iebērt puķu podā, tā ir tikai sauja. Bet cik ap to sauju ir cilvēku sāpju, siltuma, maiguma, mīlestības. Atvest atpakaļ to zemi, kad bija jādodomā par izdzīvošanu, par jebko citu, tikai ne to, kā pasargāt šo sauju zemes. Bet manai vecmammai tas bija ļoti svarīgi, lai šo sauju neatņemtu, kad viņus pārbaudīja stacijā,” stāsta Indra.

Valentīnas Gaudzejas ģimene tika brīdināta par izvešanu, tāpēc vecāki jau gatavojās, sacepa maizi un sažāvēja speķi līdzņemšanai. Valentīnai tobrīd bija septiņi gadi, mātai deviņi, brālim divarpus, bet jaunākajam brālim vien pusotra gada. Mamma māsiņas, kas dzīvojuši pie viņiem, ietina mazo brālīti segās un noslēpa mežā, tā viņš palika Latvijā, jo garo ceļu diez vai būtu izturējis.

Valentīna atceras lopu vagonu ar diviem plauktiem. Kāda sieviete tik ļoti rāvusies pie loga, ka to nejausi izsita, tāpēc vagona svilpojis vējš. *“Kāds vecs vīrs nomira ceļā, viņu kaktā turēja, kamēr sāka smirdēt, tad kaut kurā pieturā iznesa ārā,”* atceras represētā. Ģimene nonākusi Omskas apgabala Meškovas ciemā. Tēvs bija galdnieks, mamma paņēmta darbā par apkopēju skolā. Ar laiku tēvs uzcēlis māju, ko dalījuši uz pusēm ar radiem. Valentīna sākusi iet skolā, ātri iemācījusies krievu valodu. *“Latviešu valodu iemācījos no tā, ka vecmamma mums sūtīja paciņas, un tur bija avīzes, tās es visu laiku lasīju. Vecmammai pastāvīgi rakstīju vēstules un tā es iemācījos latviešu valodu.”*

Būdami bērni, viņi sūtīti darbā uz ķieģeļu cehu, vilkuši no cepla karstos ķieģeļus, bija tveice un rokas dega. Pēc darba bērni skrējusi peldēties uz Iršiņas upi. Viņa atzīst, ka viss smagums gūlās uz vecāku pleciem, bet bērni ātri visam pielāgojās, pat iemanījās draiskoties. Pēc atgriešanās viņus Latvijā sauca par fašistiem, taču Valentīna visu laidusi gar ausīm, jo galvenais bijis atgriezties mājās.

Klātesošie jaunieši ar lielu interesi klausījās dzīvās vēstures stundu. Savukārt represētie aicināja jauniešus aizdomāties par savstarpējām attiecībām, cieņu citam pret citu, mīlēt savu valsti un zināt tās vēsturi.

Atceroties 1949. gada 25. marta traģiskos notikumus, Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Arvīds Kucins un Kalupes pagasta pārvaldes vadītāja Ināra Ūbele pie piemiņas akmens „Kalupiešiem 20. gadsimta cietušajiem un upuriem” nolika ziedus un iededza svečītes akmens pakājē, kā piemiņas apliecinājumu tiem, kuri atdusas Sibīrijā, un tiem, kuri jau atdusas šeit, tēvzemē.

Skrindu dzimtas muzejā notika tradicionālais 25. marta piemiņas pasākums, kurā satikās divas paaudzes – izvešanas sāpes pārdzīvojušie un novada skolēni. Muzejā notika arī vēstures stunda.

Piemiņas pasākumi norisinājās arī pie Eglaines, Nicgales, Naujenes dzelzceļa stacijas, kā arī pie Bebreles "Brīvības pieminekļa." Salienas kultūras namā notika izstāde par deportācijām un ziedu nolikšana.

Teksts, foto: Inese Mīnova

SIBĪRIJAS STEPĒS
SALAUZTIE LIKTEŅI

Ik gadu 25. martā Medumu pagasta iedzīvotāja Vaclava Kazačonoka sirds smeldzē notrīs, atceroties vilciena riteņu klaboņu un tālo ceļu nekuriem. 1949. gadā viņa vecāki ar sešiem bērniem krita nežēlastībā tāpat kā desmitiem tūkstošu citu tautiešu, kurus ar varu izsūtīja mūža nometinājumā uz Sibīriju, piespiežot atstāt dzimteni, mājas, tuviniekus un visu savu dzīvi. Vaclavam bija tikai 12 gadi. Jaunākajai māsiņai Viktorijai vien pusotra gada.

Baisā nakts

Tolaik ģimene dzīvoja Kalkūnes pagastā. Vecākiem Ādamam un Genovefai nekad nav piederējusi zeme, 15 ha tēvs nomāja, turējis bites, govī un divus zirgus, ar kuriem apstrādāja zemi, jo tehnikas nebija. Lai pabarotu sešus bērnus un samaksātu lielos nodokļus, mamma vedusi uz tirgu pārdot pienu, krējumu un biezpienu.

25. marta naktī pie durvīm atskanēja klauvējieni. Kaimiņš bija ieradies divu kareivju un vīrsnieka pavadībā. Tie nolasījuši tēvam pavēli par izsūtīšanu un devuši divas stundas laika savākt mantas. Vecāki modināja bērnus, steigā meklēja siltas drēbes un saiņoja līdzņemšanai visu, ko var paņemt. Ģimeni iesēdināja zirga ratos un atveda uz staciju Grīvā, kur atradās jau piepildīts lopu vagonš. Šajā vagonā tika izvestas 17 ģimenes, gan bērni, gan sirmgalvj. Tikko sastāvs bija izkustējies, pie vilciena piesteidzies brālēns Alfons, kurš bija steigā nokāvis sivēnu, lai to nodotu radiem tālajā ceļā. *“Tas mūs ceļā arī glāba,” balsij aizkritis, teic sirmgalvis. “Ceļš bija briesmīgs, auksti. Vagona vidū viena buržuika. Stacijās nevienu nelaida laukā no vagoniem, nevarēja ne nomazgāties, ne nokārtoties. Visapkārt vaidi un asaras.”* Pa ceļam dažās pieturās izlaida tikai pusaudžus. Bērni no blakus esošo sastāvu vagoniem centās pagrābt ogles, lai pa ceļam varētu kurināt krāsnīņu un nenosalt.

Skola svešumā

Ģimene sveika un vesela nonākusi galapunktā Omskas apgabalā. Liels bijis izbrīns, ieraugot ragavās iejūgtus vēršus, kas Latvijas cilvēkam bija kas neierasts. *“Nevarējām saprast, kā tādas ragavas vispār vadīt. Bet vēlāk pašam nācās ar tādām braukt, lai vestu uz ciematu mucās ūdeni,”* atmin Vaclavs. Ģimene nonāca Protopopovkas ciematā 10 km no Ļubinskas stacijas, kur atradās kolhozs “Roza Luksemburga”. No viņu vagona turp atveda četras ģimenes un izmitināja kantorī. Ciematu apdzīvoja Vācijas kolonisti, kuri tur jau bija sabūvējuši sev mājas. Tiklīdz sākās sējas laiks, visus darbspējīgos nosūtīja uz lauku darbiem. Mazajam zēnam Vaclavam nācies ganīt zirgus stepē, kas stiepās līdz pat apvārsnim. Kur vien acis redz, nemanīja neviena krūma vai koka.

Rudenī Vaclavu nosūtīja uz skolu, atkal uz 5. klasi, kuru dzimtenē viņš nepaguva pabeigt. Pirmajā skolas dienā skolotājs stādījis zēnu citiem bērniem priekšā, nosaucot uzvārdā Kazačonoks. *“Visi brīnījās, skatījās apkārt, jo domāja, ka Kazačonoks ir tautība,”* smejas Vaclavs. Līdz 7. klasei dzīvojis internātā, mācības turpinājis vakarskolā, jo nācās iet strādāt, lai palīdzētu vecākiem. Vaclavs iekārtojies darbā uz dzelzceļa, bija motorista palīgs, uz drezīnas izvadījis strādniekus. Viņa pienākumos bijis uzraudzīt drezīnu kārtībā, iepildīt degvielu. Šajā darbā

puisis gandrīz zaudēja dzīvību. Benzīns tika ņemts no cisternas stacijā. Pa stiepli augšā tika uzvilks spainis, lai var pasmelt degvielu. Reiz stieple notrūka un spainis iekrita cisternā. Kāpdams tam pakaļ, Vaclavs zaudēja samaņu un iekrita cisternā. Par laimi viņa prombūtne tika pamanīta, puisi izvilka laukā un dabūja pie dzīvības. *“Tā varēja būt mana nāve Sibīrijā,”* saka sirmgalvis.

Ar cerību uz atgriešanos

Pirmais gads izsūtījumā bijis īpaši smags, valdīja bads. *“Tā bija liela traģēdija. Mums, bērniem, bija vieglāk, viss smagums gulās uz vecāku pleciem. Pabarot tik lielu ģimeni nav joka lieta. Taču īsti darbarūki izdzīvo jebkuros apstākļos,”* saka sirmgalvis. Viņa vecāki tika norikoti strādāt kolhozā. Vasarā ravējuši kartupeļus kolhoza laukā. Kolhoza priekšsēdētājs, lai arī pēc izcelsmes vācietis, kaislīgi atbalstīja padomju varu, pret izvestajiem izturējās neiecietīgi, sekoja, lai kāds nepaņemtu no kolhoza lauka kaut sapuvušu kartupeli, draudot ar tiesu. Taču vecākiem bija jārūpējas par bērniem. Kartupeļu laukā uzgājuši pa kādam sasalušam vai sakaltušam tupenim no pērnā gada ražas, tos slepus nesa mājās un vārtīja tumi. Gadu pēc apmešanās jaunajā mājvietā, vecāki beidzot tika pie govys un neliela zemes pleķa.

Lai arī represētie jau sākumā tika bridināti, lai necer uz atgriešanos dzimtenē, šī cerība nav pametusi nekad. *“Mēs tā arī nevarējām saprast, par ko mūsu ģimeni izveda, jo nekā mums nebija. Vēlāk uzzinājām, ka tēvs apsūdzēts par darba spēka izmantošanu lauku darbos. Taču tā nebija taisnība. Bija ierasts radiem braukt citam pie cita palīdzēt uz talkām, bet kāds viņus noturēja par algotiem strādniekiem,”* stāsta sirmgalvis.

“Mēs esam ticīga ģimene, vienmēr ticējām, ka reiz viss mainīsies. Sākumā vecākajai mātai Genovefai pat mācīties neļāva, lika strādāt, bet viņa citēja Ļeņinu, kurš vēlējies mācīties un vēlreiz mācīties, un savu panāca.” Vēlāk Genovefa pabeidza Omskas veterināro institūtu un tika nosūtīta strādāt uz Krasnojarskas apgabalu, apprecējās ar savu kursabiedru, vietējo puisi, piedzima dēls Juris, un mamma

devusies pieskatīt pirmo mazdēlu.

Kad nomira Staļins, visi raudājuši, jo tā bija audzināti. *“Kā tad tā, visu tautu vadonis nomiris, kā lai tagad dzīvojam? Tikai vēlāk sapratām, ka mums tā ir liela laime, jo viņa nāve mūs atbrīvoja,”* ar ironiju teic Vaclavs Kazačonoks un nocitē rindiņas no kāda krievu dziedātāja dziesmas “Un gadi lido”. Jaunībā Vaclavs ļoti daudz lasījis, ņēmis grāmatas no vecākā brāļa Kazimira, kurš pratis no galvas Puškina un Ļermontova darbus.

Uz mājām, uz Latviju

Ģimeni beidzot reabilitēja 1957. gadā. Vaclavs bija iesaukts dienēt armijā Habarovskā. Brālis Kazimirs pabeidza Omskas veterināro institūtu un lūdza viņu nosūtīt strādāt uz Latviju. Viņš nonāca kolhozā Aucē, līdzī paņemot abus vecākus. Vēlāk pārcēlās uz dzīvi Medumos. Pēc kāda laika pie viņa no Sibīrijas pārcēlās arī māsa Eleonora, kura bija apprecējusies ar vācieti. *“Mūsu ģimene bija ļoti draudzīga, visi par vienu un viens par visiem,”* saka Vaclavs. *“Māsa, būdama bērniņa gaidībās, devās strādāt uz celtniecību, lai tikai dabūtu dzīvokli, un savu mērķi īstenoja, strādājot tikpat smagi kā vīrieši.”*

Pēc dienesta Latvijā atgriezās arī Vaclavs un māsa Antoņina, Genovefa un Viktorija. Sākumā Vaclavs strādājis par metinātāju ķieģeļu rūpnīcā Kalkūnē, bija apmeties pie brālēna Alfona, kurš viņiem ceļā toreiz paguva iedot sivēnu. Iepazīnies ar vietējo Medumu meiteni Helēnu un izveidoja ģimeni. Māsa Genovefa vietējā kolhozā strādāja par vetārsti, bet viņas vīrs Fēlikss par atslēdznieku ķīmiskās šķiedras rūpnīcā, kas vēl tikai nesen bija uzsākusi savu darbību, tāpēc bija vajadzīgas darbarokas. Fēlikss uzaicinājis sievas brāli strādāt rūpnīcā. Vaclavs ar Helēnu sāka strādāt vērpsšanas cehā, no rūpnīcas dabūja vienistabas dzīvokli. Pasaulē nāca divi dēli un meita.

Lai arī atgriešanās Latvijā visai saimei bija liela laime un prieks, tomēr tik viegli neklājās. Pret represētajiem attieksme bijusi noraidoša. *“Uz mums skatījās kā uz padzītajiem. Vadošajos amatos esošie neticēja, ka mūsu ģimene izvesta ne par ko,”* saka Vaclavs.

Kad Latvijā varēja atgūt zemi, viņa sieva pieteikusies uz sava vectēva pieciem hektāriem zemes, jo Vaclava vecākiem pašiem zemes nekad nav bijis. Par pajām izpirkuši vecas fermas graustu, pārbūvēja par dzīvojamām un saimniecības ēkām. Pamazām sākuši turēt lopus – aitas, tītarus, iekopa dārzus. 20 gadus abi ar sievu nostrādāja ķīmisko šķiedru rūpnīca īpaši kaitīgos darba apstākļos, kā dēļ dabūja veselības problēmas un tika pirms termiņa aizsūtīti pensijā. Tad varējuši pilnībā nodoties lauku darbiem. Vēl pirms pāris gadiem turējuši gotiņu, bet nu nācies atteikties, jo sievai veselība pasliktinājusies. *“Sieva teica, lai es pats govī slaucu, bet kur nu es ar saviem likajiem pirkstiem,”* Vaclavs rāda savas sastrādātās stīvās plaukstas. Visi trīs bērni dzīvo Daugavpilī, bieži brauc ciemos, dāvājuši vecākiem piecus mazbērnus, un nu jau sirmgalvjiem ir pieci mazmazbērni.

25. martu Vaclavs piemin vienmēr. Strādājot rūpnīcā, ik gadu kopā pulcējās represētie, devās pie piemiņas akmens nolikt ziedus, tad uz dievkalpojumu baznīcā. Par šausmīgo tautas traģēdiju viņš stāsta saviem bērniem un mazbērniem.

Katru svētdienu Vaclavs Kazačonoks dodas uz tuvējo Vasarišķu baznīcu, atzīst, ka pārdzīvojis tajā jau četrus priesterus. Tagad viņš lūdzas par Ukrainu, ļoti smagi pārdzīvo tur notiekošo. *“Es zinu, ko nozīmē karš, mēs to esam pārdzīvojuši Baltkājās, 6 km no Daugavpils,”* atceras Vaclavs. *“Kad bumbvedēji lidoja virs galvas, bija tik dobjā skaņa, kas arvien tuvojās. Tēvs mūs slēpa pagrabā. Kad bumba krita, bija tik briesmīga svelpjoša skaņa, ko dzirdu joprojām. Bombardēja Daugavpili. Reiz pēc bombardēšanas visi rāmji no mājas bija izkrituši, bet stikli par brīnumu bija veseli. Iedomājos, kā tagad jūtas cilvēki Ukrainā, kas tur notiek. Mēs dievkalpojumos vienmēr lūdzam par mieru Ukrainā.”* Viņš palaujas uz Dievu un tic, ka augstākie spēki palīdzējuši viņiem izdzīvot un atgriezties, tāpēc noteikti palīdzēs arī Ukrainai.

Teksts, foto: Inese Minova

■ REPRESĒTO DZĪVESSTĀSTS

SIBĪRIJA
BĒRNA ACĪM

Skaidrīte Voiceka 1949. gada 25. martā atstāja Latviju, būdama vien 10 gadus veca meitene no Pilskalnes. Viņa mācījās 3. klasē, dzīvoja ar mammu Annu Riekstiņu mājās “Ausmas”, ko bija cēlis tēvs Jānis Riekstiņš 1936. gadā, apsaimniekojot 38,8 ha zemes. Tēvs tika izsūtīts 1941. gadā uz 10 gadiem Gulaga nometnē. No bijušās lielās Riekstiņu saimniecības bija pāri palikusi mazāk kā puse platības, liela daļa tika konfiscēta. Saimniecībā turēja pāris govīs, aitas, vistas, bija iekopts dārzs. LPSR režīms Skaidrītes mammu bija ieskaitījis kulakos, tāpēc viņa nesa lielu nodokļu nastu. Skaidrīte atceras: *“Klīda baumas, ka atkal notiks izvešana uz Sibīriju, pirmos tas skars kulakus. Dienu pirms izvešanas mamma, cerēdama, ka netiks izsūtīta, samaksāja nodokļos visus savus iekrājumus, atstājot sev tikai 30 rubļus, tas bija nepārdomāts solis, tā nauda būtu ļoti noderējusi Sibīrijā.”* Eglaines dzelzceļa stacijā vagoni pildījās no tuvas un tālas apkārtnes. Automašīnās bruņotu vīru pavadībā savesti dažāda vecuma un tautību cilvēki, sadzīti vagonos, lai aizvestu Krievijas plašumos uz tālo Omskas apgabalu.

Dīvainais rīts

25. martā vēl turējās kārtīga ziema. “Ausmas” atradās uzkalniņā, no mājas logiem bija labi pārrēdzama tuvākā apkārtnē. Piektdienas rītā, taisoties uz skolu, Skaidrīte ieraudzīja pa logu tuvojamies ragavu pajūgu, nodomāja, ka ciemos brauc krustmāte. Pēc mirkļa ieraudzīja veselus divus pajūgus. Vēl lielāks pārsteigums bija tad, kad durvīs parādījās “onkuļi ar plintēm”. Negaidītie “viesi” aizpildīja dažādus papīrus un lika mammai tos parakstīt, ka viņa brīvprātīgi aizbrauc uz Padomju Savienības attālo rajonu. Tika dota pusstunda sagatavoties aizbraukšanai. Skaidrīte sāka ātri krāmēt grāmatas somā, kas tā arī palika mājās. Uztraukumā mamma nevarēja atrast skapja atslēgu, un kaimiņam nācās izlauzt skapja durvis. Māja palika neaizslēgta. Ragavās tika vestas uz Pilskalnes pagastu, kur pie ciema padomes kopā ar citiem apkārtnes cilvēkiem pārsēdināja automašīnā un veda uz Eglaines vilcienu staciju.

“Man kā bērnam bija liels apjukums, Eglaines stacijā stāvēja preču vilciens, mums lika iekāpt vagonā. Tur bija vesela rinda vagonu, es pirmo reizi redzēju vilcienu un braucu ar to. Vēlāk, braucot pa Krieviju, stacijās bija piestājuši igauņu un lietuviešu vilcienu

sastāvi.”

Divas nedēļas “sprostā”

Vagonā bija sataisītas lāvas, brauciens ilga divas nedēļas. Vagona stūrī bija caurums, norobežots ar segu, tā bija tualete. Mamma steigā bija paguvusi paņemt kaut ko no pārtikas. Krievijā stacijās izsniedza maizi, bērniem mannas putru un zupu. Kad vilciens apstājās, pāris cilvēku no vagona gāja ar spaiņiem saņemt ēdienu, tad to izdalīja vagonā esošajiem. Vagonā brauca vīrieši, sievietes, bērni, pusaudži un sirmgalvj, cilvēki bija dažādi. Skaidrīte min gados jaunu kaimiņu Mihailu Fominu. Vīrietis bija krievu tautības, kara laikā nonācis Latvijā, bijis kontuzēts, bet strādīgs, rūpējās par sievu un mazo meitiņu. Viņam bija iespēja palikt Latvijā, lūdza atstāt viņam bērnu, tas tika liegts, viņš izlēma doties līdz bērna mātei, atmetot ar roku *“Ja mirt, tad visiem kopā!”*. Vagonā bija čuguna krāsnīņa, kaimiņš Miša kopā ar vēl vienu vīrieti stacijās mēdza ko sagādāt, vai tās bija ogles, malka vai ēdiens. Visnepieciešamākais bija siltums. Skaidrīte atceras, ka viņai bija uzvilktā zila flanelļa vestīte, pie tās bija piešūtas gumijas zeķu saturēšanai. Garajā ceļā divas nedēļas nebija iespējams nomazgāties, ieviesās utis. Cilvēki bija bezpalīdzīgā stāvoklī, stresā, neziņā. Ceļā dažreiz visus dzina rindā uz lauka “tupēt”, nebija nekādas atšķirības un nozīmes, vai blakus ir vīrietis vai sieviete. Uz lauka tika dzīti tāpēc, lai nebūtu iespēja aizbēgt. Garajā ceļā viņu vagonā neviens nenomīra. Bērni nespēlējās savā starpā, sēdēja klusi un rāmi uz savām lāvām.

Ierašanās nezināmajā ciemā

Omskas apgabala Ļubinas rajonā stacijā jau gaidīja vietējo sovhozu vadītāji. Katrs izvēlējās vienu vagonu. Piebrauca traktors ar piekabi. Skaidrīte ar mammu un citiem cilvēkiem tika aizvesti uz sovhoza centru. Tika izkurināta pirts, visi nomazgājās un pārnakšņoja vietējā kluba telpās. Daļu no atbraucējiem, tajā skaitā arī desmitgadīgo Skaidrīti kopā ar mammu, otrā rītā aizveda uz 5 km attālo sovhoza nodaļu. Tur bija uzbūvētas barakas ar vairākiem “dzīvokļiem”, katrai ģimenei tika iedalītas atsevišķas telpas. Vienā barakā ietilpa vismaz 5 ģimenes. Tā kā Skaidrīte ar mammu skaitījās maza ģimene, viņas salika dzīvot kopā ar vienu ģimeni, kas bija apmetusies barakā uz laiku, jo cēla sev

māju. Sadzīvoja labi. Barakā vienmēr valdīja tīrība un kārtība.

Smagais darbs

Mamma strādāja par slaucēju un telkopi šķirnes lopu audzēšanas fermā. Govis tika slauktas četras reizes dienā. Slaucējas strādāja divās maiņās. Katrā slaukšanas reizē noteica piena izslaukuma daudzumu un tauku procenta sastāvu pienā. Bija dotas arī izejamās dienas, tika maksāta alga. Vēlāk, kad Skaidrīte devās uz fermu pie mammas, brigadiere paklusām atļāva dzert pienu. Fermās tika ievērota liela kārtība un tīrība. Mēnesī reizi bija sanitārā diena, katrs ņēma rokās nazi un iztīrīja visas barības galda šķirbas.

Bada saltie pirksti

Pirmajā gadā Sibīrijā bija ļoti sausa vasara. Skaidrīte atceras: *“Mamma iestādīja divus maisus kartupeļus, vēlāk izraka tikai divus spaiņus, nebija galīgi ko ēst. Kādu dienu mamma saņēma pastā 100 rubļus no brālēna Latvijā, bija iespēja iegādāties pārtiku ilgākam laikam. Maizi deva pēc principa “kas strādā, tas ēd”.* Vienam strādājošam pienācās 1 kg maizes, kas bija vienīgais ēdiens. Bija jāstāvē garā rindā, lai to dabūtu. Reiz mamma aizsūtīja Skaidrīti pēc maizes, bet atceļā meitene lielu daļu apēdusi. Kaimiņu bērni vāca un nodeva pudeles, lai varētu maizi nopirkt.

Dzīve barakā

Pēc gada Skaidrīte ar mammu pārcēlās uz jaunu dzīves vietu kādā barakā ar diviem “dzīvokļiem”, nodzīvoja tur vairākus gadus. Mājās vienmēr bija tīrība. Vienā no “dzīvokļiem” dzīvoja sieviete Helēna no Bebreņu pagasta ar 3 meitām – Veroniku, Lidiju un Irēnu. Helēnas vīrs bija apcietināts un izsūtīts uz Gulaga nometni. Vecākā meita Irēna strādāja, saslima ar tuberkulozi un nomira, jo zāļu nebija. Skaidrīte klusi piebilst: *“Viņa bija skaista meitene, 17 gadi, tikai 2 gadus vecāka par mani...”*

Skolas gaitas

Skaidrītes skolas gaitas sākās uzreiz, nonākot jaunajā dzīves vietā Sibīrijā. Skaidrīte nonāca pamatskolas 3. klasē, nekāda dokumenta nebija, lai apstiprinātu, ka Latvijā mācījusies 3. klasē. Nākošā mācību gadā viņai nācās no jauna mācīties 3. klasē. Grūtības sagādāja priekšmeti, kuros bija jāveido stāstījumi. Matemātika bija novērtēta ar teicami. Bez krievu valodas Skaidrīte apguva arī vācu valodu. Ar skolas biedriem viņa satika labi. Skaidrītes klasē mācījās arī viņas

klases biedrs Eduards no Pilskalnes pagasta pamatskolas, kurš izvests kopā ar vecākiem. Vidusskola atradās 10 km no sovhoza centra, skolēni tajā mācījās divās maiņās. Skaidrītei bija draugs Aleksandrs no 10. klases, kurš bieži gaidīja Skaidrīti, lai kopā dotos mājup. Pēdējā mācību gadā tika uzcelta jauna vidusskolas ēka, skolēni varēja mācīties vienā maiņā. Pirmskolas vecuma bērni Sibīrijā auga “savā vaļā” vai viņus pieskatīja vecāsmātes. Reiz Skaidrīte saaukstējās, zāļu trūkuma dēļ nācās doties uz Ļubinas centra poliklīniku. Tika noteikts nedēļas potēšanas kurss. Mamma darba dēļ atgriezās sovhozā, atstājot Skaidrīti svešu cilvēku gādībā.

Starp daudzām tautībām un garmošku

Skolā bija koris, notika koncerti. Sovhoza klubā tika rīkotas dejas. Kāds spēlēja garmošku un dziedāja. Kad parādījās kāds kokvilnas gabals, varēja uzšūt jaunu kleitu. Kājās nēsāja brezenta čibiņas, tās nokrāsoja baltas ar zobu pastu vai krītu. Ciemā dzīvoja dažādu tautību cilvēki. *“Tā bija cita vide, klimats, attieksme. Cilvēki bija atklāti, draudzīgi, izpalīdzīgi. Visa dzīve pakārtojās ciemam un tā notikumiem. Nekādas lielas pārestības, sāpes vai tas, ka kāds neieredzētu mūs, nebija jūtams. Pieaugušajiem bija viss daudz savādāk. Mamma dažreiz raudāja, bija grūti bez tēva, bija smags darbs, man kā bērnam viss rādījās citādās krāsās. Ikdienā bija savs ritms, pienākumi, mācības, dažādi darbi mājās. Esot Sibīrijā, atmiņas par Latviju nebija daudz saglabājušās.”*

Tēva atgriešanās

Kad Skaidrīte mācījās 7. klasē, viņas dzīvē ienāca īpašs notikums. No Krasnojarskas apgabala Gulaga nometnes ieslodzījuma atgriezās tēvs, kurš izcietā 9 gadu sodu par to, ka 30. gados bija brīvprātīgo aizsargu organizācijas rindās. Ieslodzījumā viņš strādāja par kalēju. Kad nomira Josifs Staļins, viņš atbrīvots ātrāk. Skaidrītes mamma uzturēja sakarus ar tēvu visus garos gadus caur vēstulēm un sūtījumiem. Pēc atbrīvošanas tēvs devās pie ģimenes. Vecāki bija nopirkuši pusmāju, turēja govī, iekārtoja mazu piemājas saimniecību un dārziņu, tēvs strādāja savu kalēja arodu, kas Sibīrijā bija lielā vērtībā. Mamma turpināja strādāt sovhozā, abi saņēma algu un iekrāja ceļam uz Latviju. Jau pēc 1953. gada cilvēki sāka lūgt atļaujas par atbrīvošanu un iespēju atgriezties Latvijā. Arī Skaidrītes mamma bija rakstījusi vairākus iesniegumus uz Latvijas PSR Iekšlietu ministriju, bet atbildes nesaņēma. Vecāki ar kārtējo iesnieguma rakstīšanu Latvijas PSR instancēm nestateidzās, jo vēlējās, lai meita iegūst vidējo izglītību Sibīrijā. 1957. gadā Skaidrīte pabeidza vidusskolu, bet uz izlaidumu nepaguva, jo tēvs bija saņēmis atļauju atgriezties Latvijā. Vecāki nevēlējās gaidīt, izglītības dokuments Skaidrītei jau bija uz rokas. Vilcienu stacijā pēc biļetēm uz Latviju stāvēja gara dzīvā rinda. Atpakaļceļš bija pasažieru vilcienā no Ļubinas līdz Maskavai, pēc tam bija jāpārsēžas vilcienā uz Rīgu. Bija speciāls vagonš, kurā varēja pārvest mantas.

Skaidrīte ar vecākiem Latvijā ieradās 1957. gada 22. jūnijā.

Teksts: Aija Piļka
Foto: Skaidrītes Voicekas privātais albums

CER UZ DRĪZĀM
KARA BEIGĀM,
LAI ATGRIEZTOS DZIMTENĒ

24. februārī sākās Putina režīma karš pret Ukrainu. Tā rezultātā nešķirojot tiek bombardētas pilsētas, ciemi, bērnudārzi, dzemdību nami, infrastruktūras un militārie objekti. Bojāgājušo civiliedzīvotāju skaits Ukrainā jau mērāms tūkstošos, kaut gan propagandas mašīna pašā agresorvalstī turpina apgalvot, ka dzīvojamos kvartālus neapšauda.

Harkivas rajona Jakovļevkas ciema sešu cilvēku liela ģimene devās bēgļu gaitās un nonāca līdz Latvijai. Ģimenes galva Sergejs Perepeļica ieradās kopā ar sievu Jūliju, trim bērniem - Ilju, Dāvidu, Ruslanu, un savu māti Ļubovu. Visiem jūtams satraukums, bet Ļubova, stāstot par pārdzīvoto, nevar savaldīt asaras: *“Pirmajā kara dienā no paša rīta mans mazbērns, kurš dzīvo Harkivā, piezvanīja un satraukts paziņoja, ka pilsētā krīt bumbas. Pilsēta tiek bombardēta. Viņš mums teica, lai mēs nekavējoties savācam visu nepieciešamo un pametam reģionu.”* Ļubova piebilst, ka sākumā nenoticēja teiktajam, centās nomierināt gan sevi, gan ģimenes locekļus, nenojauzdama, cik nopietna ir situācija. Ļubovas mazbērns, kurš pirmais paziņoja par kara sākšanos, ar ģimeni devās bēgļu gaitās, jo tieši viņa apkaimē notika pirmās apšaudes.

Bombardēja nešķirojot

Arī Jakovļevkā, kurā dzīvoja Perepeļicu ģimene, drīz vien atnāca karš. Sākumā šāvienu un sprādzieni bija dzirdami tālumā, bet pamazām tie tuvojās un kļuva skaļāki. Vietējā skola tika slēgta, un bērniem tika piešķirts divu nedēļu brīvlaiks. Ļubova skaidro, ka visas svarīgākās lietas jau bija sakravātas somās, lai nepieciešamības gadījumā varētu evakuēties. Privātmājas pagrabā kartupeļu un pārējo krājumu vietā pašu spēkiem ierīkoja bumbu patversmi, kur paglābties uzlidojumu un apšaudes laikā. Tur tika pavadītas nakts. Sergejs stāsta, ka 2. martā Jakovļevkā iestājās “klusums pirms vētras”, kad apšaudes vairs nebija dzirdamas un diena pavadīta samērā mierīgi. Bet jau 3. martā sākās tieši viņu ciema masveidīga bombardēšana.

“Apmēram plkst. 22:30 sadzirdējām zemu lidojošu lidmašīnu skaņas un visapkārt sprāgstošās bumbas, kas krita, kur krita. Ātri paķerot bērnus azotē, visi devāmies uz pagrabu. Bērni, paldies Dievam, paspēja nokāpt, bet es nokritu uz grīdas. Mūsu mājai izlidoja logi,” satraukti teic Ļubova.

Ģimene šo nakti pavadīja savā “bunkurā”, bet no rīta pusstundas laikā pameta apdzīvoto vietu. Iebraucot blakus esošajā ciematā,

sadzirdēja, ka izsludināta kārtējā gaisa trauksme. Arī tur tika sameklēta patversme jeb bunkurs, kur slēpties. Pa ceļam ģimene redzēja kādreiz tik skaistās iedzīvotāju mājas, gan lielākas, gan mazākas, kuras tagad ir noslaucītas līdz ar zemi. Iznīcinātas vai cietušas skolu ēkas, bet apkārtņē nevar atrast celtni, kurai būtu veseli logi. No tuvākajiem paziņām vai kaimiņiem miruši četri cilvēki, arī jauns puisis. *“Mūsu mājai paveicās, ka tā netika sagrauta pilnībā, bet šķiet, vēl vienu sprādzienu tā nepārdzīvotu,”* raudot teic Ļubova.

Katru dienu Perepeļicu ģimene cenšas sazināties ar radniekiem, draugiem, paziņām, kaimiņiem, kas lielākoties palikuši uz vietas. Viņi ziņo, ka turpinās aktīvas apšaudes un miera nav. Jo īpaši cieš Harkiva, kā liels administratīvais centrs. Pastāvīgi tiek ievesta arvien jauna okupantu tehnika.

Svarīgi nekrist panikā un zināt, ko darīt

“Visās apdzīvotās vietās bija noteikta komandantstunda. Apkārtņē darbojās teritoriālās apsardzības vienības (Сили територіальної оборони Збройних сил України). Vietējā vara pastāvīgi sazinājās ar iedzīvotājiem, skaidrojot visas nianšes un sniedzot aktuālo informāciju,” teic Sergejs. Māju iedzīvotāji sāka aizlīmēt logus, lai nebūtu redzama gaisma. Arī pārējie gaismas avoti ārpusē, kā skaitītāji u.tml., bija jāaizlīmē, jāaizsedz. Cik reizes tika skriets pagrabā, ģimenes locekļi pat neatminas, jo tas tika darīts ikreiz, kad tika dzirdēti skaļāki sprādzieni. Dažkārt tie bija tik stipri, ka logi un ēkas trīcēja, un šķita, ka tūlīt saplīsīs. Daudziem tā arī notika. Šādos apstākļos ne tikai Perepeļicu ģimene, bet arī visi apkārtņē esošie iedzīvotāji dzīvoja vairākas dienas pēc kārtas.

Ceļš līdz Latvijai

Sergejam Polijā dzīvo brālis, kurš jau kādu laiku iepriekš bija aicinājis viņus bēgt uz Poliju. Līdz pēdējam ģimene tomēr cerēja, ka situācija atrisināsies, ka nebūs tik iznīcinošas karadarbības. Izbraucot no sava ciema, tika sasniegta Merefa - neliela pilsētiņa Harkivas apgabalā. Ar evakuācijas elektrovilcienu tika sasniegta Lozovajas pilsētiņa, vēlāk arī Dņipro. Pēc Dņipro ģimene nonāca līdz Ļvivai, kur 12 stundas tika nostāvētas rindā uz vilcienu.

“Cilvēku skaits bija šausmīgs. Tādēļ arī tik ilgi bija jāgaida. Taču kad tikām evakuācijas vilcienā, jau varējām paelpot vieglāk. Šķērsojot Polijas robežu, sākumā tika paziņota viena galastacija, vēlāk cita, tad trešā. Nevaru izskaidrot, ar ko tas ir saistīts. Tādēļ galastācijas vietas nosaukumu nemaz neatceros,” skaidro ģimenes galva. Polijā viņus sagaidīja brīvprātīgie un policijas pārstāvji. Uzreiz tika piešķirta pajumte vietējās sporta skolas telpās. No sākuma ģimeni savāca jau minētais Sergeja brālis, kurš uzturas Polijā, bet vēlāk māsīca, kas aizveda uz Latviju.

Jaunā mītnes vieta

Par sniegto atbalstu, ierodoties Latvijā, Ļubova un visa ģimene izteic milzīgu pateicību visiem, kas pielika roku. Bēgļu ģimenei sporta skolā tika izsniegtas telpas dzīvošanai, arī vietējie cilvēki atnesuši daudzas mantas, kas atvieglo dzīvi ikdienā. Tika piemeklēts apģērbs. Patlaban viņi atrodas sociālā dienesta uzraudzībā. Ir arī vairāki radnieki, kas dzīvo netālu un atveda ēdienu. *“Patlaban mums visa pietiek,”* rezumē Ļubova.

Uz jautājumu “Cik ilgi paliksiet šeit?”, visi vienbalsīgi atbild, ka patlaban to nevar

UKRAINAS ATBALSTAM ■

noteikt, bet cer, ka atgriezīsies dzimtenē drīz, tiklīdz beigsies karš. Izaicinājums būs arī jaunā mācību gada sākums, tādēļ ģimene cer, ka līdz tam laikam situācija uzlabosies. *“Mēs pagaidām nevaram bērnus vest atpakaļ, jo notiek karš. Vēl pāris dienas atpakaļ, pastaigājoties ar mazbērnu pa mierīgajām Ilūkstes ielām, atskanēja skaņa, bet nevar noteikt, kas tieši. Un mazbērns uzreiz satraukti sāka skatīties debesīs. Viņš iegaumēja to, kas notika pie mums mājās,”* stāsta Ļubova, atminoties, ka Ilja un Dāvids, lielākie no trim bērniem, bombardēšanu laikā uzvedās ļoti vīrišķīgi, bez ierunām pildīja visu, ko teica pieaugušie, kā arī iegaumēja visu, kas bija jādara kritiskajā situācijā.

Pirms intervijas ģimene apmeklēja Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi, kur tika kārtoti dokumenti. Sergejs teic, ka esot gatavs uzsākt darbu, jo ir jāpelna iztika. Viņam jau izteic dažādus piedāvājumus, jo ir pieredze dažādās jomās, gan kā metinātājam, gan tirdzniecībā.

Ģimene arī pauž neizpratni par tiem cilvēkiem, kuri tic Kremļa dienaskārtībai par to, ka Ukraina ir vainīga karā, par “nacionālistiem” un citām nepatiesām, melīgām un dezinformatīvām ziņām. *“Ukraina nav iesākusi šo karu. Tē pat nav, ko apspriest,”* saka Sergejs. Daudzi cilvēki, kas palikuši Ukrainā, dzīvo okupācijā, bet tomēr nezaudē cerību. Nevienš neapmeklē ne darbu, ne skolu, ne citas iestādes. Taču cilvēki viens otram palīdz, un tikai klausās tajā, kas notiek. Pagaidām ir dzirdamas aviobumbu sprādzienu skaņas un smagās tehnikas dārdoņa. Ik pa laikam iestājas klusums, bet mazāk baisi nepaliek, jo nezini, kas konkrēti notiek. Daudzi slēpjas bumbu patversmēs vai bunkuros, bet dzīvošanai tie nav piemēroti. Dzīvojot šādos apstākļos vairākas dienas, bērni un vājākie sāk slimot. *“Daudzu mikrorajonu, nevis māju, bet veselu apkaimju, vairs nav uz zemes kartes vispār, vai varat to iedomāties?”* teic Jūlija.

Ļubova piebilst, ka šeit ģimene jūtas drošībā: *”Pat nevarējām iedomāties, cik mājīga, mierīga un skaista ir vietējā pilsētiņa (Ilūkste). Pirms kara, vēlējamies te atbraukt ciemos pie radiem. Likās, ka tas ir tik tālu. Kas to būtu domājis, ka liktenis tieši tā mūs satuvinās. Raudu katru dienu. Gribam uz mājām...”*

Teksts, foto: Dainis Bitiņš

DIENAS CENTRU KLIENTI
MĀCĀS IEKĻAUTIES
SABIEDRĪBĀ

Augšdaugavas novadā jau vairākus gadus tiek veiksmīgi īstenots deinstitutionalizācijas (DI) projekts, sniedzot pakalpojumus pieaugušām personām ar garīga rakstura traucējumiem un tādejādi palīdzot integrēties sabiedrībā un apgūt dzīvei noderīgas prasmes. Šie pakalpojumi pieejami dienas centrā, kas atrodas Višķu sociālās aprūpes centra paspārnē, kā arī Ilūkstes dienas centrā “Fēnikss”.

Sociālā dienesta vadītāja Anna Jegorova vērtē, ka abi centri strādā diezgan kvalitatīvi. Klienti gaida katru dienu, kad varēs braukt uz dienas centru un dienas beigās negrib braukt projām. *“Katru dienu ir kaut kādas jaunas*

SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA ■

nodarbības, kaut kas jauns priekš viņiem, jaunas sadzīves prasmes, iemaņas. Ja iepriekš šie cilvēki palika vieni četrās sienās, tad tagad sabiedrībā kā vienota ģimene. Daudzi pat rezultātā atrod sev darbu.”

Dienas aprūpes centrs “Fēnikss” pirms diviem gadiem ieguvis jaunas plašas telpas. DI projekta ietvaros ir izveidotas specializētās darbnīcas un iegādāta sveču liešanas iekārta, aušanas stelles, lāzera iekārta darbam ar koku vai kartonu, virtuves mēbeles un aprīkojums, kā arī iekārtas fizioterapijas kabinetam. Paraleli izveidots arī jauns pakalpojums – grupu dzīvokli Pašulienē, kas paredzēti 16 personām. Pašlaik šo pakalpojumu izmanto 8 personas. Ikdienā dienas aprūpes centru apmeklē 14 klienti, darbam centrā ir piesaistīti jauni speciālisti – kokapstrādes nodarbību vadītājs un arī fizioterapeits.

■ SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA

“Dienas aprūpes centrs un specializētās darbnīcas ir pilnībā pielāgotas visām vides pieejamības prasībām, mums ir uzbrauktuve, ir speciāli aprīkotas dušas telpas, gan tualetes, ir izsaukuma pogas. Nodarbību saraksts un klāsts ir tāds, ka klientam ir iespēja nostiprināt ne tikai jau esošās sadzīves iemaņas, bet arī apgūt jaunas zināšanas,” stāsta dienas aprūpes centrs „Fēnikss” vadītājs Andris Kuzņecovs.

Dienas centra klienti vienlaikus nodarbināti vairākās darbnīcās, katrs atbilstoši viņa interesēm. Viens no aktīvākajiem klientiem ir Igors Jankovskis, kuram ir plašs interešu loks. Vīrietim patīk dārza darbi, viņš labprāt rosās virtuvē un pat prot izcept kartupeļu pīrādziņus. Dienas centrā viņam īpaši patīk kokapstrādes darbnīca, kur viņš var izveidot kādu darbu no koka. Igors nolēmis uzmeistarot nelielu mājiņu, ko nokrāsos košās krāsās, lai to var izmantot kā dienas centra dekoru.

iespējams, viņi baidās izpausties. Kad kāds darbiņš pamazām top gatavs, klienti paši brīnās, cik skaisti ir iznācis, jo nav gaidījuši tādu galarezultātu.”

Vairums klientu ir lauku iedzīvotāji, kuriem mājās nav silta ūdens vai veļasmašīnas, tāpēc centrā viņiem ir iespēja saņemt arī dušas pakalpojumu un izmazgāt veļu. Taču vissvarīgāk viņiem ir satikties vienam ar otru, kopā svinēt dažādus svētkus, dzimšanas dienas, atzīst centra vadītāja Svetlana Miglāne.

Abos dienas centros strādā profesionāls darbinieku kolektīvs ar lielu darba pieredzi sociālajā jomā, kuri darbojas ne tikai ar pašiem klientiem, bet arī viņu ģimenēm un likumiskajiem pārstāvjiem.

“Strādāt ar cilvēkiem, kam ir garīga rakstura traucējumi, nevar formāli, te ir jābūt ļoti lielai atdevei, lielam emocionālam uzplauksnījumam, jābūt gatavam saņemt arī

Klienti darbojas ne tikai pašā dienas centrā, bet arī dodas pārgājienos un ekskursijās, apmeklē izstādes, labprāt piedalās talkās. Dienas centrā ir nodrošinātas arī pusdienas.

DI projekts dod lielu labumu ne tikai klientiem, kas apgūst dzīvei noderīgas iemaņas, bet arī viņu ģimenēm vai likumiskajiem pārstāvjiem, kuri iegūst brīvu laiku sev, lai var strādāt vai atpūsties, bet pašiem klientiem ir iespēja komunicēt, kā jo īpaši visiem pietrūkst pašlaik, Covid pandēmijas laikā, uzsver A.Kuzņecovs. “Pārkāpjot šī centra sliekšni, viņiem ir iespēja

sevi parādīt, iziet sabiedrībā, būt mobiliem. Un tas ir ļoti liels sasniegums.” Sociālā dienesta vadītājas vietniece Ingūna Svarāne uzsver, ka dienas centrā klienti ir drošībā un tiek pieskatīti, kas ir ļoti būtiski viņu tuviniekiem, kuri pa to laiku var mierīgi darīt savus ikdienas darbus.

Līdzīgus pakalpojumus sniedz arī Dienas aprūpes centrs Višķos, ko apmeklē 15 klienti, kuriem tiek piedāvāts daudzveidīgs nodarbību klāsts, piemēram, floristika, filcēšana, šūšana, sveču liešana vai ziepju izgatavošana. Klienti labprāt piedalās fizioterapeita nodarbībās,

mācās gatavot maltīti īpaši aprīkotā virtuvē un rušīnās dārzā.

“Klienti nāk katru dienu. Jau no rīta mēs novērtējam viņu noskaņojumu, veselību, ko viņš vēlas vai nevēlas, un līdz ar to mēs viņam mēģinām piedāvāt kaut ko darīt. Vai viņš zīmē, vai līme, vai filcē,” stāsta sociālā rehabilitētāja Terēzija Aleksejeva. Notiek aktīva sadarbība ar sociālo dienestu un klientu ģimenēm. “Klienti vairs nav mazi bērni, mēs viņus varam tikai atbalstīt un novirzīt pareizajā virzienā, no jauna kaut ko iemācīt. Viņiem pašiem ir daudz talantu, bet,

dažreiz kritiku, strādāt intensīvos apstākļos, bet tā ir darba specifika,” atzīst Dienas aprūpes centra „Fēnikss” vadītājs Andris Kuzņecovs.

Eiropas Sociālā fonda projekts tiek īstenots visos Latvijas reģionos, lai veicinātu cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem un ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu un jauniešu veiksmīgu integrēšanos sabiedrībā.

Teksts: Inese Minova
Foto: Dainis Bitiņš, Inese Minova

■ KULTŪRA

LATVIJAS ŠALLĒ IEADĪTI LABA VĒLĒJUMI ARĪ NO AUGŠDAUGAVAS NOVADA

Martā Liksnas pagastā piestāja koprades projekts – adīšanas stafete “Šalle Latvijai”, kurā piedalīties tika aicinātas Liksnas un citu pagastu rokdarbnieces, lai ieadītu kopīgajā šallē savu unikālo fragmentu.

Šo neparasto radošo akciju pērn novembrī aizsākusī bezpeļņas organizācija “Šalle Latvijai” ar mērķi gada laikā rokādīšanas un mašīnādīšanas tehnikā radīt unikālu adījumu – šalli, kas atspoguļotu visas Latvijas adītāju prasmes, katra novada individuālo krāsu un rakstu izpratni. Šāda aktivitāte arī vieno iedzīvotājus kopīgam mērķim, nodot adīšanas prasmes no paaudzes uz paaudzi, apzinoties un novērtējot katra ieguldījumu.

Liksnas pagasta KN direktore Sintija Giptere atzīst, ka piedāvājumu piedalīties šajā koprades projektā pamanījusi sociālajā vietnē Facebook, kur paziņas dalījies ar iespēju

pieteikties šim projektam. “Es domāju, ka mums vajag, jo Liksnā ir ļoti aktīvas adītājas.”

Šalles adīšana sākusies Rīgā ar Lielvārdes jostas fragmentu un pamazām apceļo visus

Latvijas novadus, bet šoruden atgriezīsies Rīgā un tiks pabeigta ar vēl vienu Lielvārdes jostas fragmentu, kas ir gudrības un spēka avots mūžīgam Latvijas amatniecības

prasmju turpinājumam. Gatavais unikāls meistardarbs vēlāk tiks nodots Latvijas Nacionālajai bibliotēkai.

Liksnas pagastā šalles adīšanas akcijā iesaistījušās 12 vietējās rokdarbnieces. Katrai adītājai ir atvēlētas 12 stundas adīšanai un tad jānodod stafete nākamajai adītājai.

“Mums Liksnā ir aktīvas sievietes, tikai viņām vajag kaut ko piedāvāt. Tā ir lieliska iespēja parādīt, ko mēs mākam, un rezultāts uz šo brīdi ir ļoti skaists. Viņas ir ļoti čakli pastrādājušas. Domāju, ka šajā adīšanas procesa pavadīts vairāk laika nekā 12 stundas,” teic Sintija Giptere.

Liksnas adītājām piebiedrojušies arī kāda rokdarbniece no Dobeles, kura savu gabaliņu nosūtījusi uz Latgali ar pakomātu, jo Dobeļē nav bijis iespējas piedalīties šajā akcijā.

Idejas autori paredzējuši šalles stilistiku veidot atkarībā no katra adītāja redzējuma un gada gājuma. Šallē apvienota gan prasmīgu roku izvēlēta krāsu un rakstu tehnika, gan mūsdienīgs adījums, gan arī neveiklu un bērnišķīgu pirmo valdziņu tekstūra.

Tādā veidā caur atšķirīgo katrā individuā vēlas atrast kopējo un vienojošo. Augšdaugavas novada rokdarbnieces izvēlas rakstus un krāsas, kas raksturīgas tieši Latgalei.

Rokdarbnieces atzīst, ka Latgalē dominē zaļie un brūnie toņi, kas simbolizē zemi un mežus.

Adītāja Terēzija Rozenštoka noadījusi fragmentu, ko nosaukusi “Nakts pār Līksnu un Daugavu”, akcentējot likteņupī Daugavu, kas caurvij pagastu. Viņa ievērojusi, ka populārākais raksts šallē esot auseklīši, ko adījušas dažādu novadu rokdarbnieces.

Rokdarbniece Marija Vingre savu fragmentu veltījusi Līksnas pagasta aktīvo sieviešu apvienībai „Saules taka”, bet iešūtās pērlītes esot šī kolektīva dalībnieces. Šajā fragmentā attēlota Līksnas ainava ar saulainām debesīm. “Tās krāsas ir sulīgas, priecīgas, kas mums dod spēku, optimismu, sauli un radošumu,” saka rokdarbniece.

“Saules takas” aktīva dalībniece Iveta Žilvinska šallei noadījusi mežģīņu fragmentu, ko veltījusi savai vecmammai, kas bijusi liela rokdarbniece un savas prasmes nodevusi arī mazmeitai.

Latvijas šalles tapšanā aktīvi piedalās rokdarbniece Regīna Rokjāne, kura

sapulcinājusi arī citas aktīvas adītājas. Regīnas kundze ir pazīstama cimdu adītāja, kura pirms 16 gadiem aktīvi iesaistījās Latvijas akcijā, adot cimdus NATO samita viesiem Rīgā. Adīšanu viņa apguvusi jau agrā bērnībā, kopā ar mammu adījusi dažādus izstrādājumus, kas tika sūtīti uz Jūrmalu. Tolaik modē bijuši adīti peldkostīmi un garas vīriešu šalles. Taču adījumi esot aktuāli joprojām. “Man pieci

mazbērni, viņus vajag apadīt. Gan zeķes, gan cimdus, gan cepures, gan šalles, visu ko viņiem jānoda,” saka Regīna Rokjāne. Savā Latvijas šalles fragmentā viņa ieadījusi dažādus likločus un pīnītes, kas raksturīgas arī Latgales cimdu rakstos.

Interesanti, ka kopā ar adījumu ceļo arī Latvijā darināts albums ādas vākos, kurā katrs adītājs var ierakstīt datumu, kad adījums pie

viņiem nonācis, kā arī novēlējumu Latvijai vai uzmundrināt nākamās adītājus.

Adītāji arī ieraksta, kāds raksts un krāsa tiks ieadīts kopējā šallē un kāda emocionālā, etnogrāfiskā vai cita nozīme ir izvēlētajam rakstam vai krāsai. Savu sirds siltumu un laba vēlējumu kopīgajā šallē krāsainos rakstos ieadījušas arī Līksnas pagasta adītājas. “Lai Latvijai būtu siltums. Lai nepazustu cilvēki viens no otra. Lai būtu miers, tas ir pats galvenais. Saules mūžu Latvijai!” vēl Līksnas pagasta rokdarbnieces.

Projektā “Šalle Latvijai” iesaistījās arī Ilūkstes klubiņa “Dzīparu namiņš” adītājas, Ilūkstes Raiņa vidusskolas skolēni un Ilūkstes PII “Zvaniņš” mazie ķipari. “Dzīparu namiņa” vadītāja Silvija Baginska ieadīja Sēlijas etnogrāfisko tautas brunču rakstu ar Ilūkstes vārdu, savukārt rokdarbniece ierakstīja Valija Raubiška albūmā ierakstīja sēļu valodā stāstījumu par savu adījumu. Adītāji pulcējās Bērnu un jauniešu centra seno lietu krātuvē “Sēļu istaba”.

Teksts, foto: Inese Minova

AUGŠDAUGAVAS NOVADA SKOLĒNU SKATUVES RUNAS KONKURSS

Katru gadu, veicinot pilsonisko līdzdalību, kultūras izpratni un pašizpaušmes mākslā lietpratību, bērni un jaunieši tiek aicināti piedalīties Skatuves runas konkursā. Lai arī šajā mācību gadā līdz šim klātienē pasākumus rīkot nevarējām, tas netraucēja attālināti īstenot vairākas aktivitātes interešu izglītībā ne tikai valstī, bet arī Augšdaugavas novadā.

Šogad no Augšdaugavas novada četrpadsmit izglītības iestādēm Skatuves runas konkursam sākotnēji tika iesūtīti 34 pieteikumi, no kuriem video materiālu ar priekšnesumu iesūtīja 29 dalībnieki. Dalībnieki kopā ar skolotājiem bija izvēlējušies tematiski daudzveidīgus un aizraujošus gan klasiķu, gan mūsdienu autoru dzejoļus un prozas darbus par skolēniem aktuālām tēmām.

Katra dalībnieka iesūtīto video materiālu izvērtēja kompetenta ekspertu komisija: režisore, Augšdaugavas novada kultūras centra “Vārpa” direktore, teātra trupas “Trešais variants” vadītāja Inta Uškāne, Daugavpils Teātra aktrise, skatuves runas pedagoģe Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolā Inese Ivulāne-Mežale, Daugavpils Universitātes docente, literatūrzinātniece, filoloģijas doktore Rudīte Rinkeviča.

23. martā zoom platformā notika novada “Skatuves runas” konkursa noslēguma pasākums, kurā rīkotāji un eksperti tikās ar skolotājiem, lai paziņotu rezultātus. Eksperti pateicās visiem skolotājiem un skolēniem, norādīja, ka ar interesi klausījās dalībnieku sniegumu, jo katrs bija gatavojies un centies, katrs bija ar savu “odziņu”, daži izcēlās ar īpašu atraktivitāti vai skaistu valodu, dažus priekšnesumus noskatījās vairākkārt. Tomēr tika norādīts arī uz nepilnībām, kurām turpmāk būtu jāpievērš lielāka uzmanība un tās jānovērš, lai dalībnieku sniegums būtu vēl labāks. Konkursa ietvaros, atbilstoši nolikumā norādītajiem kritērijiem, profesionāli tika novērtētas katra dalībnieka skatuves runas iemaņas.

Saskaņā ar ekspertu komisijas lēmumu tika piešķirti:

- **seši augstākās pakāpes diplomu** – Elizabetei Vernerei (skol. Ilona Vasiļjeva) no Bebrenes vispārīgizglītojošās un profesionālās vidusskolas, Kristeram Kuosam (skol. Lilita Bērziņa) un Vitai Ivanovai (skol. Mairita Rimoviča) no Ilūkstes Raiņa vidusskolas, Jūrim Lāčauniekam (skol. Iveta Lazareva) no Špoļu vidusskolas, Marekam Bērziņam (skol. Inguna Velika) un Esterai Skrupskai (skol. Kristīne Kucina) no Vaboles vidusskolas;
- **deviņpadsmit I pakāpes diplomu** – Evelīnai Simanovičai (skol. Marta Vanaga) no Bebrenes vispārīgizglītojošās un profesionālās vidusskolas, Viktorijai Baranovskai (skol. Oļesja Aleksejeva, Ludmila Ziļa) no Biķernieku pamatskolas, Kevinam *Lebedevam* (skol. Mairita Rimoviča) un Bernardam *Čamanam* (skol. Sandra Davne) no Ilūkstes Raiņa vidusskolas, Samantai Dzenei un *Annijai Pupiņai* (skol. Mairita Rimoviča) no Ilūkstes Bērnu un jauniešu centra, Maksimam Sidorevičam (skol. Irēna Mukāne) no Kalupes pamatskolas, Renatai Oboļevičai (skol. Jeļena Kiseļova, Tatjana Terentjeva) no Laucesas pamatskolas, Artjomam Karpečenkovam (skol. Jūlija Semjonova, Ināra Parfjonova) un Milānai Filatovai (skol. Skaidrīte Kardele, Anna Karpečenkova) no Lāču pamatskolas, Aleksandrai Solimai (skol. Alita Kokina) un Katarīnai Vaikulei (skol. Inese Locika) no Naujenes pamatskolas, Pavēlam Kuzmičam (skol. Lilija Tuktarova, Ilona Kravčenoka) un Jekaterīnai Kuzmičai (skol. Lilija Tuktarova, Diāna Bučele) no Randenes pamatskolas, Olesjai Kovaļevskai (skol. Līāna Korabļova) no Salienas vidusskolas, Aminai Smilginai (skol. Aija Valeine) no Sventes vidusskolas, Madarai Aleksejevai (skol. Aloīda Suveizda) no Špoļu vidusskolas, Amandai Semjonovai (skol. Kristīne Kucina) no Vaboles vidusskolas, Jeļenai Goršentovai (skol. Tatjana Kavševiča un Marija Romanovska) no Zemgales vidusskolas;

- **četri II pakāpes diplomu** – Adelijai Sokolovai (skol. Marija Petrovskā, Tatjana Mihailova) no Laucesas pamatskolas, Eduardam Gasperovičam (skol. Antoņina Redkova) no Salienas vidusskolas, Vitalinai Tihomirovai (skol. Alīna Ciunele, Larisa Safronova) un Deividam Dudarevam (skol. Alīna Ciunele, Marija Romanovska) no Zemgales vidusskolas.

Konkursa dalībnieki saņēms diplomus un nelielas piemiņas balvas. Savukārt valsts “Skatuves runas” konkursa video finālā Augšdaugavas novadu pārstāvēs visi augstākās pakāpes diplomu ieguvušie dalībnieki. Lai izdodas!

Paldies visiem konkursa dalībniekiem un skolotājiem par priekšnesumu sagatavošanu un materiāla iesūtīšanu!

Inese Zuģicka
IP metodiķe

■ PERSONĪBA

SEVĪ IEAUDZINĀT IEKŠĒJO MIERU UN BRĪVĪBU, LAI TĀLĀK SPĒTU PALĪDZĒT TIEM, KAM TAS IR NEPIECIEŠAMS

Uz sarunu esmu aicinājusi Ilūkstes Sv. Marijas vārdā sauktās Romas katoļu baznīcas priesteri, dekānu Ingmāru Zvirgzdiņu, kurš bez draudzes vadīšanas veic kapelāna pienākumus Latvijas Republikas Zemessardzē.

Kapelāns ir viens no ierindniekiem Zemessardzē, kā reaģē karavīri, ieraugot kapelānu savās rindās?

Zemessardzē ir daudz dažādu cilvēku. Mans kapelāna pienākums nav padarīt visus par katoļiem vai ticīgajiem. Mans uzdevums ir būt blakus zemessargiem un atbalstīt viņus garīgi. Zemessargs – karavīrs nav tikai fizisks spēks. Sargājot savu valsti, ir nepieciešams arī garīgs spēks. Kapelāns ir tas, kurš karavīru vidū attīsta garīgo spēku, iedrošina garīgi domāt par valsti un patriotismu. Karavīru uztvere ir dažāda. Kapelāns ir atmosfēras radītājs tajos grūtajos brīžos, kad valda emocijas un sajūtu izpausmes.

Pagājuši divi gadi, kopš dzīvojam Covid pandēmijas režīmā. Kas šajā laikā ir mainījis cilvēkos?

Manī kā draudzes ganam sākumā valdīja neizpratne - kā rīkoties. Neesmu mediķis vai likumdevējs, esmu aicināts būt paklausīgs Latvijas valsts likumdošanai, daudz neprātojot, es un mana draudze ievērojām ierobežojumus. Bieži vien ierobežojumi bija plaši interpretējami, galvenokārt tie likumi, kas attiecās uz baznīcām. Pulcējoties baznīcās, man bija svarīgi pasargāt cilvēkus no vīrusa, kad bija aizliegta pulcēšanās, dievkalpojumi nenotika. Divas Lieldienas pēc kārtas baznīcā netika svinētas. Mēģināju atrast ceļus, kā būt kopā ar draudzi, interneta vidē veidoju īsus videoklipus “Evaņģēlijs uz krēslīņa”, kuram sekoja līdzī ne tikai draudzes locekļi Latvijā, bet arī ārpus tās. Centos cilvēkiem izskaidrot, ka ne jau Dievkalpojumi bija aizliegti, bet gan pulcēšanās. Varēja meklēt risinājumus. Pirmajā pandēmijas gadā pirmais risinājums bija augustā organizētā bīskapa Edvarda Pavlovskā vizitācija Ilūkstē un lielais dievkalpojums Ilūkstes pilsētas estrādē. Tā bija liela kopības sajūta. Sapratām, ka draudze turpināja nākt pie Kristus, nevis pie priesterā. Kopā mēs gājām caur šo laiku. Es bieži konsultējos ar draudzes aktīvistiem un draudzes locekļiem, nemēģinot visu nolemt vienpersoniski. Šajā laikā jutu, ka izveidojās tāda ģimeniska atmosfēra. Priesteris bija pieejams visu šo pandēmijas laiku – grēksūdzei, svētajai komūnijai un visām citām lietām. Vislabākā situācija sākās tad, kad mēs sākām svinēt svētdienās dievkalpojumus ārpus baznīcas. Ārā nevajadzēja pārbaudīt un dalīt cilvēkus vakcinētajos un nevakcinētajos. Visu laiku es aicināju draudzi nešķēlēties “antivakseros” un “kovidniekos”. Svētās Mises svētdienās, kas notika ārā, palīdzēja mums saglabāt vienotību. Es nevarēju iedomāties ne mirkli, ka būtu jānoliek pie baznīcas ieejas kāds cilvēks, kurš pārbaudītu sertifikātus un teiktu: “Ziniet, jūs nedrīkstat nākt baznīcā, jo jums nav sertifikāta par vakcinēšanos.” Es labāk sēdētu mājās un neviens nedotos uz baznīcu, nekā nolemtu, kurš laižams baznīcā, kurš ne. To var darīt lielveikalā. Es uzskatu, ka šāda rīcība baznīcā nav pieļaujama. Cilvēki, kas izdod šādus likumus un attiecina uz baznīcu, nesaprot, ko nozīmē neieļaut cilvēku baznīcā. Pirmajā svētdienā kopš Covid pandēmijas sākuma pirms diviem gadiem baznīcā bija pilna cilvēku. To apmeklēja gan tie, kuri regulāri nāca uz Sv. Misēm ārā, gan tie, kuri baidījās no aukstuma. Svētdienās Sv. Mises ārā regulāri apmeklēja ap 60 – 70 cilvēkiem. Ierobežojumu laikā baznīcā varēja ienākt tikai 15 cilvēki.

Šodien visaktuālākā tēma ir Ukraina. Jūsu domas, vērojumi, ieteikumi.

Tādu lielu satraukuma vilni cilvēkos neesmu jutis. Esmu saņēmis īsziņas mobilajā telefonā, cilvēki izteikuši bažas un satraukumu par Ukrainu, tiekoties ar mani klātienē. Svētdienā man bija atsevišķs sprediķis – kā mēs pareizi varam izdzīvot šo situāciju. To var izdzīvot divējādi - nepareizi un pareizi. No situācijas var ko iegūt, bet arī var ko pazaudēt. Bieži vien cilvēki izvēlas, ko pazaudēt - nervus, mieru, brīvības sajūtu un citas lietas jau pirms laika. Mēs varam arī izvēlēties nepazaudēt mieru, rūpēties par savu brīvību sākot jau savā sirdī, ģimenēs. Vairāk skatījos uz iekšējā miera saglabāšanu, piesaucot piemēru par bīskapu Boļeslavu Sloskānu, kurš tika izsūtīts uz Sibīriju. Kāds gulaga apsargs bīskapam jautāja: “Kāpēc viņš vienmēr tādā priecīgā un apgarotā, viņš taču esot nebrīvā, gulagā, darba

nometnē, kā var būt tik smaidīgs, laipns, iecietīgs cilvēks?” Bīskaps atbildējis apsargam: “Tu nepareizi saki, ne es esmu nebrīvā, bet tu esi nebrīvā! Tu paklausī režīmam, kas tevi savažojis. Es paklausu Dieva brīvībai un iekšēji esmu brīvs, kaut fiziski esmu cietumā.” Bīskaps bija gulagā, bet iekšēji saglabāja brīvību. Šajā kontekstā draudzei, atbildot uz šiem uztraukumiem, pirmkārt, ir jāstrādā katram pie savas iekšējās brīvības, pie sava iekšējā miera. Ja tiek satricināts cilvēka iekšējais miers un brīvība, tad jebkas var satraukt cilvēku. Mēs uztraucamies, bet vai uztraukums palīdz darīt ko lietas labā, lai kaut kādā veidā atvieglotu ukraiņu ciešanas, lai atvieglotu mūsu psiholoģiskās ciešanas. Vai esam tie, kas uzkurina uztraukumu, sabiedrisko viedokli par to, ka visiem būtu jābaidās un jākrīt panikā? Labāk būtu sevī ieaudzināt iekšējo mieru un brīvību, lai palīdzētu, sniegtu atbalstu, palīdzīgu roku tiem cilvēkiem, kuriem tas viss vairāk ir nepieciešams.

Pārdomas Gavēņa laikā.

Mūsu iekšējie garīgie procesi norisinās ikkatrā no mums. Tāpēc mēs runājam par garīgo spēku, gara stāvokli. Bieži vien mēs šos garīgos procesus nepazīstam. Baznīca ir vajadzīga, lai šos procesus atpazītu. Gavēnis nav tikai baznīcas lieta, tai vajadzētu būt sabiedrības lietai. Mēs gavējam sabiedrībā, saglabājot mieru sevī. Ja mēs saprastu, ka šīs lietas ir vajadzīgas ne tikai baznīcai, bet arī sabiedrībai, tad cilvēkiem būtu savādāka attieksme pret lietām ikdienā. Gavēnis man kā draudzes ganam nav tikai baznīcas sienās. Rūpes par cilvēku garīgo veselību ir visur, kur es dodos. Ko darīt priekš sevis? Priekš sevis tu vari darīt, darot citam. Ja dari tikai priekš sevis, tas ir ļoti slidens ceļš. Svētajos Rakstos ir skaidri pateikts: “Nav lielākas mīlestības kā atdot savu dzīvību par saviem draugiem!” Ne vienmēr Kristus runā par fizisku dzīvību, bet par cilvēka ērto dzīvi. Cilvēkiem ir jāvelta laiks, rūpējoties par otru. Aiziet ciemos, palīdzēt ko ikdienā. Ko šajā laikā vajadzētu darīt? Izveidot sevī labos refleksus. Ko tas nozīmē? Ja cilvēks nokrīt uz ielas, nedomājot padod roku! Jāizveido refleksi uz labiem darbiem. Fiziski skatāties uz to, vai man ir vispār spēks palīdzēt cilvēkiem. Daudziem cilvēkiem pietrūkst spēka un iniciatīvas. Varbūt jāsāk mainīt paradumi, jāpievēršas sevis izzināšanai. Gavēņa laikā – 40 dienās nevar mainīt savu attieksmi. Tas nāk pamazām un pie tā jāpiestrādā. Jābūt lielam Dieva brīnumam, lai mainītu dzīvi 40 dienās. Katru gadu ir Gavēnis, un ik gadu var sevī ieviest izmaiņas. Es aicinu savus draudzes locekļus skatīties ilgtermiņā.

Mūsdienu jaunieša attieksme pret sevi, savu tuvāko un sabiedrību - sākas ar ģimeni.

Savā priesterības kalpošanā, runājot par iepriekšminēto iekšējo brīvības sajūtu, lai mūsdienās jauniešiem nāktu ar savu iniciatīvu sabiedrībā, viņam priekšā ir daudz izaicinājumi, ar ko būtu jācinās. Jauniešiem šodien ir viss “ielikts ar karoti mutē”, tas ir darīts gan skolā, gan ģimenē, protams, ne globāli, pastāv dažādas dzīves situācijas. Jauniešiem nav radis cīnīties un pārvarēt dažādus pārbaudījumus. Skatot vidējo dzīves situāciju – jauniešiem mājās ir aprūpēti, skolā viņam

visu iedod, viņam ir mobilais telefons, dators, kurā jau visa informācija sagatavota, līdz ar to jauniešiem tiek iedots viss gatavs. Iniciatīvas trūkums izpaužas, kad jauniešiem beidz 12. klasi un viņam jāizvēlas, kurp tālāk doties, ko studēt. Protams, ģimene ir pirmā vieta, kur tiek audzināti bērni. Bieži vien ļoti nepareizi tiek uztverts klašu audzinātāju darbs skolās, vecāki klašu audzinātājiem pārmet, ka tiek nepareizi audzināts viņu bērns. Tomēr primārais bērnu audzināšanas darbs ir vecāku rokās. Ģimenēs bērniem ir jāieaudzina pašapziņa un izpratne par lietām un vecāki ar savu piemēru palīdz bērnam izaugt. Vecākiem ir jābūt garīgi stipriem un tālredzīgiem. Gavēņa laikā es bieži pieminu vārdus ilgtermiņš un tālredzība. Mūsdienās tas cilvēkiem ļoti pietrūkst. Ģimenēs ir jāpieliek daudz pūļu, lai bērnu izaudzīnātu par atbildīgu, garīgu pilsoni, fiziski un intelektuāli attīstītu un ticīgu cilvēku. Ja vecāki divu gadu vecumā bērnam ieliek rokās mobilo telefonu vai planšeti, lai tik liek mieru, un domā, ka bērnu sāks audzināt piecos, sešos gados, tas neizdosies, bērns prasīs tikai planšeti un telefonu. Tā ir liela atbildība vecākiem mūsdienās, neželot savus spēkus un laiku ielikt savos bērnos attiecīgo nostāju un redzējumu uz lietām – darboties ar bērniem ilgtermiņā, un augļus negaidīt rīt, bet pēc gadiem 10-20. Bērnu attieksme pret vecākiem tiek iegūta bērnībā. Sabiedrība ir viens kopējs organisms, ģimenes vienmēr var atrast kādu atbalstu – baznīcā, skolā, pašvaldībā.

Kā jaunieši iesaistās draudzes dzīvē?

Pavasari sākas ar zāles pļaušanu, apkārtnes sakopšanu. Jauniešiem 21. gadsimtā īsti nav svarīgi ko darīt, bet ar ko darīt. Ja tas ir jauniešu “burziņš”, tad viņi darīs jebko. Ja mēs spējam nodrošināt jauniešiem vidi, kurā viņš jūtas pieņemts, atbalstīts, nepieciešams un vajadzīgs – viņš vienmēr varēs “gāzt kalnus”. Draudzes jaunieši kopā ar draugiem dodas pārgājienos. Laba sadarbība bijusi ar Liksnas katoļu draudzes jauniešiem. Jauniešiem tiek dota iespēja pašiem izrādīt savu iniciatīvu. Viņi piedalās muzikālos lūgšanu vakaros.

Kādi ir draudzes tuvākie plāni?

Tuvākajā laikā kopā ar draudzi mēs veidosim skaistus Lieldienu svētkus, koncentrēšos uz to, lai Lieldienu svētki būtu krāšņi un vēlos, lai cilvēki tos izdzīvo emocionāli. Tas būs liels garīgs pasākums, varbūt šie svētki būs neierasti ilūkstiešiem. Ļoti ceru, ka pieņems šādu formātu. Svētki būs tradicionāli un īpaši.

No sirds novēlu cilvēkiem iekšējo mieru. Novēlu pastrādāt pie savām bailēm. Lielāko uztraukumu rada tas, ka notiekošais Ukrainā var atnākt līdz mums. Mēs baidāmies pazaudēt savu dzīvību, tuviniekus, bailes nekad nerada sakarīgas domas vai adekvātu rīcību. Novēlu saprast savas bailes un strādāt ar tām. Ja kādreiz pienāks mums visiem X stunda, lai mēs esam ne tie kas baidās, bet tie, kas spēj adekvāti noreāģēt.

Teksts: Aija Piļka

Foto: Sarmīte Bogdanoviča

UZ VALSTS CEĻIEM
UZSTĀDA CEĻZĪMES
AR NOVADA NOSAUKUMU

Uz valsts ceļiem, iebraucot Augšdaugavas novadā, tika uzstādītas 23 ceļazīmes ar administratīvas teritorijas apzīmējumiem “Augšdaugavas novads”. To uzstādīšana ir saskaņota ar VSIA “Latvijas Valsts ceļi”. Augšdaugavas novadam ģerbonis vēl tiek izstrādāts, tādēļ uz ceļazīmēm ir atstāta vieta, kur tos uzlīmēt, kad ģerboņa izstrāde tiks pabeigta.

Ceļazīmes uzstādīja uz autoceļa:

- Nr.750 “Augšdaugavas novads” A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Patarnieki) 195,980 km labā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Patarnieki) 256,530 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” A13 Krievijas robeža (Grebņeva) Rēzekne – Daugavpils – Lietuvas robeža (Medumi) 104,350 km labā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” A13 Krievijas robeža (Grebņeva) – Rēzekne – Daugavpils – Lietuvas robeža (Medumi) 163,440 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” P58 Viļāni – Preiļi – Špoģi 58,270 km labā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” P68

- Daugavpils – Skrudaliena – Baltkrievijas robeža (Silene) 29,140 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” P69 Skrudaliena – Kaplava – Krāslava 20,030 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” P70 Svente – Lietuvas robeža (Subate) 38,990 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” P72 Ilūkste (Virsaši) – Bebrene – Birži 23,020 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” P73 Vecumnieki – Nereta – Subate 103,970 km labā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V637 Izvalta – Naujenes stacija – Krīvāni 5,700 km labā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V676 Vasiļova – Višķi – Grāveri 17,050 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V678 Līksna – Kalupe – Vecvārkava – Rožupe 19,650 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V682 Špoģi – Arendole – Rimicāni – Rožupe 7,430 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V697 Marinova – Rauda – Lietuvas robeža 7,550 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V700 Ilūkste – Šarlote – Lietuvas robeža 16,460 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V708

- Subate – Kaldabruņa – Riteniškas 10,200 km kreisā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V714 Kalupe–Aizalksne km
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V723 Spivakiški–Demene–Lietuvas robeža km 11,105 kreisā puse
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V762 Aglona – Višķi 8,570 km labā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V783 Jēkabpils – Dignāja – Ilūkste 59,010 km labā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V800 Rubeņi – Ancene – Subate 8,450 km labā puse;
- Nr.750 “Augšdaugavas novads” V822 Vilkupe – Bebrene 17,280 km labā puse.

Darbu kopējā summa sastādīja 11 948 eiro. Garantijas termiņš ceļazīmēm ir pieci gadi. Darbus veica: *SLA “BauForm”*.

Teksts un foto: Dainis Bitiņš

KRAUJAS CIEMĀ
PABEIDZ APGAISMOJUMA
UZLABOŠANAS PROJEKTU

25. novembra Augšdaugavas novada pašvaldības domes sēdē deputāti atbalstīja priekšlikumu par investīciju projekta ieceri apgaismojuma tīklu būvdarbiem Kraujā. Tika veikts iepirkums, un līgums noslēgts ar SIA “Ošukalns celtniecība” par summu 29 614 eiro.

Rezultātā stabus ar LED apgaismojumu uzstādīja Pļavas, Ziedu un Alejas ielas posmos. Alejas iela Kraujas ciemā iet gar Naujenes pirmsskolas izglītības iestādi “Rūķītis”, bet Pļavas un Ziedu iela gar dzīvojamajām mājām.

2021. gadā pašvaldība uzsāka īstenot vairākus apgaismojuma projektus. Tagad diennakts tumšajos brīžos Līksnā, Kalupē, Biķerniekos, Maļutkos, Laucesā un Silenē vairākos ielu posmos ir uzbūvēts moderns

LED apgaismojums.

Apgaismojuma darbi Kalupē ir pabeigti 2021. gada nogalē. Būvniecības izmaksas – 120 933 eiro, būvdarbu veicējs – SIA “RIO”.

Biķerniekos jaunais LED apgaismojums jau deg, un projekta izmaksas sastādīja gandrīz 100 000 eiro, būvdarbus veica SIA “Ošukalns celtniecība”.

Maļinovā darbus plāno pabeigt tuvākajā laikā. Šajā ciemā būvdarbus veic SIA “Ošukalns celtniecība”, ar kopējām izmaksām 49 777 eiro.

Apgaismojuma izveides darbi vēl 2021. gada jūlijā mēnesī noslēgušies Laucesas ciemā, savukārt Laucesas pagasta Maļutku ciema Upes ielā pabeidza 2021. gada 10. decembrī. Būvdarbus veica SIA “Ošukalns celtniecība”, līguma summa 20 937,39 eiro bez PVN.

Līksnā apgaismojuma izveidošanas darbi noslēdzās 2021. gada 21. oktobrī. Šajā ciemā

PROJEKTU REALIZĀCIJA ■

jauno LED risinājumu izveidē ieguldīja 16 480 eiro (darbus veica: SIA “EnergoUP”).

Randenē ciema izgaismošanā plānots ieguldīt virs 35 000 eiro, savukārt būvdarbus

plānots pabeigt līdz 2022. gada vasarai.

Papildus šogad notiek projektēšana apgaismojuma izbūvei Nīcgales ciemā, cerot, ka nākamgad varētu sākties būvdarbi.

AICINA PIETEIKTIES
MĀJAS KAFEJNĪCU DIENĀM
AUGŠDAUGAVAS NOVADĀ

Akcija “Mājas kafejnīcu dienas” visā Latvijā norisināsies arī 2022.gadā! Šīs akcijas ietvaros vienu nedēļas nogali viesu nami, lauku sētas, saimniecības, māju pagalmi vai citas vietas, kas ikdienā nav saistītas ar uzņēmējdarbību un ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu, pārvēršas par kafejnīcām.

Viesiem par samaksu tiek piedāvāts nogaršot vietējo ēdienu, gūt lielisku garšas pieredzi, kā arī baudīt interesantu kultūras programmu. Akcijā var piedalīties ikviens interesents, kas gatavs šajā dienā uzņemt un pacienāt viesus savā sētā, dārzā, mājā, saimniecībā vai uzņēmumā.

Šogad “Mājas kafejnīcu dienas” Augšdaugavas novada teritorijā notiks divās nedēļās nogalēs.

9. - 10. jūlijs - Dienvidlatgale, Dienvidsēlija (Daugavpils pilsēta, Augšdaugavas novads (bijušais Daugavpils novads), Krāslavas novads).

10. - 11. septembris – Vidussēlija, Augšdaugavas novads (bijušais Ilūkstes novads) kopā ar pārējo Sēlijas daļu.

Starp Mājas kafejnīcu dienu dalībniekiem sastopamas gan pop-up kafejnīcas, gan konditorejas ceptuves, īpašas kafijas baudīšanas vietas, zemnieku saimniecības un pierobežas tūrisma pērles. Atliek vien izvēlēties, kurp doties, vai pat ļauties kārtīgam ceļojumam un apmeklēt visus Mājas kafejnīcu dienu dalībniekus.

Māju kafejnīcu dienas (MKD) ir reģionāla tūrisma galamērķa popularizēšanas pasākums, un to organizē Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) un LLTA “Lauku ceļotājs”.

Foto no 2021. gada Mājas kafejnīcu dienām. Atpūtas laukums “Augustplatz”.

Visus interesentus lūdzam pieteikties, rakstot uz e-pastu: turisms@augšdaugavasnovads.lv vai zvanot uz tālr. +371 29431360. Augšdaugavas novada pašvaldības iestāde “TAKA”

TŪRISMS ■

■ PAZIŅOJUMI

PAZIŅOJUMS
PAR IETEKMES UZ VIDI
NOVĒRTĒJUMA SĀKOTNĒJO
SABIEDRISKO APSPRIEŠANU

Paredzētās darbības nosaukums: plastmasas atkritumu, nolietotu riepu un citu gumijas atkritumu pārstrāde.

Paredzētās darbības ierosinātājs: sabiedrība ar ierobežotu atbildību „INNOTEH”, reģistrācijas numurs 41503052838.

Paredzētās darbības iespējamās norises vieta: nekustamais īpašums “Mežāre 2” (kadastrs Nr. 44740040151), c. Pritikina, Naujenes pagasts, Augšdaugavas novads, LV-5462.

Datums, kad pieņemts biroja lēmums par nepieciešamību veikt paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu: Vides pārraudzības valsts biroja 2021. gada 11. oktobra lēmums Nr. 5-02/27.

Paredzētās darbības apraksts (izmantojamo tehnoloģiju veidi un ietekmei pakļautās teritorijas): paredzētās darbības ietvaros ir plānota plastmasas atkritumu, nolietoto riepu un citu gumijas atkritumu pārstrāde ar pirolīzes metodi. Gadā plānots pārstrādāt līdz 800 t/gadā plastmasas atkritumus, līdz 2 300 t/gadā nolietotas riepas un citus gumijas atkritumus. Paredzētā darbība tiks veikta nekustamā īpašumā “Mežāres 2” ar kopējo platību 7,87

ha (degradēta bijusī pad.armijas teritorija). Jaunas infrastruktūras, t.sk., ceļu, būvniecība nav plānota.

Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā sabiedrība tiek informēta par paredzēto darbību. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums tiks sagatavots pēc sākotnējās sabiedriskās apspriešanas un saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja izsniegto programmu. Pēc novērtējuma ziņojuma sagatavošanas tiks organizēta vēl viena sabiedriskā apspriešana, kuras laikā sabiedrība tiks iepazīstināta ar ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem.

Laiks un vieta, kur sabiedrība var iegūt informāciju par paredzēto darbību un iepazīties ar sagatavotajiem dokumentiem (iesniegumu, sākotnējo izvērtējumu, lēmumu par nepieciešamību veikt paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu): saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu sākotnējā sabiedriskā apspriešana notiks neklātienēs formā (attālināti) laika posmā no **2022. gada 1. aprīļa līdz 2022. gada 20. aprīlim**. Ar dokumentiem par paredzēto darbību sabiedriskās apspriešanas laikā var iepazīties:

- Augšdaugavas novada pašvaldībā (Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401) darba laikā un tīmekļa vietnē www.augšdaugavasnovads.lv,
- sabiedrības ar ierobežotu atbildību

“INNOTEH” tīmekļa vietnē www.innoteh.eu (tālr.22022005).

Sākotnējā sabiedriskās apspriešanas sanāksme tiks organizēta neklātienēs formā. Videoprezentācija būs pieejama tīmekļa vietnēs www.innoteh.eu un www.augšdaugavasnovads.lv no 2022. gada 1. aprīļa plkst.10.00 līdz 20. aprīlim. Tiešsaistes videokonference (sanāksme) notiks 12. aprīlī 10.00 MeetGoogle platformā, pieejas saite tiks publicēta mājaslapā www.innoteh.eu 12. aprīlī plkst.9.30.

Neklātienēs apspriešanas laikā var sūtīt jautājumus uz paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādātāja SIA “55M” e-pasta adresi: marites55@inbox.lv. E-pastā saņemtie jautājumi un sniegtās atbildes tiks apkopoti sanāksmes protokolā, kas tiks publicēts vietnē www.innoteh.eu.

Termiņš, līdz kuram sabiedrība var iesniegt biroja rakstiskus priekšlikumus: rakstiskus priekšlikumus par paredzēto darbību var iesniegt Vides pārraudzības valsts birojā (adrese: Rūpniecības iela 23, Rīga, LV–1045, tālrunis: 67321173, fakss: 67321049, epasts: vpvb@vpvb.gov.lv; tīmekļa vietne www.vpvb.gov.lv) līdz 2022. gada 20. aprīlim.

PAR AIZLIEGUMU
ĢENĒTISKI MODIFICĒTO
KULTŪRAUGU AUDZĒŠANAI
NOVADĀ

Augšdaugavas novada pašvaldība saskaņā ar Ģenētiski modificēto organismu aprites likuma 22. pantu informē par savu nodomu noteikt aizliegumu ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanai visā Augšdaugavas novada administratīvajā teritorijā.

Augšdaugavas novada pašvaldība aicina iedzīvotājus **līdz 2022. gada 6. maijam** izteikt viedokli, priekšlikumus vai iebildumus saistībā ar aizliegumu ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanai. Viedokli, priekšlikumus vai iebildumus var izteikt, sūtot tos uz e-pastu pasts@augšdaugavasnovads.lv vai nosūtot pa pastu Augšdaugavas novada pašvaldības centrālajai administrācijai, Rīgas ielā 2, Daugavpilī, LV-5401, vai ievietot iesniegumu Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas ēkā (Rīgas ielā 2, Daugavpilī) novietotajā speciālajā kastē iesniegumiem. Jautājumu gadījumā vērsties Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas Juridiskajā nodaļā pa tālr. 65422280 vai 65422233.

Iebildumu neiesniegšana noteiktajā termiņā uzskatāma par piekrišanu aizlieguma noteikšanai.

SIA “LATROSTRANS”
INFORMĒ PAR
APROBEŽOJUMIEM
AIZSARGJOSLĀS

SIA “LatRosTrans” informē, ka Salienas, Vecsalienas, Skrudalienas, Laucesas, Kalkūnes, Svences, Šēderes un Prodes pagastus šķērso uzņēmumam piederošie maģistrālie naftas un naftas produktu vadi, kuriem saskaņā ar Aizsargjoslu likumu ir noteikta drošības aizsargjosla (minimālais platums – 25 m no cauruļvada ass). Vispārīgie aprobežojumi aizsargjoslās ir noteikti Aizsargjoslu likuma 35.pantā.

Papildus aprobežojumi aizsargjoslās ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu un bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tīlpnēm, krātuvēm,

pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem, degvielas uzpildes stacijām ir noteikti Aizsargjoslu likuma 57. pantā:

- 1) aizliegts ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus;
- 2) aizliegts nomest smagumus, izmest vai izliet zemē kodīgas vai koroziju izraisošas vielas, degvielu vai eļļošanas materiālus;
- 3) aizliegts staigāt pa virsūdens cauruļvadu pārejām;
- 4) aizliegts veikt darbus, kas saistīti ar zemes applūdināšanu;
- 5) aizliegts audzēt kokus un krūmus platībās, kuras norādītas aizsargjoslu noteikšanas metodikā;
- 6) ja nav noslēgta rakstveida vienošanās ar ogļūdeņražu ieguves vietu, naftas, naftas produktu un bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadu, tīlpņu, krātuvju,

pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumu, degvielas uzpildes staciju īpašnieku, aizliegts:

- a) būvēt, atjaunot, pārbūvēt vai nojaukt jebkuras ēkas un inženierbūves,
- b) izvietot lopbarības, minerālmēslu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu, kokmateriālu, uzliesmojošu, viegli un īpaši viegli uzliesmojošu vielu, produktu un materiālu glabātavas,
- c) izvietot degvielas uzpildes stacijas,
- d) ierīkot kuģu, liellaivu un peldošu celtnu piestātnes,
- e) veikt darbus ar uguni un liesmu, dzīt pāļus, lietot vibroveltnus ar svaru, kas lielāks par 5000 kilogramiem, un triecienmehānismus ar jaudu, kas lielāka par 100 kilovatiem,
- f) veikt zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, bet aramzemēs — dziļāk par

0,45 metriem, kā arī meliorācijas un grunts planēšanas darbus,

g) veikt ģeoloģiskos, ģeodēziskos un citus pētniecības darbus, kas saistīti ar urbumu veidošanu un grunts paraugu ņemšanu (izņemot augsnes paraugus),

h) veikt gultnes padziļināšanas un zemes smelšanas darbus,

i) veikt citus darbus, kas traucē ogļūdeņražu ieguves vietu, naftas, naftas produktu un bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadu, tīlpņu, krātuvju, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumu, degvielas uzpildes staciju un ar šiem objektiem saistīto iekārtu apkalpošanu vai var bojāt šos objektus.

NO 1. APRĪĻA BŪS IZMAIŅAS
MARŠRUTĀ
DAUGAVPILS–ILŪKSTE,
ILŪKSTE–EGLAINES
STACIJA–SUBATE,
DAUGAVPILS–CIRŠI–
NAUJENES STACIJA
UN DAUGAVPILS–BIĶERNIEKI

Ņemot vērā, ka jautājums par maršruta Nr.6165 Daugavpils–Ilūkste, Nr.6295 Ilūkste–Eglaines stacija–Subate, Nr.5573 Daugavpils–Cirši–Naujenes stacija un Nr.5575 Daugavpils–Biķernieki eksperimentālo reisu iekļaušanu kopējā maršrutu tīklā tiks skatīts 2022. gada 1. aprīlī, kad notiks nākamā Sabiedriskā transporta padomes sēde, no 1. aprīļa reisi šajos maršrutos tiks izpildīti tā, kā pirms eksperimenta uzsākšanas (pirms 2021. gada 1. oktobra). Par padomes lēmumu iedzīvotāji tiks informēti 2022. gada 1. aprīlī.

Reisu izpilde no 1. aprīļa:

- maršruta Nr.6165 Daugavpils–Ilūkste reiss, kas Ilūkstes autoostā tiek uzsākts

plkst. 6.40 un 7.45, bet Daugavpils autoostā – plkst. 7.45 un 9.20, tiks izpildīts no pirmdienas līdz piektdienai (eksperimenta laikā reisi tiek izpildīti katru dienu);

- maršruta Nr.5573 Daugavpils–Cirši–Naujenes stacija reiss, kas Daugavpils autoostā tiek uzsākts plkst. 7.10 un 20.00, bet pieturā Naujenes stacija – plkst.7.45 un 20.35, tiks izpildīts no pirmdienas līdz piektdienai (eksperimenta laikā reisi tiek izpildīti katru dienu). Savukārt autobuss, kas no Daugavpils autoostas izbrauc plkst. 20.50, kursēs katru dienu (eksperimenta laikā tas kursē darbdienās);

- netiks izpildīts maršruta Nr.6295 Ilūkste–Eglaines stacija–Subate reiss, kas Ilūkstes autoostā darbdienās tiek uzsākts plkst.6.00, un maršruta Nr.5575 Daugavpils–Biķernieki reiss, kas Daugavpils autoostā katru dienu tiek uzsākts plkst.5.50.

Reisu eksperimenta laiks tika noteikts līdz šā gada 31. martam, bet Sabiedriskā

transporta padomes sēde, kurā sākotnēji tika plānots skatīt jautājumu par attiecīgo reisu iekļaušanu kopējā maršrutu tīklā, tika atcelta. Tādējādi tika nolemts šo jautājumu izskatīt nākamajā sēdē, kas notiks 1. aprīlī.

Autotransporta direkcija aicina iedzīvotājus izmantot sabiedriskā transporta pakalpojumus un paņemt biļeti par savu braucienu, atgādinot, ka statistiku par reisa pieprasījumu veido pasažieriem izsniegtais

biļešu skaits. Par konstatētiem biļešu tirdzniecības pārkāpumiem pasažieri var ziņot mūsu kontrolieriem jebkurā diennakts laikā, sūtot īsziņu vai zvanot pa tālruni 27776621.

Papildu informācija:
Tālr. +371 67280485
E-pasts: info@atd.lv
twitter.com/ATD_LV ;
facebook.com/AutotransportaDirekcija

SPORTS

NOVADA SVARCĒLĀJU PANĀKUMI

26. martā Sventē norisinājās Latvijas čempionāts svarbumbu celšanā grūšanas vingrinājumā ar divām rokām.

Augšdaugavas novads/DBT komandas sportisti bija labi sagatavojušies šim sacensībām un rezultātā visas trīs komandas (puiši, juniori, pieaugušie) ieņēma pirmās vietas.

Jauniešu komandā sacentās un savās svāra kategorijās godalgotas vietas izcīnīja:

1. Solvita Saratova - 1. vieta

2. Viktorija Cvetkova - 2. vieta

3. Anastasija Frolova - 3. vieta

4. Dairis Pastars - 1. vieta

5. Kirils Zavjalovs - 2. vieta

6. Romāns Caunītis - 3. vieta
- Junioru komandā:**
1. Anastasija Želtkova - 1. vieta

2. Diāna Bulaša - 1. vieta

3. Jelizaveta Belousa - 2. vieta

4. Anastasija Frolova - 2. vieta

5. Solvita Saratova - 2. vieta

6. Viktorija Cvetkova - 3. vieta

7. Deniss Sokolovs - 1. vieta

8. Dairis Pastars - 1. vieta

9. Kirils Zavjalovs - 2. vieta

10. Romāns Caunītis - 3. vieta

11. Dainis Siļčikovs - 1. vieta

12. Ādams Bžezovskis - 1. vieta

13. Ivans Markovs - 1. vieta
- Pieaugušo komandā:**
1. Tatjana Šeškova - 1. vieta

2. Anastasija Želtkova - 3. vieta

3. Anastasija Frolova - 3. vieta

4. Diāna Bulaša - 3. vieta

5. Genādijs Petrovs - 3. vieta

6. Deniss Sokolovs - 1. vieta

7. Dairis Pastars - 2. vieta

8. Kirils Zavjalovs - 3. vieta

9. Dainis Siļčikovs - 2. vieta

10. Ādams Bžezovskis - 2. vieta
- Par visiem sasniegumiem sportisti izsaka lielu pateicību savam labākajam trenerim Ivanam Gaļāšam. Pateicoties viņa centībai un pacietībai, viņa sportisti sasniedz tik augstus rezultātus.
23. aprīlī Rugāju pilsētā tiks aizvadītas nākamās sacensības svarbumbu celšanā raušanas vingrinājumā. Vēlam mūsu sportistiem panākumus!

NORISINĀS
NOVADA ČEMPIONĀTS
FLORBOLĀ

12. martā tika uzsākts Augšdaugavas novada čempionāts florbolā. Šogad čempionātā piedalās 9 komandas: Demene, Kalkūni, Kalupe, Līksna/Svente, Naujene, Skrudaliena, Ilūkste, Vabole un Višķi.

Pēc čempionāta nolikuma tiks izspēlēts viena apļa pamatturnīrs starp deviņām komandām, no kurām astoņas labākās komandas izspēlēs ceturtdaļfinālā izslēgšanas spēles, pēc kā tiks noskaidroti turnīra uzvarētāji. Spēļu rezultātus var vērot pievienotajā tabulā. Čempionāta spēles notiek Špoģu vidusskolas sporta zālē.

27. martā tika aizvadītas pēdējās pamatturnīra spēles, un 3. aprīlī sāksies izslēgšanas spēles.

Pamatturnīra rezultāti: 1. vieta Naujene, 2. vieta Vabole, 3. vieta Kalupe, 4. vieta Ilūkste, 5. vieta Skrudaliena, 6. vieta Līksna/Svente, 7. vieta Višķi, 8. vieta Kalkūni, 9. vieta Demene.

Augšdaugavas novada 2022. gada
florbola čempionāta rezultatīvāko
spēlētāju
TOP 10
uz 28.03.2022.

1. Maksis Krilovs 52 (37+15) Naujene

2. Holgers Folkmanis 50 (34+16) Vabole

3. Egīls Govilovskis 49 (25+24) Vabole

4. Arnis Kaļiņins 36 (21+15) Ilūkste

5. Emīls Mežaks 35 (30+5) Višķi

6. Antons Geikins 24 (15+9) Kalkūni

7. Arnis Rasčevskis 22 (13+8) Kalupe

8. Ņikita Andruļš 22 (11+11) Skrudaliena

9. Renards Rimovičs 20 (12+8) Ilūkste

10. Kristaps Trofimovičs 18 (11+7) Ilūkste

JAUNATNE

TIEK IZSLUDINĀTS
JAUNATNES INICIATĪVU
PROJEKTU KONKURSS
“ATTĪSTI SEVI!”

Tiek izsludināts Augšdaugavas novada jaunatnes iniciatīvu projektu konkurss “Attīsti sevi!”. Tā mērķis ir veicināt jauniešu līdzdalību sev svarīgu jautājumu risināšanā.

Galvenie projekta uzdevumi ir veicināt jauniešu pašiniciatīvu un aktivitāti pagastos un pilsētās, kā arī rosināt lietderīgu brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošanu, un lokālās piederības apziņas stiprināšanu. Tāpat viens no pamatuzdevumiem ir veicināt jauniešu saliedēšanos un patriotismu.

Kas var piedalīties?

Konkursā var piedalīties Augšdaugavas novada teritorijā reģistrētās biedrības, kuru darbības mērķauditorija ir jaunieši. Atgādinām, ka viens konkursa dalībnieks var iesniegt ne vairāk kā vienu projekta iesniegumu.

Atbalstāmās aktivitātes

Tiks atbalstītas tikai tās projektu idejas, kas ir vērstas uz jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu pagastos un pilsētās, veicinās viņu izglītošanu un paplašinās lietderīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas atbilstoši jauniešu interesēm un vajadzībām.

Prioritātē:

neformālās izglītības aktivitātes, kas veicinās jauniešu radošo spēju

attīstību; pasākumu (apmācību) organizēšana, kas veicinās mūsdienīgu prasmju un iemaņu apguvi un socializēšanos starp jauniešiem; sadarbības veicināšanas aktivitātes, kas vērstas uz ilgtspējīgas sadarbības veidošanu ar citu pagastu, pilsētu, novadu, valstu jauniešiem, NVO, jaunatnes organizācijām; jauniešu veselīgā dzīvesveida un sporta aktivitāšu īstenošana; aktivitātes, kas sekmēs dzīves prasmju apgūšanu ar neformālās izglītības metodēm.

Īstenošanas termiņi

Aktivitātēm jānotiek Augšdaugavas novada teritorijā. Projektus jāīsteno no 1. jūnija līdz 30. septembrim.

Konkursa nolikums un veidlapas, kā arī cita svarīga informācija atrodama pašvaldības mājaslapā sadaļā “Jaunatne”.

NOVADA JAUNIEŠUS
AICINA PIETEIKTIES
DEJU KONKURSAM
“PARĀDI SAVU DEJU SOLI!”

Deju konkursa mērķis ir veicināt jaunrades darbu novadā, apzināt un iedrošināt radošai darbībai, sekmēt jauniešu izaugsmes iespējas un attīstību, kā arī popularizēt Starptautisko dejas dienu Augšdaugavas novada jauniešu vidū, veicināt jauniešu iztēli un interesi par dejošanu.

Dalībai konkursā aicināti pieteikties

Augšdaugavas novada jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Piedalīties konkursā var gan grupās (līdz 6 dalībnieki), gan individuāli.

Pieteikšanās notiek līdz 18. aprīlim (ieskaitot) aizpildot pieteikuma anketu un nosūtot to uz e-pastu liga.vaidere@augšdaugavasnovads.lv

Deju konkurss šogad norisināsies klātienē 29. aprīlī Vaboles KN, Vaboles pagasts, Augšdaugavas novads.

Anketa un konkursa nolikums atrodams pašvaldības mājaslapā augšdaugavasnovads.lv sadaļā “Jaunatne”.

IZSOLES

Augšdaugavas novada pašvaldība pārdod mutiskā izsolē ar augšupejošu soli pašvaldības nekustamos īpašumus:

- 2022. gada 05. aprīlī plkst. 09:00 nekustamo īpašumu “Ziedlapas” ar kadastra numuru 4498 005 0350, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4498 005 0350 0.0732 ha platībā, un atrodas Višķu pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 730.00.

- 2022. gada 05. aprīlī plkst. 09:30 zemes vienību (starpģabalu) ar kadastra apzīmējumu 4492 002 0690 2.8 ha platībā, uz kuras atrodas mežs 2.77 ha platībā (pēc zemes lietošanas eksplikācijas), kura ietilpst nekustamā īpašumā “Mežsētas” ar kadastra numuru 4492 002 0803, un atrodas Tabores pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 11900.00.

- 2022. gada 05. aprīlī plkst. 10:00 nekustamo īpašumu “Pļavas P” ar kadastra numuru 4486 003 0076, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4486 003 0076 0.97 ha platībā, uz kuras atrodas mežs 0.3 ha platībā (pēc zemes lietošanas eksplikācijas), un atrodas Skrudalienas pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 2500.00.

- 2022. gada 05. aprīlī plkst. 10:30 nekustamo īpašumu “Mežmalas” ar kadastra numuru 4450 004 0244, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4450 004 0421 0.529 ha platībā, uz kuras atrodas mežs 0.1048 ha platībā (pēc zemes lietošanas eksplikācijas), un atrodas Dmenes pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 1450.00.

- 2022. gada 05. aprīlī plkst. 11:00 zemes vienību (starpģabalu) ar kadastra apzīmējumu 4470 006 0259 2.43 ha platībā, uz kuras atrodas mežs 1.77 ha platībā (pēc zemes lietošanas eksplikācijas), kura ietilpst nekustamā īpašumā ar kadastra numuru 4470 006 0259, un atrodas Maļinovas pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 12150.00.

- 2022. gada 12. aprīlī plkst. 09:00 nekustamo īpašumu “Novinki” ar kadastra numuru 4464 001 0237, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4464 001 0237 1.5778 ha platībā, un atrodas Laucesas pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 2200.00.

- 2022. gada 12. aprīlī plkst. 09:30 zemes vienību (starpģabalu) ar kadastra apzīmēju-

mu 4498 004 0413 0.4136 ha platībā, kura ietilpst nekustamā īpašumā “Darba rūķi” ar kadastra numuru 4498 004 0465, un atrodas Višķu pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 1600.00.

- 2022. gada 12. aprīlī plkst. 10:00 nekustamo īpašumu “Kalkūne” ar kadastra numuru 4460 004 0546, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4460 004 0546 3672 m² platībā, un atrodas Kalkūnes pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 4200.00.

- 2022. gada 12. aprīlī plkst. 10:30 nekustamo īpašumu ar kadastra numuru 4462 007 0118, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4462 007 0118 0.3552 ha platībā, un atrodas “Krivāni 3”, Krivāni, Kalupes pagastā, Augšdaugavas novadā.

Objekta sākotnējā cena – EUR 830.00.

Izsoles notiks Augšdaugavas novada pašvaldības centrālajā administrācijas, konferenču zālē, Rīgas ielā 2, Daugavpils.

Samaksa par objektiem veicama saskaņā ar izsoles noteikumiem.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties un saņemt Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijā, Rīgas ielā 2, Daugavpilī, 12. kabinetā vai elektroniski pašvaldības tīmekļvietnē: www.augšdaugavasnovads.lv/pasvaldiba/sabiedriba/ipasumi-majokli/izsoles/nekustama-ipasuma-pardosanas-izsoles/.

Reģistrēties izsolei var Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas 12., 19.kabinetā (darbadienās no plkst.8.00 līdz 15.30), iepriekš pierakstoties pa mob.29412676, no paziņojuma publicēšanas līdz 2022.gada 01.aprīlim, plkst.15.00, iesniedzot iesniegumu un izsoles noteikumos norādītos dokumentus, iepriekš samaksājot nodrošinājumu 10% no izsoles sākumcenas un reģistrācijas maksu EUR 20.00.

Reģistrācijas maksa un nodrošinājums jāiemaksā Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas (reģ. Nr. 90009117568) norēķinu kontā LV-37TREL9807280440200, Valsts kases kods: TREL9807280440200, Valsts kases kods: TREL9807280440200, Valsts kases kods: TREL9807280440200.

Nekustamos īpašumus var apskatīt darbadienās, iepriekš saskaņojot apskates laiku pa mob.29412676.

NO 1. APRĪĻA ATCELS COVID-19 DROŠĪBAS PASĀKUMUS; DAŽUS SAGLABĀS ĪPAŠI AUGSTA INFICĒŠANĀS RISKĀ VIDĒS

Covid-19 saslimstībai samazinoties, no 1.aprīļa tiks atcelti līdzšinējie epidemioloģiskās drošības pasākumi. Daži no tiem tiks saglabāti tikai vidēs, kur ir īpaši augsts inficēšanās risks. Tāpat paplašinātas pakalpojumu sniedzēju un darba devēju tiesības pašiem izvērtēt riskus un noteikt epidemioloģiskās drošības prasības.

Darba pienākumu veikšana

No 1. aprīļa darba pienākumus klātienē varēs veikt arī primāri pret Covid-19 nevakcinētas personas. Vienlaikus darba devējam būs saglabātas izvēles tiesības, izvērtējot riskus, organizēt uzņēmumā vai iestādē darbu pienākumu veikšanu tikai personām ar derīgu vakcinācijas pret Covid-19 vai pārslimošanas sertifikātu.

Darbiniekiem, kuriem ir tiešs kontakts ar klientiem, vajadzēs būt vakcinētiem pret Covid-19 ārstniecības iestādēs un ieslodzījuma vietās. Izglītības iestādēs darbiniekiem, kuriem ir tiešs kontakts ar izglītojamajiem, vajadzēs vakcinācijas pret Covid-19 vai pārslimošanas sertifikātu līdz šā mēcību gada beigām.

Medicīnisko masku un FFP2 respiratoru lietošana

Medicīniskās maskas vai FFP2 respiratori bez vārsta arī pēc 1.aprīļa jāturpina lietot ārstniecības un sociālās aprūpes iestādēs – gan iestāžu apmeklētājiem, gan darbiniekiem.

Medicīniskās maskas vai FFP2 respiratori bez vārsta jāturpina lietot arī sabiedriskajā transportā, izņemot izņemot taksometrus un citus komercpārvadījumus ar vieglo automašīnu.

Citviet maskas vai respiratorus

MK INFORMĀCIJA

varēs nelietot; vienlaikus pakalpojuma sniedzējam vai darba devējam saglabājas iespēja paredzēt masku vai respiratoru lietošanas nepieciešamību.

Pārskatītas karantīnas prasības

No 1.aprīļa tikai ārstniecības un sociālās aprūpes iestādēs nodarbinātajiem tiks saglabāta vajadzība Covid-19 slimnieku kontaktpersonām ievērot mājas karantīnu vai veikt Covid-19 testus pirms darba pienākumu uzsākšanas. Pārējiem šis drošības pasākums nebūs, bet darbā nedēļu būs jālieto FFP2 respiratori bez vārsta.

Ceļošana un Covid-19 sertifikāti

Ieceļojot Latvijā no Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomiskās zonas valstīm un Lielbritānijas, nebūs jāuzrāda Covid-19 sertifikāti vai Covid-19 testi. Vajadzība uzrādīt sertifikātu vai negatīvu Covid-19 testu pirms ieceļošanas tiks saglabāta, ieceļojot no trešajām valstīm.

Valsts apmaksātu Covid-19 testu veikšana

No 1. aprīļa Covid-19 atklāšanai plašāk tiks izmantoti valsts apmaksāti profesionālie antigēnu testi. Personai tiks izsniegts testa sertifikāts un pozitīva profesionālā antigēna testa rezultāta gadījumā arī Covid-19 pārslimošanas sertifikāts.

Valsts apmaksātie PQR testi tiks veikti tikai pēc ārsta norīkojuma gadījumos, kad ir paaugstināts risks vai testa rezultāts ietekmē ārstēšanas gaitu (senioriem, pirms operācijām vai hospitalizācijas, veselības un sociālās aprūpes darbiniekiem). Saglabājas iespēja iedzīvotājiem veikt pašu apmaksātus PQR testus.

Skrīninga testu veikšana, lai laikus novērstu lielus saslimstības uzliesmojumus, saglabāsies ārstniecības iestādēs, sociālās aprūpes iestādēs, ieslodzījumu vietās un speciālajās izglītības iestādēs.

Avots: Ministru kabinets

Mūžībā aizgājuši no 01.03.2022

Ambeļu pagasts

Jermionija Ivanova (28.01.1932-18.03.2022)
Tamāra Jevsejeva (29.08.1941-14.03.2022)
Bronislavs Meženieks (01.01.1956-24.03.2022)

Bebrenes pagasts

Helēna Setkovska (03.09.1935-18.03.2022)

Dmenes pagasts

Radions Semjonovs (13.04.1943-08.03.2022)
Jefrosinija Soldatjonoka (08.10.1942-05.03.2022)

Dubnas pagasts

Nikolajs Bezjazičņijs (08.03.1943-15.03.2022)
Francis Ivbulis (02.09.1926-02.03.2022)
Jānis Kokins (03.02.1955-17.03.2022)

Ilūkste

Sigizmunds Davidenko (07.10.1941-26.03.2022)
Jāzeps Šaršūns (19.03.1957-24.03.2022)
Ādolfs Timšāns (27.02.1940-20.03.2022)
Vladimirs Pimenovs (26.12.1953-24.03.2022)
Helēna Rudeviča (14.01.1934-17.03.2022)

Kalkūnes pagasts

Alīna Beļajeva (06.01.1992-28.03.2022)
Mihails Kalnišs (28.10.1952-21.03.2022)
Timofejs Ņikitins (05.09.1947-18.03.2022)
Arturs Haževskis (20.09.1985-08.03.2022)

Kalupes pagasts

Feofānija Lisicina (01.02.1947-19.03.2022)
Edmunds Ozoliņš (05.06.1951-09.03.2022)
Marija Sietiņa (22.11.1931-10.03.2022)
Anatolijs Vaņkovs (27.12.1963-06.03.2022)

Liksnas pagasts

Ilmārs Gipters (01.01.1952-24.03.2022)

Naujenes pagasts

Nikolajs Akatovs (22.06.1953-05.03.2022)
Vladimirs Čerņavskis (27.06.1956-22.03.2022)
Aleksandra Pomjalova (01.01.1938-22.03.2022)
Marija Sukonkina (10.11.1934-03.03.2022)

Nīcgales pagasts

Jānis Pabēržs (26.09.1976-09.03.2022)
Valentīna Vasiljeva (10.09.1934-17.03.2022)

Pilskalnes pagasts

Jānis Kantāns (15.11.1928-07.03.2022)
Veronika Olmeisterē (20.02.1939-01.03.2022)

Salienas pagasts

Jānis Buķis (16.10.1943-20.03.2022)

Sventes pagasts

Vladislavs Bebris (24.03.1963-10.03.2022)
Staņislavs Bobkovičs (29.05.1948-13.03.2022)
Staņislavs Kasperuks (15.11.1960-01.03.2022)
Nīna Petrova (28.03.1955-11.03.2022)

Šēderes pagasts

Vitālijs Pilacis (13.08.1968-20.03.2022)

Vaboles pagasts

Valentīna Kalvāne (30.08.1934-15.03.2022)
Veneranda Morkone (10.02.1932-03.03.2022)

Višķu pagasts

Marija Kivriņa (09.03.1944-22.03.2022)
Pāvels Žurila (23.12.1967-23.03.2022)

Izsakām līdzjūtību mūžībā aizgājušo tuviniekiem!

KŪLAS DEDZINĀŠANA IR BĪSTAMA UN SODĀMA RĪCĪBA!

Katru gadu pavasarī ugunsdzēsēji glābēji ikdienu steidzas dzēst pērnās kūlas ugunsgrēkus. Pērn dzēsts 1161 kūlas ugunsgrēks, kūlas dedzināšanas rezultātā cietušu cilvēku nebija, bet tika iznīcinātas 17 ēkas vai būves, kā arī izdega 1008 hektāri Latvijas zemes, no kuriem 524 ha izdega VUGD Latgales reģiona brigādes pārziņas rajonā.

Ko darīt, lai nepieļautu kūlas degšanu?

Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumos Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" 6.punktā noteikts, ka ikvienas personas pienākums ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var novest pie ugunsgrēka.

Lai pavasarī neveidotos kūla un lai samazinātu kūlas ugunsgrēku skaitu, iedzīvotājiem un pašvaldībām ir jāsakopj savi īpašumi jau rudenī – jānopļauj zāle un jāsavāc atkritumi. Teritorijas sakopšana ir jāveic sistemātiski, regulāri to attīrot no degtspējīgiem atkritumiem un teritoriju ap ēkām 10 metrus platā joslā attīrot no sausās zāles un nenovākto kultūraugu atliekām. Sakoptā īpašumā pavasarī neveidosies sausā zāle un nebūs iespējama tās degšana.

Ko darīt, ja deg kūla?

Situācijās, kad iedzīvotāji pamana kūlas ugunsgrēku, nekavējoties ir jāzvana uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru **112** un jānosauc precīza adrese vai pēc iespējas precīzāk jāapraksta vieta, kur izcēlies ugunsgrēks, kā arī ir jānosauc savs vārds, uzvārds un telefona numurs, un jāatbild uz dispečera jautājumiem.

Svarīgi ir pēc iespējas ātrāk paziņot ugunsdzēsējiem glābējiem par izcēlušos ugunsgrēku, lai viņi varētu savlaicīgi ierasties notikuma vietā, pirms liesmas ir izplatījušās lielā platībā un apdraud tuvumā esošās ēkas.

Vai iedzīvotājs pats var dzēst kūlas ugunsgrēku?

Ja iedzīvotājs pats vēlas uzsākt kūlas dzēšanu pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās, tad sākotnēji ieteicams ir objektīvi izvērtēt esošo situāciju un pārliecināties, vai dzēšanas darbi neapdraudēs iedzīvotāja veselību un dzīvību.

Degošu pērno zāli jeb kūlu var mēģināt apdzēst ar ūdeni, smiltīm, vai arī izmantojot koku zarus, piemēram, egļu zarus. Nav ieteicams mēģināt liesmas apdzēst sitot un spārdot ar kājām, jo, iespējams, apavu zole var neizturēt uguns radīto karstumu, kā arī no karstuma var aizdegties drēbes. Dzēšot liesmas vai glābjoties no tām, ir jāatrodas izdegušajā pusē, aptuveni viena līdz divu metru attālumā no liesmām, lai tad, ja liesmas pēkšņi mainītu virzienu, cilvēks būtu mazāk apdraudēts. Sprotot, ka kūlas ugunsgrēka dzēšana nav droša,

iedzīvotājam, lai neapdraudētu savu veselību un dzīvību, ir jāpārtrauc liesmu dzēšana un jāgaida ugunsdzēsēji drošā vietā.

Kādi sodi ir paredzēti par kūlas dedzināšanu?

Saistībā ar kūlas ugunsgrēkiem VUGD kontrolē, vai tiek ievērotas "Ugunsdrošības noteikumu" prasības, jo noteikumu 28.punktā paredzēts, ka zemes īpašniekiem (valdītājiem) jāveic nepieciešamie pasākumi, lai objekta teritorijā nenotiktu kūlas vai zāles degšana. Ja konstatēts pārkāpums, tiek uzsākta administratīvā lietvedība saskaņā ar Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu.

Normatīvajos aktos ir paredzēti šādi sodi:

- atbilstoši Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 55.panta trešajai daļai par kūlas dedzināšanu, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no piecdesmit sešām līdz 140 naudas soda vienībām (280 līdz 700 euro);
- atbilstoši Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 55.panta otrajai daļai par noteikto ugunsdrošības prasību neievērošanu, ja tās rezultātā izcēlies ugunsgrēks, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no 28 līdz 86 naudas soda vienībām (140 līdz 430 euro), bet juridiskajai personai – no 280 līdz 860 naudas soda vienībām (1400 līdz 4300 euro).
- atbilstoši Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 55.panta pirmajai daļai, par noteikto ugunsdrošības prasību neievērošanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no sešām līdz 56 naudas soda vienībām (30 līdz 280 euro), bet juridiskai personai – no 56 līdz 280 naudas soda vienībām (280 – 1400 euro);

VUGD turpina sadarboties ar Lauku atbalsta dienestu, informējot par kūlas degšanas vietām. Ja ir degusi kūla, zemes īpašniekiem tiek samazināts Eiropas Savienības platību maksājums. Gadījumā, ja iedzīvotājs pamana, ka kāda persona dedzina kūlu, tad nekavējoties ir jāzvana ugunsdzēsējiem glābējiem uz tālruni 112, kā arī jāziņo Valsts policijai par pārkāpēju.

Izplatītākie mīti un patiesība par kūlas dedzināšanu

Sabiedrībā ir izplatīti vairāki mīti par kūlas dedzināšanu, piemēram, ka, dedzinot pērno zāli, zeme paliek auglīgāka un kūlas dedzināšana ir senlatviešu tradīcija, vai arī, ka tādejādi iespējams sakopt neapsaimniekotās un nesakoptās teritorijas un tas ir veids kā cīnīties ar ērcēm. VUGD norāda, ka visi pastāvošie mīti par kūlas dedzināšanas lietderīgumu ir tikai mīti, kuri neatbilst patiesībai.

MĪTS: Kūlas dedzināšanu ir iespējams kontrolēt.

PATIESĪBA: Vēja un citu apstākļu ietekmē, degšanas virziens var

Nededzini savu zemi!

Kūlas dedzināšana ir aizliegta!

Kūlas ugunsgrēku nevar kontrolēt!
Katru gadu kūlas dedzināšanas rezultātā iet bojā un cieš cilvēki, nodeg ēkas un automašīnas.

Kūlas ugunsgrēki nodara būtisku kaitējumu dabai, iznīcinot vērtīgus augus, kukaiņus, sīkdzīvniekus un putnu ligzdas.

Naudas sodu var piemērot ne tikai par kūlas dedzināšanu, bet arī par teritorijas nesakopšanu, kā rezultātā dega vai ir iespējama sausās zāles degšana.

Šis plakāts ir tapis projekta "Vides risku pārvaldības resursu pilnveidošana pierobežas reģionā, lai efektīvi veiktu vides aizsardzības pasākumus" (DERMR, LLI-232) ietvaros, ko līdzfinansē Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) Interreg V-A Latvijas – Lietuvas programma 2014.-2020.gadam. ERAF līdzfinansējums ir 986 272,56 eiro.

Interreg
Latvija-Lietuva

mainīties, liesmas var strauji izplatīties un pārvesties uz ēkām utt. Cilvēki neapzinās, ka, jo garāka zāle, jo lielākas liesmas un līdz ar to nekontrolējamāks ugunsgrēks.

MĪTS: Kūlas dedzināšana nenodara kaitējumu dabai.

PATIESĪBA: Kūlas dedzināšana nodara būtisku kaitējumu dabai un tās bioloģiskajai daudzveidībai, iznīcina vērtīgus augus, kukaiņus un sīkdzīvniekus, putnu ligzdas. Vislielākais ļaunums tiek nodarīts, dedzinot kūlu lielās platībās un vēlu pavasarī vai pat vasarā, kad ir pamodušies gandrīz visi dzīvnieki, izveidotas putnu ligzdas, sadētas olas. Turklāt dedzinātas tiek arī putniem nozīmīgās mitrās pļavas, ezeru un upju palienes.

MĪTS: Pēc kūlas dedzināšanas zeme paliek vērtīgāka un auglīgāka.

PATIESĪBA: Kūlas dedzināšana samazina sugu daudzveidību un tā vienkāršo. Dedzināšanas rezultātā virsroku gūst dažas bieži sastopamas graudzāles ar stipru sakņu sistēmu, kas sāk dominēt agrākās sugu daudzveidība vietā. Tās rezultātā izzūd retās vai tikai dabiskiem zālājiem raksturīgās sugas, bet dedzināšana, sadegot organiskajām vielām, rada arī mēslošanas efektu, kas dabiskai pļavai nav vajadzīgs. Kā arī kūlas dedzināšanas dēļ samazinās

sugu daudzveidība, kas attiecīgi mazina dabas estētisko skaistumu – dabā izzūd dažādas krāsas, smaržas un skaņas, ko rada floras un faunas daudzveidīgums.

MĪTS: Dedzinot kūlu ir iespējams cīnīties ar ērcēm.

PATIESĪBA: Lai gan daļa ērcu sadeg, taču to skaits nav liels, jo zāle vēl nav izaugusi, un lielākā daļa no ērcēm vēl nav aktīvas.

MĪTS: Kūlas dedzināšana ir senlatviešu tradīcija.

PATIESĪBA: Senajos ticējumos un lauksaimniecības aprakstos nav liecību, ka tā būtu pašmāju tradīcija. Turklāt bieži tiek pat pieminēts, ka zāles pat trūcis. Latviešiem savs zemes gabals bija svēts un tas tika izmantots pilnībā un apkopts rūpīgi, līdz ar to pavasaros uz laukiem sausās zāles nebija.

VUGD atgādina: kūlas dedzināšana ir aizliegta un tā apdraud cilvēku īpašumu, veselību un dzīvību, kā arī rada būtisku kaitējumu dabai, jo iznīcina vērtīgus augus, kukaiņus, sīkdzīvniekus un putnu ligzdas! VUGD aicina iedzīvotājus sakopt teritorijas bez kūlas dedzināšanas un gadījumos, ja tomēr ir izcēlies kūlas ugunsgrēks – nekavējoties zvanīt VUGD uz tālruni 112.

Avots: VUGD

KAS JĀZINA LIELĀS TALKAS DALĪBNIEKIEM

Viss, kas nepieciešams, lai piedalītos Lielajā Talkā, ir – vēlēšanās to darīt!

KAD UN CIKOS?

**Lielā Talka norisināsies
sestdien, 30. aprīlī, no plkst. 9:00
– 15:00 vienlaicīgi visā Latvijā!**

KUR TALKOT?

Savu talkošanas vietu jautā tuvākajā pašvaldībā Lielās Talkas Koordinatoram vai noskaidro mājas lapā www.talkas.lv! Tur Tu vari ērti apskatīt visas oficiāli reģistrētās talku vietas, ko organizē aktīvākās pašvaldības, izglītības iestādes, organizācijas, uzņēmumi, kā arī brīvprātīgie entuziasti. Izvēlies tuvāko vai interesantāko talku un 30. aprīlī pievienojies tai! Katrā reģistrētajā talkas vietā ir sava Atbildīgā persona. Piefiksē viņa tālruna numuru, lai nepieciešamības gadījumā vari sazināties!

KĀ TALKOT COVID-19 LAIKĀ?

SOLO talkas: talkojiet vienatnē, pastaigājoties pa mežu vai gar jūru, sakopjot savas mājas apkārtni;

DUO talkas: talkojiet divatā. Ja esat vienas mājsaimniecības pārstāvji, tad talkojiet droši kopā, ja esat draugi vai paziņas, ievērojiet vismaz divu metru distanci;

ĢIMENES talkas: talkojiet visa ģimene kopā, bet ievērojiet, ka jums jābūt vienas mājsaimniecības pārstāvjiem.

KUR SAŅEMT ATKRITUMU MAISUS?

Lielās Talkas atkritumu maisus talcinieki varēs saņemt bez maksas. Talkas laikā atkritumu vākšana notiek tikai izsniegtajos maisos! Papildus informācija par maisiem pieejama pie konkrētā novada koordinatora!

KUR ATSTĀT PIEPILDĪTOS MAISUS?

Par Lielās Talkas atkritumu maisu savākšanu un izvešanu ir atbildīga attiecīgā pašvaldība. Savus

piepildītos maisus atstāj TIKAI reģistrētajā talkas vietā un par to atrašanās vietu informē talkas Atbildīgo. Neskaitītu gadījumā zvani savas pašvaldības talkas koordinatoram.

KO IESĀKT AR AIZDOMĪGIEM ATKRITUMIEM UN MIRUŠIEM DZĪVNIEKIEM?

Ja talkojot ieraugi izlietotas injekcijas šļirces, pudeles ar ķīmiskiem vai nenosakāmiem šķīdumiem, akumulatorus, kā arī citus bīstamus atkritumus – neaiztīc tos! Par šādu priekšmetu atrašanās vietu informē Talkas Atbildīgo! Bet, ja talkojot dabā vai pilsētas teritorijā uzej mirušu dzīvnieku – neaiztīc to, bet gan ziņo attiecīgajai pašvaldībai. Savukārt, ja ieraugi vairāk nekā divus ievainotus vai bojā gājušus dzīvniekus, ziņo operatīvajam dienestam pa tālruni 112.

KĀ APĢĒRBIES?

Talkojot noteikti lieto darba cimdus! Iesakām vilkt garās bikses un kreklu vai jaku ar garām piedurknēm. Kājās velc slēgtus apavus ar pietiekami cietu, biezu zoli, lai pēdās neieduras kāds nepamanīts stikls vai ass priekšmets. Galvā liec cepuri vai lakatu. Šāds apģērbs Tevi pasargās arī no ērcu kodieniem!

KO ŅEMT LĪDZI?

Dodoties talkot, noteikti ņem līdzi darba cimdus, savus ģimenes locekļus, draugus, radus, darba kolēģus, kaimiņus un pats svarīgākais – darba prieku!

UZ TIKŠANOS 30. APRĪLĪ!

Ņem vērā, ka Lielajā Talkā aicinām ne tikai vākt atkritumus, bet darīt arī citus labus darbus – stādīt kokus, radīt brīnišķīgas puķu dobes, labiekārtot māju pagalmus, izgatavot putnu būriņus, atjaunot žogus, soliņus, tiltiņus... Dzīvosim skaisti! Lai prieks Tev pašam un

pārējiem! Latvijai BŪT zaļai!

**!!! Lielās talkas koordinators
Augšdaugavas novadā:**

Valērijs Ašķeļņecs, 25602114,
e-pasts: valerijs.askelanecs@augsgdaugavasnovads.lv

Publiskā apspriešana

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2012. gada 9. maija noteikumu Nr. 309 „Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža” 13. un 17.punktu un Augšdaugavas novada pašvaldības domes 2022. gada 10. februāra saistošo noteikumu Nr.33 „Par koku ciršanu ārpus meža Augšdaugavas novadā” 11.2. punktu,

Dubnas pagasta pārvalde organizē publisko apspriešanu par 8 (astoņu) bērzu un 3 (trīs) kļavu ciršanu, kas atrodas Petrānu kapos.

Publiskās apspriešanas termiņš ilgs no **24.03.2022. līdz 11.04.2022.**

Publiskās apspriešanas laiks Petrānu kapos 2022. gada 5.aprīlī plkst. 10.00

Atbildīgais par kapu apsaimniekošanu Edgars Skreivers. Tāl. 29764639

Lūgums Dubnas pagasta iedzīvotājiem noteiktajā sabiedriskās apspriešanas laikā līdz 2022. gada 11. aprīlim sniegt savus priekšlikumus par koku nozāģēšanu, rakstiski vai ierodoties personīgi Dubnas pagasta pārvaldē. Tālrunis 65475217.

Višķu pagasta pārvalde izsludina publisko apspriešanu par atļauju nozāģēt kokus ārpus meža teritorijas:

- trīs bērzus, vienu kļavu un vienu priedi Višķu pagasta, Višķu katoļu kapos.

Izteikt priekšlikumus un ierosinājumus var Višķu pagasta pārvaldē (Skolas ielā 17, Špoģi, Višķu pag.) **no 7. līdz 14. aprīlim.**

Publiskā apspriešana notiks 20. aprīlī plkst. 9:30 Višķu ciemā, Višķu katoļu kapos.

Augšdaugavas novada pašvaldības bezmaksas izdevums

„Augšdaugavas Novada Vēstis”

Izdevējs: Augšdaugavas novada pašvaldība, Rīgas ielā 2, Daugavpils, LV-5401

Tirāža – 9240 eks., izdevums iznāk vienu reizi mēnesī

Iespiests: SIA “Poligrāfijas grupa Mūkusalā”, Mūkusalas ielā 15A, Rīga

Izdevums iznāk kopš 2022. gada 3. februāra

Atbildīgie par izdevumu: Augšdaugavas novada pašvaldības centrālās administrācijas Informācijas un sabiedrisko attiecību nodaļa, e-pasts: vestis@augsgdaugavasnovads.lv

Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild tā autors.

Paldies visiem, kuri palīdzēja informatīvā izdevuma tapšanā!

SEKOJIET LĪDZI AUGŠDAUGAVAS
NOVADA PAŠVALDĪBAS AKTUALITĀTĒM

facebook.com/AugsdaugavasNovads

instagram.com/augsdaugavas_novads

izdevumā „Augšdaugavas Novada Vēstis”

www.augsdaugavasnovads.lv

[AugsdaugavasNovadaPasvaldiba](https://www.youtube.com/AugsdaugavasNovadaPasvaldiba)